

312145

ప్రతి దినము ప్రకటింపబడును

Post Box No. 212.

Telephone No. 2544.

సంపుటము ౧౬
Vol. 16

చెన్న పట్టణము 1929-వ సం॥ మార్చి నెల 21-వ తేది గురువారము

No. 293

శ్రీ విశ్వనాథ సమేత శాస్త్రి పంతులు వారి శుభ వార్త

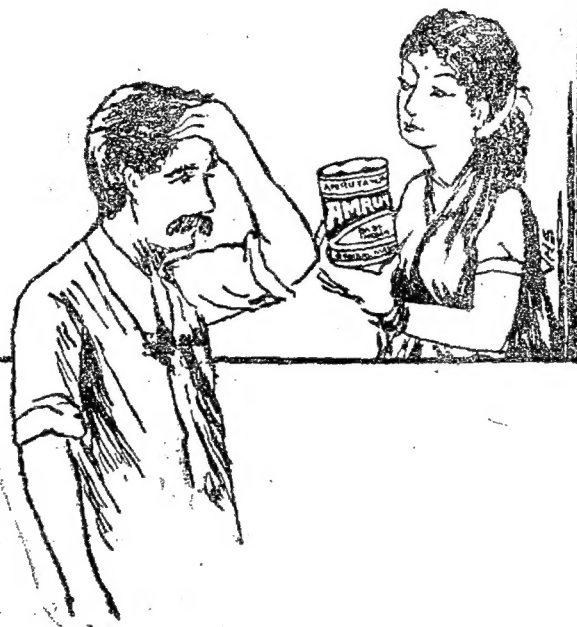
నందిక ౨౯౩

అమృతాంజనము అన్ని నొప్పులకు మంచిమందు

గొప్పగొప్ప వారిచే
వేలకువేలు యోగ్యతా
వత్తములు పొందియున్నది

తలనొప్పుల మాన్పును. వాయువుపోట్ల
బాపును. పొట్టనొప్పుల బారదోలును.
పోట్ల బోగొట్టును. బెణుకుల భేదించును.
వాపుల రూపుమాపును. దగ్గును తగ్గించును.
దురదను తొలగించును.

ఈ మందును రుద్దగానే చెమట పట్టుట
వలన శరీరమందలి దుష్పదార్థములను తొ
లగించును. నొప్పుల తగ్గించును. విదేశము
లలో గూడ వాడుచున్నారు.

అమృతాంజనము
అన్ని విధములగు నొప్పులకు
సంజీవివంటిది

పంచభావ చీటీ కూచి కొనిన
మోసము గలుగదు.
చక్కని డబ్బితో నహా నీసా 1-కి 0-10-0
డబ్బన్ 1-కి రూ 6-4-0 లు.

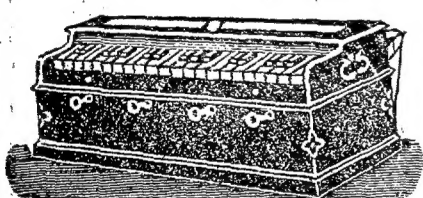
ప్రతియింట ముఖ్యముగా నుండదగినది.

అమృతాంజనం డిపో

6, 7 తంబు శెట్టిపేటి, మద్రాసు

109, ఫ్రేరింగ్స్, ఫోర్ట్, బొంబాయి.

పదినవత్సరముల పూచీకత్తు. వెల రు 20 మొదలు రు 100 వరకు (అసలు మోహన్ ప్లాట్)

మిక్కిలి శ్రేష్ఠ మైనదియు, చాలకాలము నుండగలదియు, శుద్ధమైన
స్వరము గలదియు, గమకము, ఇంజనెనాదముగల హార్మోనియమును, మిగి
లిన యితరసంగీత ఉపకరణములను పూచీకత్తుతో తిక్కున ధరలకు మాన్వ
దొరకును. విశరములకు 0-0-6 తపాలబిళ్లకు పంపినచో శేటలాగున బడయ
గలరు. ఉత్తరములు ఇంగ్లీషుభాషలో వ్రాయవలెను.

33

పరినికం వెనీ,

కలకత్తా హార్మోనియం వ్యాపారులు.
411 మింటుపేటి, మద్రాసు.

నెహ్రూనివేదిక ఆంధ్రానువాదము ఇప్పుడే వెలువడినది

ఇట్టి యుత్తమ రాజకీయ గ్రంథ మిదివరలో వెలువడియుండలేదు. రాజ్యాంగవిధాన
మును తెలిసికొనకోరు ప్రతి ఆంధ్రుడును చదివినీరవలెను.

శైలి సులభము

కొలది ప్రతులుమాత్రమే మిగిలియున్నవి.

వలయువారు వెల 1-0-0 మాత్రమే తపాలాఖర్చులు ప్రత్యేకము
మేనేజరు, ఆంధ్రప్రదేశ్ కాకాశాలయము, పోస్టుబాక్సు నెం. 212, మద్రాసు, అని వ్రాయవలెను.

మహాభారత విమర్శన

గ్రంథకర్త:—మోడ్యాల వేంకటసుబ్రహ్మణ్యశాస్త్రిగారు

పాండవులు భారతీయులుగాక (తెలివైన) కేశవలనియు, కౌరవ రాజ్యాధిపతులు కౌరవీయు, ద్రౌపది శంఖభక్త్యుక
కాదనియు, ద్రౌపది విస్తారారణ్య శాఖ యానత్యుమనీయు శ్రీకృష్ణుడు బోలో తిరిగి క్షయింపబడిన ఇంక ననేక విషయములు
చేర్చి "మహాభారత చరిత్రము" అని పేరుతో నీవిమర్శ గ్రంథము వ్రాయబడినది. ఇందు భారతకాల భౌగోళికండ్ల వలయు
ప్రత్యేకము వర్ణించి చేర్చబడినది. అందఱుకు చదువదగినది. 260 పేజీలు ఉద్దగ్రంథము వెల రు 1-4-0 లు మాత్రమే.

రెడ్డిబదర్లు, రాయవరము. తూర్పుగోదావరిజిల్లా.

కృష్ణాపార్శ్వ సి, బెజవాడ

శ్రీపాద. కృష్ణమూర్తి శాస్త్రిగారిచే ఆయుర్వేదావ
ధములన్నియు వివిధగా తయారుచేయబడి మునిసిపాలిటీ,
తాలూకాలోర్లు మొదలగు గొప్ప గొప్ప సంస్థలకు సర్వైకా
యాలకు సిద్ధముగ నున్నవి. 10-1

ఉష్ణదేహులకు మిత్రము

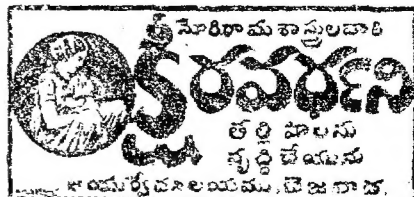
రజితచంద్రోదయం శరీరము ఎల్లప్పుడూ శుభానుభూతి
తాపము, శుష్కనవ్వులు నివారించువేయను, రక్తవృద్ధి, పుంస్తమ
కలిగించును. ఈ 1-కి రూ 5. నెం 4
చరకాశ్రమం-నూజవీడు (కృష్ణ)

మీకు ఇంజిన్ సరం

కోటయిల్ పెరిట్రుకలను శాశ్వతముగ ముంపునకు
చేయను. బుడ్డి రు. 5. ఈ నెల ఆఖరు వరకు రు. 3-0-0 క
రం. 1-0-0 వరకు, వాయునికశ్రీ, కలకత్తాలో రు

గాంధీ దేవజ్ఞుడు

భవిష్యత్తును గురించిన 5 ప్రశ్నలకు బదులు వ్రాయుటకు
రు 1-0-0. ప్రశ్నలకు రు 0-4-0 అవును. ప్రశ్న వ్రాతకు
కాలమును తెలిపవలెను పర్యవార్యములయందును ఇంకను
పొందుట: "జయవీరరణ" తయారు 1 కి రు 2-0-0 ని. పి.
ఖర్చును. 0-4-0. 102
వి. కె. శరణోపాచార్యులు, తిరుత్తణి, చిత్తూరుజిల్లా

110

గడ్డలు పూర్తిగా నయమైనవి

జాంబక్ వల్ల వాపు తగ్గిపోయి

బాధ శీఘ్రముగా తొలగిపోయెను.

నీవు రక్షగడ్డలవలన బాధపడుచుంటివా ఏమి ప్రతిపాదికి అజీ రివల్ల అట్టివ్యాధి సంభవించును. సాధారణముగా దీర్ఘ కాలమువరకు కూర్చుండియుండుట, లేక తడి ప్రదేశములలో నిలుచుండుటవల్ల, శీతోష్ణ నిత్యము ఛేదించి యుట్టివి సంభవించును. అమూల్యమైన ఓషధులసారమును జాంబక్ వీటికి అడ్డుతడుగా గుణమిచ్చును. గడ్డల ను పూర్తిగా నయమొనర్చును.

అట్టి భాగములను ముందు కుశ్రపరచవలెను. జాంబక్ ను రోజుకు రెండు, 4 పర్యాయము లుపయోగింపుడు. దానిమీద దూదిని కొంచముగా అంటింపుడు. బాధను తొలగించి, రక్షము కాతకుండ నిలుపును. గడ్డగట్టిన భాగమునకు తెరపిచ్చును. జాంబక్ పుండును కుశ్ర నీయదు. చక్కము ముడుచుకొను నట్లు నర్చు గుణ మిందుకలదు. వరుసగా వాడిన, వాపు మెల్లగా తగ్గిపోవును. జాంబక్ యొక్క గుణమునకుతోడు మీరు చేయవలసిన కర్తవ్యమేమన, నిత్యము పేగులు తమవనిని నిర్వహించు నట్లు చూచుటయే.

ప్రకృతిమాలముననే జాంబక్ సహజశీత్యా నయమొనర్చుచున్నది. యజ్ఞిమా, అత్సనర్స్ బోదెకాల్లు, విష గాయములు, కురుపులు, పుండ్లు, అబ్జిస్, తామర, గడ్డి, గాయములు, కాల్సులవల్ల నొప్పి, బాధ మొదలైనవి జాంబక్ చే పోవును. జంతుక్రొవ్వు చేరనట్లు గ్యూరంటి యివ్వబడియున్నది. ఎల్ల చోట్లను, మందు లంగళ్ల న్నిటియందును దొరుకును.

వెల 1-కి రు. 1-0-0 బాప్సు రు. 2-4-0

ఏ శెంట్లెంట్—దాదా అందు కో.,

18 చైనాబజార్ రోడ్డు, మద్రాసు. Zambuk.

ఒక ఆదర్శనీయ మైన

సహకారపద్ధతి

మీవర్తకము, వ్యాపారము, వివాహము, విద్య మొస్తేటు మున్నగువాని నిమిత్తము వడ్డీ లేకుండా ఋణములు రు 5000 వరకు. ఎప్పుడైనను దరఖాస్తు చేయవచ్చును

ప్రతీకరుము రు 1/- మాత్రమే

ఈ ప్రకటనకు తరచు లింగ్విఫోనే ప్రాయశచిన్ అడ్మిన్ షన్ ఫారముకొనును, తదితర వివరముల కొరకును ఆ 0-4-0 తపాల బిళ్లలను పంపవలెను.

Messrs. A. P. VINE & Co.,

Managing Agents,

Ferozepore City

(Punjab)

తెలిపిలినము:- మొనర్చు ఏ. పి. వైస్ అండ్ కో, గ్లోజ్ మేనేజరు ఏజంట్స్ టెలిఫోన్ నెం 222 ఫిరోజ్ పూర్, కంబాల్.

ప్రకటన

వెలువడినది! నూతనముగా!!

పేక్ స్పీయర్స్ ఒకెల్లో అను

విషాద విజయసేన

(నవరసభిరతిమగు రి అంకముల నడిపి నాటకము)

గ్రంథకర్త - కిరీ కేమలను బ్ర|| శ్రీ|| వీరభట్ల సదాశివ రావుగారు, యా నాటకము పేక్ స్పీయర్స్ కవిప్రాసిన (ఒకెల్లో) నాటకమున కనువాదముగా గ్రంథకర్త గారికి గల రంగ ప్రలాభమునుబట్టి రసవంతముగా ప్రాప్తపొవగముతో, మృదు మధురపద లాభిరములతో, ముద్దులొలుకు పద్యములతో, ముచ్చటగు శృంగారపద్యములతో, ప్రదర్శనయోగ్యముగను, బిత్తయోగ్యముగను రచియింపబడిన. కండితహామరు లెల్ల రి నాటక మొకసారి క్రమశాసనముగా జరిపి యానందింపుడు. కొంత ప్రయత్న మాత్రమే గలవు. త్వరపడుదు, ఆలస్య మాభంగము. వెల ప్రతి 1 కి రు 1-0-0 మాత్రమే, పోస్టు ఖర్చులు కొనువారిచే. పరియోచారు:-

వీరభట్ల భాగ్యరావుగారు,

15 మగన్నాధపురం, కాకినాడ, ఆనిప్రాయము.

శాసనసభా ప్రశ్నోత్తరములు

లాకా లేజి విద్యార్థులు రాజకీయములందు పాల్గొనినందుకు శిక్షించబడుట

ఏ. కాశ్యోరరావుగారు

(ప్రశ్న:-) (ఏ) మద్రాసులో 18-2-1929 తేదిన నైను కవిమనుకు స్వాగతప్రముఖ పురస్కారమువలన, విద్యార్థులైతరయినను అందు పాల్గొనిరా? అట్లునా? వారు ఏయే కాలేజీలందు ఏయేతరగతులకు చెందినవార?

(బి) వైస్రెవెన్యూవీర రాజకీయసభలకు హాజరయిన విద్యార్థులపై విద్యాకాభివృద్ధికామగని, లేక కాలేజి అధికారులుగాని, యేమయిన కఠినచర్య దీసికొనిరా?

(సి) లాకా లేజి విద్యార్థులు ముగ్గురు 18-2-29 తేదిన కాలేజి హాజరు కానందున, వారిని ప్రిన్సిపాలు దిస్మిసు గావించెనా?

(డి) లాకా లేజి ఒక వినయ హాజరు కానందుకు విద్యార్థికి సాధారణముగా శిక్షించబడు కట్టయెట్టిది?

(ఇ) ఈవిషయముగూర్చి ప్రిన్సిపాలు రత్నస్వామిగారు పబ్లిక్ యాన్వైస్టును డైరెక్టుగాని పలకాడీసికొనిరా? అట్లునా? డైరెక్టుగానే లేదా పలకా నోసరి?

(ఎఫ్) ఈవిషయము గూర్చి ప్రిన్సిపాలుగారు గా|| ప్రధానమంత్రిగారినుండి గూడ పలకాడీసికొనిరా? అట్లునా? మంత్రిగా లేదా పలకా నోసరి?

(జి) ఈ విషయములో ప్రభుత్వమువారు జోక్యము కలగజేసినాని, ప్రిన్సిపాలుగారి ఆర్డరులకు రద్దుగావించి పద రు విద్యార్థులను కాలేజీలో తిరిగి చేర్చుకొనెదరా?

జవాబు:- (ఏ) (బి) ప్రభుత్వమువారికి భోగట్ట లేదు.

(సి) నైనుకవిమను రాక పూర్వము లాకా లేజి విద్యార్థులు కొందరు సమ్మెయేర్పాటునకు ప్రయత్నించుచుండుట ప్రిన్సిపాలుగారు చెలిసికొని, అట్టివిద్యార్థులకు టెన్చర్ల ఫిక్స్టు లాసగబడవని చెలిపిరి. సమ్మెయేర్పాటు గావించిన ముగ్గురు విద్యార్థులు 18-2-29 తేదిన కాలేజి హాజరు గాకుండిరి. వీరికమిషన్ కాలేజి హాజరయినను తమకు కాండప్ర ఫిక్స్టు లాసగబడవని చెలియజేయబడిన. అట్లువై 18 వ తేదీ తరువాత యా ముగ్గురిలో నొక విద్యార్థి ప్రిన్సిపాలుగారి చర్యను ఖండించుచు కాలేజీలో సమ్మెయేర్పాటు గావించి ట్విం చెను. కాబట్టి ఆతడు కాలేజీనుండి తొలగింపబడిన.

డి. ప్రతినియము దాని సందర్భములనుబట్టి నిర్ణయింపబడును.

ఇ. ప్రభుత్వమువారికి భోగట్ట లేదు.

ఎఫ్. ప్రిన్సిపాలుగారు తాము కాలేజీయొక్క కట్టుబాటును కాపాడుటకు దీసికొనదలచిన చర్యగూర్చి మంత్రిగారికి చెలియజేసిరి.

జి. లేదు.

అనుబంధ ప్రశ్నోత్తరములు

ఏ. కాశ్యోరరావుగారు

(ప్రశ్న:-) లాకా లేజి సమ్మె బద్ధికముగా జరిగియుండలేదా?

జవాబు:- లాకా లేజి ప్రిన్సిపాలుగారి యభిప్రాయముకి కాదు.

(ప్రశ్న:-) గోపాలకృష్ణను అను విద్యార్థి ఉండ్రెడ్డుభావుడని మాత్రమే ప్రిన్సిపాలు రిమార్కు గావించ లేదా?

జవాబు:- ప్రభుత్వమువారి కానియమును చెలియను. ఏ. ఆంజనేయులుగారు

(ప్రశ్న:-) సమ్మెయేర్పాటు యేర్పాటు చేయబడినా? జవాబు:- 18-2-29 తేదిన (ప్రశ్న:-) ఎందుకొరకు? జవాబు:- నైనుకు కవిమను రాకవినయన కాలేజి హాజరు కాకపోవుట.

(ప్రశ్న:-) గోపాలకృష్ణను యొక్క "వీరములను" కనుగొనుటకు మంత్రిగా తేమయిన ప్రయత్నించిరా?

జవాబు:- ఇందు కనుపరము లేదు.

(ప్రశ్న:-) ఈ విషయమును ప్రిన్సిపాలు ముందొకప్పుడు యా పబ్లియొక్క అధ్యక్షుడని శాక్రమించియుండిన వారేనా?

జి. ముధుసూ నాయకుగారు

(ప్రశ్న:-) లాకా లేజి విద్యార్థులు కొందరు నైనుకవిమనుకు స్వాగత మేర్పాటు చేసియుండిరా?

జవాబు:- అవును.

ఏ. ఆంజనేయులుగారు

(ప్రశ్న:-) విద్యార్థులయొక్క రాజకీయ పరిచయమునుబట్టి ప్రభుత్వమువారి యుద్దేశము?

జవాబు:- అవును.

ఎస్. సత్యమూర్తిగారు

(ప్రశ్న:-) నైనుకవిమనుకు స్వాగత మేర్పాటుగాని చిన విద్యార్థులపై ప్రభుత్వమువారేమయిన చర్యదీసికొనెదరా? జవాబు:- లేదు.

(ప్రశ్న:-) నయిననుకవిమనుకు సమ్మెనింపదలచు విద్యార్థులు అట్లుగావించవచ్చుననియు, బహిష్కరింపదలచు విద్యార్థులు అమాత్రము కఠినముగా శిక్షించబడవలెననియు, ప్రభుత్వమువారు కాలేజీల యధికారులకు ఉత్తరువులను గావించలేదా?

జవాబు:- ప్రభుత్వమువారు అట్టి యుత్తరువులను గావించలేదు.

(ప్రశ్న:-) నయిననుకవిమనుకు స్వాగతము కాలేజీయొక్క కట్టుబాటుతో సంబంధించియున్నదా?

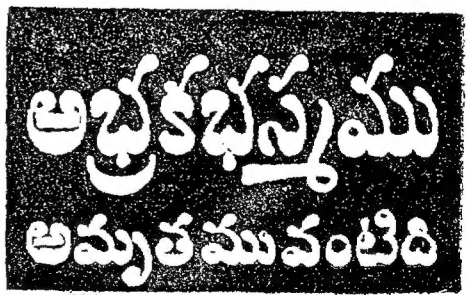
ఏ. కాశ్యోరరావుగారు

(ప్రశ్న:-) విద్యార్థులు 18 వ తేదిన కాలేజి హాజరు గావించని వారి తలిదండ్రులు గోరలేదా?

జవాబు:- కా కావినయము చెలియదు.

మాంబలం ఆంధ్ర నభ

గత ఆదివారం ఉదయం వైస్రెవెన్యూవీరమున టి. ఆర్. ఎస్. అయ్యగారు (నెంట్రులబ్యాంకు ఉద్యోగి) విశిష్టముగా గూర్చి అంగమున ఉపన్యసించిరి. సంసారబాధ్యత నిర్వహించుటయందు విశిష్టముగా విధానమువలించి మనము సాఖ్యుడమనద్యారా జేయుయొక్క సంపదాభివృద్ధికి తోడ్పడవలసిన అవశ్యకతగూర్చి ఉపన్యాసములు విపులముగ ముచ్చటించిరి. ప్రతివారను తన ఆర్జనకు యేమాత్రము తక్కువగానే పెచ్చించి యెంతో కొంత మిగుల్చుకొనుట చాలమువదిదనిరి. అందుకు తగు కారణములు గూచించిరి. అట్లుచేయక వచ్చినదంతయు పెచ్చించినచో తమకు సాఖ్యము లేకపోవును. తమవంటివారు యెక్కువయినచో బాధించుటకు డీదకట్టకు. ప్రతి ఒకరు స్వస్వధి కొరకు పాటుబడినచో పదియే బాధియోభివృద్ధియగును. బాధియవరిపాలనా వ్యవహారములందుగూడ యావిశిష్టముగా విధానమే అనుసరింపవలెను. స్వకరిపాలన గల దేశములలో అట్లు జరుగునటులే మాత్రము సందియములేదు. ప్రజలు తమకీదితములను భీమాచేయుచుకొనుట అవసరము. అదియు జేయకపోవేసి లయందు దేశములపై పెట్టుబడిగల కంపెనీలయందు భీమాచేసినచో ఆద్రవ్యము మనదేశమునందే వినియోగింపబడగలదు. సోదర దేశముల యెచ్చించిని తొలగించినవారమునుడము. అనియమును ముఖ్యముగా ప్రతివారను గమనించవలసియుండుననిరి. ఖద్దరు ఉద్యమమును ప్రోత్సహించి దేశీయ వర్తికములకు తోడ్పడవలెననిరి. ఉపన్యాసములు ఖద్దరు నేధరించి యిట్టి పలకా నోసగుట యెంతయు సముజనముగా నున్నదని పభ్యులు హస్తము చెలిపిరి. అనివార్యములగు కార్యాంశరములచే అధ్యక్షులే వహించునట్లు పిల్లలమరి ఆంజనేయులుగారు రాజాలకపోయినందున శ్రీయంత గో. రంగనాయకులుగారు (బి. లిటు) వచ్చుచున్న కళాశాల ఆర్థికకాభోపాధ్యాయులు అధ్యక్షులే వహించిరి. వీరు ఉపన్యాసములు చెప్పినపలకావలసినట్టి బలవరచి కద్దరు స్వదేశ ఉద్యమములకు ప్రోత్సహించవలెనని చెలిపిరి. తాముమాత్రము అసమయమున ఖద్దరుదేశీ ధరించియుండుచే పభో కొందరికి వింతగ వోచెను. మరియు వ్యవసాయదారుల కుపయోగకరములట్లు సహకారోద్యమము బాగుగ జేయుతో వ్యాపింపవలెనని అనియమున విపులముగ ముచ్చటించిరి. అధ్యక్షునకు వందనము లర్పించుటతో సభముగి నెను.

శ్రీమత్. అభివృద్ధి సమాజం తయారుచేయబడినది. బహుముఖముగా ఉన్నది. క్షయము, బోగొట్టును, మాత్రమునందును ఉత్తమము చేయవలెను. తీరరమునకు మంచి మునిచ్చి, రక్షకునిజేయును. అనుపానవిశేషములచే, స్వచ్ఛ గుడ్డున్ను. అనేకమంది వాడి మెచ్చియున్నా. సంపూర్ణ వివరములకు వెంటనే ప్రాయము. 100 మొదలు 500 వరకు పుటములు చేయబడిన రకములు గలవు. (5) 500 పుటములు తు 1 కి రు 5/- ఆర్జనసాయనశాల, ముక్త్యాల, (కృష్ణా)

బర్మాలో మహాత్ముని పర్యటనము

మాండలేలో బహిరంగసభ

17వ తేదీ ఆదివారమునాడు సాయంకాలము 6 గంటలకు మొదలు 18 వ తేదీ సోమవారమునాడు సాయంకాలము 6 గంటలవరకును మహాత్ముడు మానవ్రతమును పూసెను. అటుపిమ్మట సన్మానసంఘం ఆహ్వానముపై యు. క్వాయానుగారి ఆధ్వర్యమున కొంతవలసలను కందకముమొగలో బహిరంగసభ జరిగినది. ఆ సభకు బర్మావారు తలకొలదిగా వచ్చిరి. సన్మాన సంఘాధ్యక్షుడగు యు. కోన్విగారు మహాత్ముని ప్రశంసించుచు అంగభాషతో నొసంగిన యువశ్యాపమును యు. క్వాయానుగారు బర్మాభాషతో వివరించిచెప్పిరి. మహాత్ముని సకలజేతలు వారునుగూడ గౌరవించుచున్నారు. ఆతడు ప్రేమమూర్తి. స్వాతంత్ర్యనిరతుడు. మహాత్ముని సన్మానకర్తలు నొసగుటకు రంగును కార్పారేమను సంఘసభ్యులతో కొందరు మొదట ప్రతిపక్షులుగా నుండిరిగాని చివరకు వారికిగూడ విజేతలు కలిగినది. మహాత్ముని సత్కృతిగూడు నవలించియే పంజాబులో అకాలీలును బాక్సలీలో కైతులునుగూడ విజయమును బడసిరి. అని యానుగారు నడిచిరి. పిమ్మట యు. బానుగారుగూడ బర్మాభాషతోనే మాటలాడిరి.

పిమ్మట మహాత్ముడు హిందీలో నువ్వనించెను. "బుద్ధుడేవును బోధించినధర్మముల ననుసరించువారే బౌద్ధులు. అహింస ను ముఖ్యత మును నిబద్ధుడు బోధించి యుండగా బర్మాలో నున్న బౌద్ధులు మాంసమును తినుచుండుట నాకు చాల వింతగా కనబడుచున్నది. అహింస యనగా నిర్భయత్వమే. బర్మాలో చాలమంది ప్రజలు పూంగీలు సయితము షెరసాలల కేటకును ప్రభుత్వమునకును (వేళువోవో)గుటకును చాల భయపడుచుండుటను నేను గమనించితిని. మీరు బుద్ధుడేవురి అపదేశములను సరిగా ననుసరించినచో మీకు విజయము కలుగగలదు." అని మహాత్ముడు నడిచెను. మహాత్ముడు ధనమును కోరగానే సభలో కనకవర్ణము కరిగినది. మొత్తము మాండలేలో 11000 రూపాయలు లభించినవి. 17వ తేదీ రాత్రి 9 గంటకు మహాత్ముడు మున్నగువారు క్విమానాకు వెళ్లుటకు రైలుబండి పెట్టెరిగాని దీక్షములు పరిశీలించిన ఆబండి రాత్రి 10 గంటలవరకును యుండి ఆపును బయలుదేరినది. తలకొలదికి పురుషులును స్త్రీలును స్నేహముతో వచ్చి మహాత్ముని పిట్టాల్పిరి. దారిలో మియకింగి మ్యూజిక్ థాట్రో స్నేహముతో తలకొలది ప్రజలు వేదియండిరి.

ప్రేమానాలో స్వాగతము

నిన్న 19 వ తేదీని తేజవర్ణమున 5 గంటలకు మహాత్ముడు మున్నగువారు ప్రేమానాచేరిరి. సన్మానసంఘాధ్యక్షుడు యువ్వాబుగారు మున్నగువారు స్నేహముతో వచ్చి స్వాగతము పలికిరి. డి. కే. వాల్టారు (అధ్యక్షులు) నారు మున్నగు ప్రజలు యను తలకొలది పౌరులును సన్మానసంఘ సభ్యులును వచ్చి యుండిరి.

స్త్రీలసభ

వాల్టారుగారి గృహమున జరిగిన స్త్రీలసభలో మహాత్ముడు 500 రూపాయల నొసంగిరి.

మ్యూనిసిపాలిటీవారు సన్మానకర్త మొదగుట

నిన్న 19-వ తేదీ ఉదయమున 7½ గంటలకు మహాత్ముడు మున్నగువారు మ్యూనిసిపల తోటలో గొప్పసభ జరిగినది. తలకొలదిపౌరులు వచ్చిరి. మ్యూనిసిపలు సంఘాధ్యక్షుడు యు. కో. గోన్విగారు బర్మాభాషతో సన్మానకర్తలను నడిచిరి. "అపహయోధ్యమ సిద్ధాంతస్థానాచార్యుడు అహింసావ్రతము నుకడకించిన మహర్షి, సకలమానవ ప్రపంచమంద్యుడు, అస్పృశ్యతానిర్మూలకర్త, భారతమహాపటకారముడు, తంతుకారముడు" అని మహాత్ముని ప్రశంసించిరి. ప్రియలతో తలకొలది విడలకు మ్యూనిసిపాలిటీవారు రుచితముగా విద్య నేర్పుచున్నారు. కలితీలేని పాలు తరికుర్రుమగు పొనోదకము పొరిగుధ్యము మున్నగు విషయములతోగూడ క్రీస్తువచనలేకుండ కనిచేయుచున్నారు అని వివరింపబడెను. పిమ్మట మహాత్ముని యూరే గింపుతో కే. ఎం. ఎం. మూలు చూచుకు తినుకొని వెళ్లిరి. ఆ చట పౌరుల వక్షమున సన్మానకర్తలను 2700 రూపాయలను సమర్పించబడెను. సభలో గూడ చాలమంది ధన మొసంగిరి. బహిరంగసభలో సన్మానసంఘాధ్యక్షుడు యువ్వాబుగారు సన్మానకర్తలను నడిచిరి. "మేము మీకు ఘనముగ సన్మానమును అధికముగ ధనమును యువ్యులతో పోయినను నిష్కృత్యమునందును కార్య

మా జగత్ విఖ్యాతియంతయు, మా కాషీయొక్క గుణాతిశయమువల్లనేగాని, ప్యాక్ చేసుబడిన పైద బిల్లివల్లకాదు. మా డబ్బిలమాదిరిగా యితరులు తయారొనర్చి అట్టిబిల్లిలను అంటించి అందులో మట్టపురకము కాఫీనుంచి, పాల్ నన్నెగా నమ్మదలచుచున్నారు.

మీరు ఏదికొనెదరు— సినలైన్ పాల్ నన్నె కాఫీనా లేక మట్టపు యిమిటేషను కాఫీనా.

మీరు శ్రేష్టమైనదియే ఎల్లప్పుడు కొనునట్లు చూడుడు.

POLSON'S FRENCH COFFEE

క్విలన్ బ్యాంకు లిమిటెడ్.

THE QUILON BANK Ltd.,
(స్థాపితము 1919 సం॥)

ప్రధానకార్యాలయము క్విలన్ బ్రాంచిలు. కాయంకులం, తిరువనంతపురం, కొచ్చిన్, మద్రాసు, ఈ దిగువరేట్లు చొప్పున డిపాజిట్లు గైకొనబడును.

ఫిక్స్డ్	6 నెలలు	నూటికి	సం॥నకు	రు 5
	12	"	"	6½
	24	"	"	6½
	36	"	"	7%

వడ్డీ ఆరునెలల కొకతూరి యివ్వబడును

సేవింగ్స్ బ్యాంకు దినవారి బాలన్సుమీద నూటికి రు 5% వడ్డీ యివ్వబడును రు 5 లేక దానికి కొన్నింతలు అయివుండవలెను.

కరెంట్లు, డిమాండ్ డిపాజిట్లు—సం॥ నూటికి రు 3.

C. P. MATTHEN, Managing Director.

దీక్షించును మీ ముఖ్యోన్ములకు గూడ మేముతీసిపోము. ఈ చిన్న పట్టణమునకుగూడ మీరు రానంగీకరింతులననే మీసము బుద్ధియును చీడలపట్టు గల ప్రేమయును వెల్లడియగుచున్నవి" అని సన్మానకర్తలను వివరింపబడెను.

"నే నీహింస వచ్చెడు దారిలో కోడ్డులకల్లను మురికినీటికాల్లలతోనుండి దుర్భావనవచ్చుచుండుటను గుర్తించితిని. మీరు వెంటనే వానిని తుర్రుపరిచినవలెను. మ్యూనిసిపలు సంఘసభ్యులు మనస్ఫూర్తిగా స్వయముగా నీక్షణులను చేయవలెను. ఇవట మూడు మైక్రాస్కోపువిగాన కాలర చే నిట్టి క ను చే యిం చు చుండవలెను. వారందరను పూజకొనినచో ఒక్క కోడాతోనే తట్టణమునంతను పరిశుద్ధముగా చేయగలరు." అని మహాత్ముడు

నడిచెను. ప్రిమానాలో మొత్తము 5500 రూపాయలు చేరినవి. దీనిలో ప్యాపాకట్టణమువారిచ్చినదియు యితరు ఇచ్చినదియు 1002 రూపాయలుగూడ చేరియున్నవి.

ట్యూంగూకు వెళ్లుట

నిన్న 19 వ తేదీని పగలు 11 గంటలకు మహాత్ముడు ప్రిమానానుండి బయలుదేరి మధ్యాహ్నమునకు ట్యూంగూ చేరెను. అచట ధారావాద్ది యు. పు. (ఎం. ఎల్. సి.) గారును సన్మానసంఘ సభ్యులును స్వాగత మొసంగిరి. మ్యూనిసిపాలిటీ వారును సన్మానకర్తలను సమర్పించిన పిమ్మట నిన్నరాత్రి యువమహాత్ముడు ట్యూంగూనుండి రంగునకు బయలుదేరవనీ తెలిసినది.

(అ. (పె.)

ఫుహారానంతరము 1892 సంవత్సరమునుండియు పరిశ్రామికజనని నిలిచి అభివృద్ధిపరుచుటకు ప్రభుత్వమువారుచేసిరని చమ్మక్లాంటా రడిగిరి, నిది పూర్వమువలెనే యున్నదిగాని మారలేదు. ఒక్కగదిలో అనేక భారానిధి రలు వనియదు

ఈ మాటలు కాగానే విరోధియను వర్ణులును, మునిమ
వామినేలెడ వర్ణులను 'మాన్యుండను, మాన్యుండను,
మేము వివదలలేదు' అని కేకలువేసిరి. అధికారవర్ణులు ఊర
కమాన్యుండిరి. కామానోవాను మాన్యుండలేదు. కావున వర్ణు
లు అపరిమితమైన గండగగోళముచేసి అతనిని చుట్టాడరివ్వలేదు.
ఈ సమయమున అధ్యక్షుడు లేచి 'పథ వారి యిచ్చ మును
వర్ణుడు గ్రహించవలెను అని చెప్పగానే
కాంగ్రెస్ వర్ణులు ఉత్సవనిపుడు, మేము విజయము జిది

కేకలు వేసిరి. ఆ కేకలు బలగుర్తులు జరుగుచుండగా తండ్రి తాను దాసుగాను నిన్ను కొనుగొని నుండి ప్రభుత్వము ను కే ఆంధ్రప్రదేశ్ కాలనము యొక్క బానిస వృత్తియందుకు తగు ప్రయత్నములు చేయుట లేదనియు చెప్పెను. అతడు మాట్లాడుచుండగా మీరే బాధ్యులు అని ప్రభుత్వవత్తు పాతలు కేకలు వేసిరి.

15. నిమిషములవరకు ఈ చర్చలు కేకలు మిమ్ము మాట్లాడుచుండెను. కాని తాను దాసుగా మాట్లాడులేదు. అధ్యక్షుడు లేచి పభిక్షుల యిష్టమును గ్రహించుటనైనది మరల తాను దాసుగా కోరెను. తండ్రియు తన ఉపన్యాసమును ప్రారంభించి నిమ్ము మాట్లాడుటకు కూలి చాటికెట్టి అనియు, అంగ్లో హైందవులకు అవకాశమైన చీరము లివ్వబడుచున్నవనియు అతడు చెప్పెను. (ప్రభుత్వవత్తు పాతలు కూకలు) అంతట అధ్యక్షుడు లేచి కారము నెలకొల్పి ప్రయత్నించెను. కాంగ్రెసు సభ్యుల బ్రతుకిని 'మీరు బహిరంగసభలో లేరు, ఇది కాననసభ అని చెప్పెను.' తండ్రి తాను దాసు ప్రారంభించెను. మరల మాడవసారి అధ్యక్షుడు 'తండ్రికు సభవారి యిష్టమును గ్రహించుట' అని కోరెను.

తండ్రి మోటిలాల్

అధ్యక్షుని ఈ మండలింపులకు మోటిలాలుగారు ఏమనియు కాని 'ఆ యోగ కౌశ్ఠి య విషయ మొక్కటి యున్నది. సభలో కందు తక్షణములను, ఒకటి వివరణని యందురు, రెండవ వారు మాట్లాడుచుని యందురు. సభ్యుడు యెవరియిష్టమును గ్రహించలేదు, అని యడిగిరి.

అధ్యక్షుడు- (ప్రవాళతనాయకుడు చర్చకు యింతా ప్రారంభించడమచే నేన సభవారి ఉద్దేశమును పుచ్చుకొనెదను.

మోటిలాల్- మొదట చర్చ పరిపూర్ణ కావలెననియు చి నూ పార్టీలో యెవ్వరు మాట్లాడవద్దు నేను చెప్పియుంటిని. కాని యిప్పుడు బహిరంగముగా తరువార నూ పార్టీలో ప్రతివత్తును మాట్లాడువలెనని నేను కానియె మన్నాను. రేపు ఉదయమువరకు చర్చ జరిగినను నాకు యిచ్చును.

అధ్యక్షుడు సభవారి యభిప్రాయమును పుచ్చుకొనెను. చర్చ జరుగవచ్చునని నిర్ధారణయియ్యెను.

ముక్తేశ్వర సింగుగారు

ముక్తేశ్వర సింగుగారు (ప్రభుత్వ పార్టీకామిక తదతిని గురించియు ముచ్చటించుచు వ్యవసాయదాతల కష్టముల నివారించుటకు ప్రభుత్వమువారేమియు చేసియుండ లేదని చెప్పిరి.

ఉపన్యాసమధ్యమున క్లోమరు (తరిపాపింపబడెను. అది కాస్త్రీయమాయని మాలవ్యా మొదలగువారడిగిరి. కాస్త్రీ) యమేయని అధ్యక్షుడు చెప్పెను. చర్చ ఆపుచేయవలెనను (తరిపాదన (క్లోమర్) అధికసంఖ్యాకుల వోట్లవలన నెగ్గెను.

అధికసభ్యుడు

అంతట అధ్యక్షుడు ఆధిక సభ్యుని జవాబివ్వవలసినదని కోరెను. ముప్పగారు వేదికపై నిలిచి ఉపన్యాసమును ప్రారంభించగానే కాంగ్రెసు సభ్యులు 'మాట్లాడుచు, మేమువినము' అని కేకలు వేసిరి. భార్యవాగిడి జరిగినట్లే యిప్పుడు ఆధిక సభ్యుని కి మ ర్యాద జరిగెను. కే బ్రములు ఆక సమును ఆద్రుల చేయుచుండుటవలన ముప్పగారు కి నిమిషములు మోడువలె నిలిచియుండవలసి వచ్చెను. వారు సందామక్కలు చెప్పవలసి కేకలు బలగుర్తులు సాగెను ఆగగానే అనియు ఆగెను.

అధ్యక్షుడు లేచి యిట్లు చేయుట మర్యాద కాదని యనెను. చర్చలు ఆగెను. కాని ఆధికసభ్యుడు మరల ప్రారంభించగానే కేకలును ప్రారంభమయ్యెను. అధ్యక్షుడు కాంగ్రెసువారిని రెండుమాడుసార్లు నెమ్మదిగా నుంచవలసినదని కోరెను.

కేక:- భార్యవారు మాట్లాడుచున్నప్పుడు కేకలు వేసినప్పుడు అధ్యక్షుడు చెప్పలేకపోయాకారా?

అధ్యక్షుని నాడేసింపుచున్నారా? యని వలేలుగా రడిరి. నెహ్రూగారు కాంగ్రెసువారిని ఒత్తి చేయుచుండగా మోటిలాలుగారు లేచి యిట్లు చెప్పిరి.

ఉపన్యాసించు సభ్యులకు తమ యభిప్రాయములను కల్పి ది చేయవచ్చునని అధ్యక్షుడు చెప్పియుండెను. ఈవత్తు మువారు మాట్లాడు చుండగా ఆవత్తు మువారట్టి యభిప్రాయమును ప్రకటిం చిరి. ఇప్పుడో ఆధికసభ్యుడు మాట్లాడుట తమకెవ్వరులేదని యావత్తు మువారు తెల్పుచున్నారు. (కాంగ్రెసువార్టీ హర్షము.)

అధ్యక్షుడు:- సభలో అధికసంఖ్యాకులు మిగతావారు నున్నయెడల మీరు చెప్పవలసి వాగునాయెండెడిది. తమవారి కో కారము నెలకొల్పవలెనని నేను కోరుచున్నాను. లేనిచో

మోటిలాల్:- లేనిచో ఫలితము నడగ నిం చెదరు (కోమ, కేమ.)

ర గెయ్యకు:- మోడుకోబాలు చర్చ జరిగినవరకవరక ఆధికసభ్యుని మాట్లాడునట్లు పాటుల తమకు న్యాయము కాదని రంగయ్యరు కాంగ్రెసువార్టీని అభిక్షేపించెను.

అధ్యక్షుడు:- ఇకముందు యీ కాననసభ జండవు గదా యని నేను కొంచెము సభ్యులకు హెచ్చుస్వాతంత్ర్యము నిచ్చితిని. కాని నాలోంచిది నిశ్చయముగా నుండవలసినదని కోరుచున్నాను.

ముప్పగారు

అంతట అధ్యక్షుడు ఆధికసభ్యుని ఉపన్యాసించవలసినదని కోరిరి. కాని ఆల్లరిజరుగుటచే ఉపన్యాసము జరుగలేదు.

అంతట రేపు 11 గంటలవరకు సభకు అధ్యక్షుడు ఆపు చేసెను.

వార్తావరణసిధి

1929 నవంబరు 21-న తేదీ గురువారము

మార్కెట్టులు	నవ 24 గంటలలో అధికమైనది	నవ 24 గంటలలో అధికమైనది	నవ 24 గంటలలో అధికమైనది	నవ 24 గంటలలో అధికమైనది	నవ 24 గంటలలో అధికమైనది
గోపాల్ పూర్	90	70	...	1.2	- 0.1
నికాంబట్టాం	87	74	...	1.8	- 0.2
కాకి కాడ	87	78	...	0.1	- 0.7
మచిలీపట్టణము	88	78	...	1.4	+ 0.5
కర్నూలు	98	78	...	0.5	0
బళ్లారి	95	73	...	0.7	+ 0.8
అనంతపురము	0.9	0
కడప	96	75	...	0.9	+ 0.1
నెల్లూరు	92	76	...	1.4	- 0.5
మద్రాసు	91	74	...	8.8	+ 6.5
కడపూరు	87	75	...	2.1	- 0.5
నెల్లూరు	92	72	7.0	1.2	- 0.7
నీలము	96	74	...	0	- 0.8
కోయంబూరు	94	75	...	0.6	- 0.6
తిరుమకాల్	97	76	...	0.1	- 1.4
నాగపట్టణము	87	81	...	2.4	- 0.1
మధుర	95	74	...	7.8	+ 6.5
పాంబర్	88	80	...	0.8	- 8.0
పాంబర్	5.1	+ 2.1
తిరువేండవరము	89	79	...	2.4	+ 0.8
కొచ్చిర్	88	80	...	10.1	+ 7.8
కొల్లిట్టు	98	77	...	0.5	- 0.4
మంగుసూరు	91	78	...	10.5	+ 0.8
చెంగునూరు	90	64	...	1.4	+ 0.6
మిర్జాపూర్	86	68	...	0.1	- 0.6
కొల్లికాల్	67	49	...	2.8	- 2.4
మనూర్	72	76	+	10.7	

సర్కారులు:- ఆకేము నిర్ణయముగ యున్నది. మచిలీపట్టణములో 8, కాకి కాడలో 6 డిగ్రీలు వగటి నడిమికక్కన. గోపాల్ పూర్లో రాత్రివేదిమి 4 డిగ్రీలు తక్కువ.

డక్కా:- వగటి నడిమి 8 మొదలు 7 డిగ్రీలు తక్కువ. బళ్లారిలో రాత్రి నడిమి 4 డిగ్రీలు తక్కువ.

కర్నూలు:- కడపూరు నెల్లూరులో వగటి నడిమి 8, డిగ్రీలు తక్కువ.

వి. వి. నారాయణయ్యరు, సహాయకావరణ కార్యదాత

అమృతమునకు

125 ఎక. వి. పాతలవరకు గలిగియున్నట్లు ప్రస్తుతము యొగ్యతాకర్తరిగల ఒక రంకాపైర్ స్టీ మరుయిలర్ అమృతమునకు గలదు. చక్కగా తనిచేయవలసివెలిలో గలదు. దీనికిన్న పెద్దది ఉపయోగించబడుటచే ఇది అమృతమునకు. ఇవరములకు తొడిగన విలసమునకు వ్రాయవలెను.

Dutt & Company, Calicut.

ఆవనిసానవారలు

ఆఫీడీలు పిన్వారీలు పోరాడుట

శ్రీల నెత్తుకపోవుట

అమనుల్లాగారి బల మధికమగుట

పెనువర, మార్చి 20:- ఆఫీడీలు, పి. స్వీలపై వాడి వడలివట్టు తెలియుచున్నది. రెండువలసల కిందట కాకాఫేర్ ఆఫీడీలు పి. స్వీల జంటువులకు, వాటూకు సభపరమలాని కీసిలాని హిందూ. ఎనమందుగుడు శ్రీలనూడు వా రెత్తులాని పోయిన తెలియుచున్నది. పి. స్వీలలో ఎ. తముడి చనిపోయిపో తెలియలేదు. కాని ఆఫీడీలలో నిరువురు చనిపోయిరి. ఇంకను పోరాటము కీరికపురిమధ్య జరుగు వని తెలియుచున్నది. (శ్రీ (పెను)

రెడ్ క్రాస్ సొసైటీ రాయబారులు

కాండవారనకు బయలుదేరుట

పెనువర, మార్చి 20:- ఆఫ్ గను రెడ్ క్రాసు సొసైటీ రాయబారులు బయలుదేరుటకు అజన్ హైన్సూలులో ఒక మహాసభ జరిగెను. సభక సేక శ్రీమదాదర్శిరి. కాశీ కర్నూలు అనునొక ముద్రనీడు మల్లాగా రధ్యతర వహించిరి. కొర్రానుండి కొన్ని గీతములు విద్యార్థులచే చదువబడెను. పిమ్మట ఖాకాబట్టుగా ఫర్ ఖాకాగా ఆఫ్ ఫురిసాన మహమ్మది యలకు భారతదేశ మహమ్మది ములు కోడ్డులు వారి మధ్య కర్తవ్యము నడిచిరి. బ్రిటీషు ప్రభుత్వమువారు పొక్కుపొక్కుల కొనగకుండ హైందవ మహమ్మది ములు ఆఫ్ ఫురిసాన మహాసభను సేవకేరకుండ నాటంకవరముల కొనవలసి ముని చెప్పిరి.

మియోజా ఖాఫర్ ముగారాన, బ్రిటీషుగా ఫర్ ఖాకాగా గను పులమూలంకకులు కావడిరి.

పెనువర, మార్చి 21:- నేను కాండవారనకు బోవు రాయబారము విషయమును గూర్చియే విక్రీలి చెప్పకొనెను న్నారు. ఖిలాఫతు కొర్రాల్లయంకం ఆశీక ప్రజలు గమిసూడిరి. బమ్మ, కాలేనుండి ఆశీక ప్రముఖు లేరెంచిరి. నేటి ను ధ్యార్మము కి గంటలకొక బహిరంగసభ జన రుణ. సాయంక్ర ము కి గంటలకు రాయబారము బయలుదేరును.

పెనువర, మార్చి 20:- నేను కాబూలునుండి 6 గురు జర్నలులు కొమ్మకొమ్మగుండా తరచి వారనకు వచ్చిరి.

అమనుల్లాగారి పత్తుము బలపడుచుండుట

పెనువర, 20:- జబ్బాబాదు ఖోమ్మలో అమనుల్లాగారి కత్తులు బలపడుచున్నది. ఆడేతమున గల ఆల్లలవలన ప్రజలు ఆసక్తి పి నొందుచుండుట ను, అమనుల్లాగారు పూర్వారములకు భంగముకలగజేయు సంస్కరణలు ప్రవేశపెట్టినందులకై వచ్చాల్సినవడుచున్నారను నమ్మకము ప్రజలలో సభికమగుట యు అమనుల్లాగారి కత్తులుబల పడుచుండుటకు కారణములు. అమనుల్లాగారి యీ ఆల్లలకు నగని తిరిగి రాజ్యపరిపాలనము చేయవలెనని ప్రజలు కోరుచున్నారు. (అ. (పె)

బర్తాలో మహాత్ముని పర్యటనము

ముగియుట

నేడు 21-న తేదీ మహాత్ముడు రంగూనునుండి కలకత్తాకు బయలుదేరును

19-న తేదీని బూరింగులో 4631 రూపాయలు వసు ర్పించబడెను. మొత్తము 5500 బూరింగులోను, వియములో 8750 రూపాయలును వసరినవి. 19-న తేదీ రాత్రి 9 గంటలకు బూరింగునుండి మహాత్ముడు బయలుదేరును. వారిలో మ్యూత్ బూగాలో 547 రూపాయలును కన్యక్తి వసులో 651 రూపాయలును లభించెను.

దెసీను ప్రతినిధివర్గము 3000 నిమ్ముట

నిమ్మ 20 న తేదీ ఉదయమునకు మహాత్ముడు రంగూను చేరెను. దెసీను ప్రతినిధివర్గమువారు రంగూనువచ్చి నిమ్మ 3000 రూపాయల నొసగిరి. నిమ్మ మోదాలెగవారు 1850 ను గుజరాతీ శ్రీలు 800, ను బెంగాల్ శ్రీలు 501 ను యిచ్చిరి ఆనవారి బధు సహజమువారు బేకాయిగాటికి పంపిన ధనమును బేకాయి గారు మహాత్ముడు కొనగిరి. నిమ్మ సాయంకాలము మహమ్మదియ విద్యార్థుల సభలోను కార్మికసభలోను మహాత్ముడు వసవ్వరించెను. అంతటితో బర్తాలో కార్యక్రమము ముగిసెను. (శ్రీ (పెను)

మదరాసు శాసనసభ

విద్యాశాఖడిమాండుపై చర్చ

“ నిర్బంధప్రాథమికవిద్యకు ధనములేదు”

గౌ. మంత్రిగారి పరిపాలనయందలి లోపములు

ప్రశ్న: తరముల యనంతరము, విద్యాశాఖ డిమాండుపై చర్చ తిరిగి సాగించబడెను. డిమాండులో 100 లక్షలపై ననుపరణము అర్జునస్వామి మొదలియగుచు బలవంతముచేయబడుచు, ప్రాథమిక విద్యాశాఖకారకు ప్రత్యేకముగ నొక డిప్యూటీ సెక్రటరీని నియమించవలెనని కోరిరి. జిల్లా విద్యాసంఘమునందు, ప్రైవేటు పాఠశాలాధికారులకు తగినంత ప్రాతినిధ్యమునవలెనని కోరిరి. విశ్వవిద్యాలయవిద్యకొరకు లక్షలకొని ప్రభుత్వమువారు వెచ్చించుచున్నార. దానిని చాలవరకు తగ్గించి ప్రాథమికవిద్యకు విస్తరింపజేయుటకు యోగించవలెను. అని ఉడయారగారు నడిపిరి.

కె. కోటిరెడ్డిగారు సవరణను జలవరచుచు, పాశ్చాత్య విద్యావిజ్ఞానము సభికముగ గ్రోలిన సుబ్బరాయయ్యగారు విద్యా శాఖామంత్రిగారికి సందింపబడుచు, ప్రభుత్వమువారి విద్యావిధానములో మంచిమార్పులు గలగునని తలచితిమి మనీ నడిపిరి. కాని విద్యావిధానమును సంస్కరించెదమని వాగ్దానములు తప్ప మరేమియు గన్పించుటలేదు. ప్రాథమిక విద్యాతరస్థితులు మా ప్రాంతమున చాలాభారముగ నున్నవి. ఇందు పాఠములు చెప్పు ఉపాధ్యాయులకు, తెలుగు పరిగారాదు. ఒక వాక్యము వ్రాయునదికి రెండుమూడుతప్పులకు తక్కువగానంద నుండును. ఇందుచే ప్రజలకు మిల్లల న, ప్రభుత్వ పాఠశాలకు వందక ప్రైవేటు పాఠశాలకు పంపుచున్నార. ప్రాథమిక పాఠశాలకు మంచి యే పాఠ్యాయల ను నియమించు చుండవలెను. ఈ విషయమున ప్రభుత్వమువారి విధానము పూర్తిగా మరచి, ప్రస్తుత ప్రాథమికవిద్యనలన నెట్టిప్రయోజనమును లేదు. నిమ్మజాతులకు, మహమ్మదీయులకు ప్రత్యేకపాఠశాలల నేర్పరుచు విధానమును ఖండించుచు, అందరకును కలిపి పాఠశాలల నేర్పరుపవలెనని కోరిరి. ప్రాథమిక పాఠశాలయందు ప్రైవేటీ యుపాధ్యాయుల కదవులకు నియమించు వద్ద తిరిగి ఆమోదమును చెల్లపుచు, ప్రస్తుత వద్దలిలో నవి సర్వత్ర ఆచరణ సాధ్యము గాదనెరి. పాఠశాలయందు క్షిణమును జీతభావల యందే గలవలె ననయు మూల్యపైలువదిలిన హిందీని నిర్బంధముగ తరమియవయముగ నేర్పరుపవలెనని కోరుచు, ఈ వద్దలి హిందీవులకు మహమ్మదీయులకునూడ చాలాపాఠ్యముగను, అంగీకారముగను నుండుననిరి. కోటిరెడ్డిగారు ముగించుచు, ప్రాథమిక పాఠశాలయందలి ఉపాధ్యాయకదవులకు జీతములను హెచ్చించి, ఎక్కుడుసమర్థుల నియమించవలెనని కోరిరి.

నెకండరీ విద్యావిధానమునుగురించి ప్రసంగించుచు, ఇందు వలన యువకుల విజ్ఞాన మభివృద్ధియగుటలేదని నడిపిరి. ఇంతవరకు ఉద్యోగములకొరకు తలెత్తెందులు తమ బాలరూపాపాఠశాలల కంపునందెరి. కాని ఇప్పుడుద్యోగములే కరవయ్యెను. అట్టి సందర్భములో నీవిద్యావిధానమును సంస్కరించి స్వతంత్ర జీవితమున కెక్కిన దోషమువిద్య నొసగవలెను. విశ్వవిద్యాలయ విషయమున ప్రభుత్వమువారి కెట్టివిధానమును నిశ్చితాభిప్రాయమును లేదని నడిపిరి. ఆంధ్రప్రదేశ్విద్యాలయ విషయమున ప్రధానమంత్రిగారు ఆంధ్రుల అభిప్రాయమును నిర్లక్ష్య మొనర్చుట తప్ప చేసిన దేమియు లేదనియు, ఆంధ్ర ప్రతినిధులం దధిక సంఖ్యాకులు కాననసభకార్య, మంత్రిగారు గావించిన నిర్ణయమునకు ప్రతి కూలముగ నుండెనయు నడిపిరి. ఆంధ్ర విశ్వవిద్యాలయమున విద్యల నన్నిటి నొకే స్థానమున కేంద్రీకరించుటకు ప్రభుత్వము వారు అంగీకరించుట యొక్కటియే. ఈ చర్యతయందలి ఉత్తమ విషయము, అదియు గాక తరీఖముగ సంధించిన మంచిగాని ఉద్దేశపూర్వకముగ సాధించబడినది గాదు. ఇప్పటి కైనను ప్రభుత్వమువారంద్ర విశ్వవిద్యాలయమునకు తగినంత ధనము నొసగి, ప్రజలకు విశ్వవిద్యాలయము నిజముగ ప్రయోజనకారి యగునటు లొసర్చెదరుగాక. భానోజీరావు గారు సవరణను గురించి మాటలాడుచు, ఆంధ్ర విశ్వవిద్యాలయ మునకు తగినంత విరాళము నొసగలేదని ప్రభుత్వమువారి నాడే పించిరి.

మొనాడ్ గారు సవరణపై మాట్లాడుచు విద్యాశాఖ యందు ప్రధానమంత్రిగారి కొక విధానము లేదను ఆక్షేపణను తా మంగీకరింపజాలమని తల్పి మహమ్మదీయసంఘమునకు ప్రత్యేకవిద్యాపాఠశాలలు గావించబడవలెనని తల్పిరి. ముఖ్యముగ మావీర సంఘమునందు విద్యాప్రచారమును ప్రోత్సహింపవలెను. నిర్బంధ ప్రాథమిక విద్యావిషయముతో ప్రభు

త్వమువారు నిజముగ ప్రయత్నము గావించియుండలేదు. నిర్బంధ విద్యావిధానమున కెక్కిన పాఠశాలలను, ఉపాధ్యాయ వృత్తిగతబలిన ఉపాధ్యాయులను అవశ్యమని తల్పిరి. కళాశాలవిద్యనలన ధనవ్యయము, కాలసారము తప్ప నిరద్యోగ సమస్య తరమియగు జరుగజో దనియు, అందుచే ప్రాథమిక, నెకండరీ విద్యా విధానములే ఎక్కువగ ప్రోత్సహించి, సాంకేతికవిద్యలకు గలవలె నని తల్పిరి. హిందూ, మహమ్మదీయ, క్రైస్తవ విశిష్టసంఘముల బాలరు నొకే పాఠశాలయందు కలియబు బాలియేకమత్యమునకు సహాయకారి గావున, తా మనుకూలరమే ననియు, కాని ఆపాఠశాలయందు మహమ్మదీయ బాలకులకు మర ప్రార్థనలకున, హిందూ స్థానీభాషాభ్యాసమునకును అవకాశము కలగ జేయవలె ననిరి. (కాంగ్రెసు సభ్యులు, “నినుడు, వినుడు.)

కల్లికోట జమీందార్గారు మాట్లాడుచు, నెకండరీ పాఠశాలలందు వ్యవసాయమున నేర్పరుపవలెయు, జిల్లాబోర్డుల కైనను ప్రభుత్వమువారు తోడ్పడనిచో నీస్థితులు నిరుపయోగము లగుననియు తల్పిరి.

శ్రీ ఉప్పసాహెబుగారు: మాట్లాడుచు మావీర సంఘమునందు విద్యావ్యాప్తికై విద్యాశాఖమంత్రిగారు ప్రత్యేక ప్రసంగించవలె ననియు, మావీరాల స్వాతంత్ర్య నిరోధమును గావించుటకై పోలీసుకాళుమీదను ఇరివిధములను 80 లక్షల రూపాయలను వెచ్చించుచున్నదనియు, ఇట్లు ధనమును వృథాజేయుటకంటే మావీరాలవిద్యకై ధనవ్యయము జేసి ప్రత్యేకపథపాఠ్యములను కలగజేయుట యే క్రమమని తల్పిరి.

శ్రీ. బి. మునిసామిగారు: మాట్లాడుచు నెకర్న రమునకు కేవలము 500 ప్రాథమికపాఠశాలల సభికముజేయు విధానమొసంపత్తిరచువలెననిజబడకుండ నిలిపివేసినందులకుతాము సంతసించుచున్నామని తల్పిరి. స్థానిక సంఘములు విద్యావ్యాప్తికై వెచ్చించలేన ధనము విషయముతో ప్రభుత్వమువారు నిబంధన కార్యమును తగ్గించవలెననియు, స్థానిక స్వతరీహా నా సంస్థలు విద్యకెక్కినచో దానినిసంపాదించు ప్రభుత్వము ప్రోత్సహింపవలెననియు, స్థానిక సంఘవిషయములందు ప్రభుత్వము వారి విధానము దిర్ఘాయములతో నిండియున్నదనియు (వినుడు, వినుడు) ఇంతట నెవను విద్యాశాఖ మంత్రిగారు ఈకోపముల నెల్ల సవంచి, ప్రాథమిక పాఠశాలపాఠ్యాయల స్థితిగతుల సభివృద్ధి జేయవలెనని తలపిరి.

ఇదివఱలో సర్ మహమ్మద్ హబిబుల్లాగారు విద్యకులగ నుండిన నెకండరీ విద్యా విచారణ సంఘమువారు నెకండరీ విద్యపై వెచ్చించబడు ప్రవృత్తి మధికముగ ప్రభుత్వము భరింపవలెనని స్థానిక సంఘములపై వేయరాదని సిఫార్సు గావించి యుండిరినయు, తృధానమంత్రిగారి విషయముతో కృత్రిమములై చాలినంత ధనమునకై ఆర్థిక సభ్యుని కోరవలెనని తల్పిరి. రాష్ట్రకర్తవ్యములందు నిలువయున్న ధనముతోనంది విద్యకుగాను ధనమును వెచ్చించుట తావ్యవశ్యకమని తల్పిరి. ప్రభుత్వము వారు గమనించవలెను. పాఠశాల భవనముల నిర్మాణమునకై స్థానికసంఘముల కొసంగుటకాన ధనమును ప్రత్యేకింపవలెనని తల్పిరి.

మంత్రిగారి ప్రత్యుత్తరము

డాక్టరు నువ్రాయకగారు సమాధాన మొసంగుచు సర్ పాత్రోసారిసిరలో మంత్రిగానుండి నెట్టివిధానముననుం దించిరో ప్రాథమికవిద్యావిషయముందీ ప్రభుత్వమువారును విశ్లేషించుండి అదేవిధానము నవలంబించుచున్నారనియు, ప్రతి సంవత్సరము 500 ల ప్రాథమిక పాఠశాలల నూక హెచ్చించువద్దతి మాన్పిజేయ జరిగినదనియు, ఈ ప్రవృత్తియేమో ప్రాంతపాఠశాల నిర్మాణమునకై వినియోగించబడుట సరియైనవద్దతిగాదని తా మేకీధించి యున్నామనియు, ఈ విధానము స్థానికసంఘములం దనుబడి తలచి లాభదాయకముగ నుండలేదనియు తల్పిరి.

సభ్యులశీతులు నిర్బంధ ప్రాథమికవిద్యా విధానావశ్యకతను సూచి మాట్లాడిరి. నిర్బంధ ప్రాథమిక విద్యను ప్రత్యేకతెట్టువలెనని సంవత్సరమునకు రిక్తీల్ప రూపములు వెచ్చించవలెను. ఇంత ప్రవృత్తియు ప్రభుత్వమువారి పును వెచ్చించదగిననీతితోలేరని చెప్పబడుట ఎగయచున్నాను. ప్రస్తుతముండే పాఠశాలలనే ఎక్కువగ బలవరచి ఇంకముగ బాలరను రాబట్టుటకు ప్రయత్నములు జరుగగలవు.

ప్రాథమిక విద్యవరకైనను బాలరతో బాలు బాలికలు గూడ ఒకే పాఠశాలయందు కలిపివచ్చునని ప్రభుత్వమువారి అభిప్రాయము.

ఈ పాఠశాలలందు పురుషులకంటె ప్రైవేట్ ఉపాధ్యాయులగలవలెను ఎక్కువ ప్రయోజనముగలదని నమ్ముచున్నాను. (వినుడు, వినుడు.)

నెకండరీ విద్య విషయముతో ప్రభుత్వమువారు రింతవరకు ప్రభుత్వసంస్థల కప్పిపై పాధారణదీయున్నార. (గ్రాంటు ఇన్వెస్ట్మెంట్ కోడ్ నిరసన కమిషన్ పెట్టబాలనందులకు చింతించుచున్నాను. ఈ విషయము ప్రభుత్వలో నిర్వహించబడగలదని నమ్ముచున్నాను. నామిత్రులు శ్రీ. భానోజీరావుగారు ఆంధ్ర విశ్వవిశాఖరమ ప్రునకు అన్నామలే విశ్వవిశాఖ కలవప్రసవలె ధనము నొసంగవలెననిగోరియుండిరి. ప్రస్తుతమున్న ఆర్థిక పరిస్థితులతో నెంతవరకు సహాయము చేయగలరో అంతదనుక ప్రభుత్వము వారు తోడ్పడెదరారు. గ్రామముల యభివృద్ధికై ధనము వెచ్చించవలెనని ప్రతిపాదనను కోరుచున్నాను. ఇంతవరకును గ్రామనిర్మాణమునకు చాలి సంవత్సరముల వ్యయపడుటలేదు. అందుచేతనే ఆంధ్రవిశ్వవిశాఖరమ ప్రునకు విశేషముగ ధనసహాయము గావించబాలవచ్చును. మహమ్మదీయ విద్యార్థులకు మరప్రార్థనలకున, ఉడయభాషాభ్యాసము నకును సాకర్యముల గలిగించినచో హిందూబాలరు చదివెడి పాఠశాలలలో చదువుట కభ్యంతరముండవాలదు. అట్టి పాఠశాలలు కలగజేయుటకు ప్రభుత్వమువారికి సాధ్యమగునని నమ్ముదను అని తల్పిరి. పిదప సవరణపాటుకు పెట్టబడి 28 రు అనుకూలర 87 రు ప్రతికూలరతో పిగిపొయెను. మొత్తము గ్రాంటు తీర్మానింపబడెను.

సభ్యులు అంతట సుహృదులకు లేపిరి.

మనోరంజన గుప్తగారి అరెస్టు

శాసనసభా ప్రశ్నోత్తరములు

పి. సి. నెకటకరిరావుగారు

ప్రశ్న:—(1) బాలు మనోరంజనగుప్తగారు దెజవాడలో గత 11 వ తేదిన వారంటులేకుండ అరెస్టు కాబడిరా? (2) అట్లగుచో, (1) ఏ నేరముందు, (2) ఎవరిచేత (3) ఎవరి యొత్తవులచే (4) ఏ నెక్సునుక్రింద? (5) గుప్తగారు బెంగాలు ఇన్వెస్టమెంట్ కంపెనీ తరపున వ్యవహారమునిదియై వెచ్చించియుండిరా? (6) ఈ రాజధానిలో నెట్టి రాజకీయ వ్యవహారములందు యనను అరెస్టు సాల్పానుచుండెనో? అట్లగుచో, అరెస్టి రాజకీయచర్య తెల్పి? (7) అరెస్టు అరెస్టు సమయమున జ్వరముతోను, దగ్గుతోను, బాధపడుచుండెనో? అరెస్టి విచారణ వెంటనే జరపుటకు ప్రభుత్వమువారు చర్య దీనికొనవించుచున్నారా? జవాబు:—(1) (2) అరెస్టు దెజవాడలో మార్చి 13 వ తేదిన అరెస్టుకాలదెను. ప్రశ్నలలో గల యెవరివిషయముల నూర్చి భోగట్టాను ప్రభుత్వమువారు గోరియున్నార.

అనుబంధ ప్రశ్నోత్తరములు

పి. సి. నెకటకరిరావుగారు

ప్రశ్న:—సదరు భోగట్టా చేరగానే ప్రభుత్వమువారు సభయెదుట తెల్పెదరా? జవాబు:—సరే. నే నావిషయ మాలోచించెదను. ప్రశ్న:—గుప్తగారి తరపున అనేకులు బెయిలుపూపి నిర్బుటకు సిద్ధపడినప్పటికిని, వారెంతకాలము నిర్బంధింపబడిరి? జవాబు:—నాకు తెలియదు. పి. ఆ. జనీయులుగారు ప్రశ్న:—అరెస్టు యే నెక్సునుక్రింద అరెస్టుకాలదెను? జవాబు:—నాకు తెలియదు. పి. కార్యకర్తరావుగారు ప్రశ్న:—అరెస్టు నేరమునకు అరెస్టుకాలదెను? జవాబు:—నాకు తెలియదు. పి. ఆంజనేయులుగారు ప్రశ్న:—రాజకీయ నేరములకు యీ నెక్సునుక్రింద అరెస్టులు ప్రభుత్వమువారికి బెయిలజేయబడకుండ గావించబడగూడదని ప్రభుత్వమువారు అధికారులకు తక్షణపుటగావించెదరా? జవాబు:—నే నెట్టి వాగ్దాన మొసంగజాలను.

నోటీసు

“కుంకూరు మాచీ పల్లెటో పీకల్లెట్టి కొటి. వి. కుద్రవచ్చు మాచీ తయారుచేయజనుచుండు సిరాపాట్లులు దారపు వుంటలకున్న ఆర్థరు తీసుకొని మాకు పంపుటకై మారేబెంటుగా నియమించియుంటిమి. ఒడంబడికతోని నిబంధనలకు వ్యతిరేకముగా నడవినందున అరెస్టు చేసి యీ విషయమునది రద్దు కరచిగాము. కాన ఇకముందు అరెస్టు మాచీకుతో చేయకార్యములకు మేము జవాబుదార్లు కామని ఇంచునట్లు తెలియజేయదమనెడి.”

కట్టా అడ్డయ్య శ్రీశ్రీ అంజు నన్ను, తేలంగోపాల సిరాపాట్లర్చి, హిందూపురం, అనంతపురంజిల్లా,

భూములపన్నులు

శాంతి

వ్యవసాయ విచారణసంఘమువారు, భూముల పన్నుల పద్ధతిని ముఖ్యముగ విచారణచేయుచున్నందున, పన్నులపద్ధతికి ప్రజల ఆర్థిక స్థితికిని సన్నిహితసంబంధము గలదు. ఇట్టి ప్రధాన సమస్యను విచారణచేయుచున్నప్పుడు, వ్యవసాయ సంఘపు విచారణ చాలవరకు నిరుపయోగ మయ్యెను. రయితుల జరుపుచున్న దొంగిలకము, నూతన వ్యవసాయపద్ధతులను ప్రవేశపెట్టిన నూతన ప్రయోజన ముండదు. వేర్వేరు రాష్ట్రములలో, వేర్వేరుపన్నుల యేర్పాటులున్నందున నిజమే. కాని, సామాన్యములు చాల గలవు. అన్ని రాష్ట్రములలోను రయితులు పెక్కు ఇబ్బందులకు లోనగుచున్నారనియు, వారి ఆర్థికస్థితి చక్కబడుట లేదనియు చెప్పవచ్చును. వ్యవసాయవిచారణ సంఘమువారి విషయమును గూర్చి విచారించుటచే, ప్రత్యేకముగ విచారణ జరుగుట యవసర మగుచున్నది. వివిధరాష్ట్రములలో నవలంబించబడు లాండు రివిన్యూ విధానములను పరిశీలించుట కొక విచారణసంఘమును నియమింపవలయు నని, సర్ సెత్తాగారు స్టేటుకౌన్సిల నభిప్రాయం చెప్పిన తీర్మానము చాల ముఖ్యమయిన దనుటకు సందియము లేదు. వివిధరాష్ట్రములలో ఆచరణలో నున్న లాండు రివిన్యూ పద్ధతులను విచారించి, వీనికి ప్రజల ఆర్థికస్థితికిని గల సంబంధమును కనుగొని, వారి జీవమును కాపాడుట కెట్టిమార్పుల గావించవలయునో దెలుపుట కొక విచారణసంఘమును నియమింపవలె నని, సర్ సెత్తాగారి తీర్మానము గోరుచున్నది.

సెత్తాగారు చెలిపినట్లు, కర్షణప్రభువుగూడ భూముల పన్నులను పెంచుటలో మిత ముండవలయుననియు, పన్నులను సానుభూతితో వసూలు చేయవలయుననియు గోరియుండెను. లాండు రివిన్యూ పద్ధతులమూలమున ప్రజలదృష్టికి పెరుగుచున్నదని తేలుచో, దానిని పెట్టినే నివారించుట యవసరము. ఇతరదేశములలో పన్నుల పద్ధతులు ప్రజాభీష్టము ననుసరించి మార్పు చెందుచున్నవి. హిందూ దేశమునం దట్టిమార్పు గలుగుటలేదు. మార్పు అవసర మని, బాగోలేచర్చిత గుణపాతము నేర్పుచున్నట్లు, సెత్తాగారు స్పష్టపరచిరి. విచారణ సలుపుటకు కేంద్రసంఘమును, రాష్ట్రీయ సంఘములనుగూడ నియమింపవలయు నని, సేల్ గోవింద దాసుగారు నవరణచెప్పిరి. ఇండియాప్రభుత్వముతరపున సర్ హబిబుల్లాగారు తీర్మానమును నవరణను

గూడ ఎదిరించిరి. ప్రస్తుతపు లాండు రివిన్యూపద్ధతులు వ్యవసాయదారుల కిబ్బంది గలిగించుటలేదని చెప్పిరి. సెటిల్ మెంటు ఉద్యోగులు జరుపు విచారణయే ఫలప్రదమగు మార్గ మని, వీరు నడుపుట చోడము. ప్రభుత్వపు రాబడినే ప్రధానముగ నెఱిగి, సెటిల్ మెంటు ఆఫీసరుల విచారణ లాభకరము గావచ్చునుగాని, ప్రజలజీవము ముఖ్యమని ఎంచుచో, ఈ విచారణవలన ప్రయోజనము గనుపించదు. సెటిల్ మెంటు ఆఫీసరు విచారణవలన, బర్మోలిలో నెట్టి అసంతృప్తి ప్రబలినో దెలుపనక్కరలేదు. కృష్ణా గోదావరి మండలములలో సెటిల్ మెంటు ఆఫీసరు విచారణవలన ప్రజలలో నెట్టి అసంతృప్తి వ్యాపించినో, ఎల్ల రెరిగిన విషయమే. కృష్ణా గోదావరి మండలముల ఆర్థికస్థితిని విచారించుటకు ప్రత్యేక విచారణసంఘము నేర్పరచుట యవసర మయ్యెను. లాండు రివిన్యూ విధానమునుగూర్చి విచారణ నలిపి, దీనిని సరియగు పునాదులపై నిలుపుచో, ప్రజల యసంతృప్తి తగ్గును. సెటిల్ మెంటు ఆఫీసరు లవలంబించుచున్న పద్ధతి శ్రేష్ఠమని ప్రజలెంచజాలరు. ఇది ఎంతతర్రలో దొంగిన సంతమేలని వా రెంచుచున్నారు. లాండు రివిన్యూ పద్ధతికి సరియగు శాసనాధార మేర్పడవలయును. సరియగు నియమము లేర్పడవలయును. ప్రస్తుత సమయమున సెటిల్ మెంటు ఆఫీసరుల నిరంకుశేచ్ఛయే పరమప్రమాణ మగుచున్నది. వీరు ఎటుల నిర్ణయించిన, అదియే ఖాయ మగుచున్నది. రివిన్యూను పెంచు తలంపు దప్ప, వీరికి వేరొక లక్ష్యము కనుపించదు. అందుచే నీ పద్ధతిని తొలగించి, ప్రజోపయోగకరమగు పద్ధతులను నిర్ణయించుట యవసరము. సర్ హబిబుల్లాగారు ప్రస్తుతపు సెటిల్ మెంటు పద్ధతులను కొనియాడుట జూడ, వీరు ప్రజాభిప్రాయమును సరకు జేయుట లేదని నిరీత మగును. రాష్ట్రీయప్రభుత్వములు గోరినగాని ఇండియాప్రభుత్వమువారి రీ విషయమున నేమియు జేయజాలరని, సర్ హబిబుల్లాగారు పలికిరి. కాని ఇండియా ప్రభుత్వమువారి కీ శాఖపై సర్వాధికారము గలదని, హబిబుల్లాగారే యంగీకరించుటచే, వీరు దెలుపు నిస్సహాయత కర్థము గనుపించదు. భూస్వాములకును, రయితులకును, గల సంబంధము చాల చిక్కులతో గూడుకొనియుండుటచే, లాండు రివిన్యూ గూర్చి విచారణ సలుపగూడదనుట, నిరర్థకవాదము. లాండు రివిన్యూ సమస్యను తృప్తికరముగ పరిష్కరించుటవలన, భూస్వాములకును, రయితులకును గూడ సంతృప్తి గలుగుట నిశ్చయము. రయితులకు తృప్తినిగలవిధ మేమయిన నున్నయెడల, భూముల పన్నుల విషయమున చక్కని ఏర్పాటుల గావించుటయే. జనసామాన్యమునకు బ్రస్తీలమని చెప్పికొను అధికారవర్గమువారు, ఇట్టి ప్రశ్నను పరిష్కరించి ప్రజల జీవమును కాపాడుట పిధియగుచున్నది. ఇందుకు బూననియెడల, వీరు చాటుచి బ్రస్తీ ధర్మము అర్థరహిత మగును. స్టేటుకౌన్సిలు నభిప్రాయం, ఇండియా ప్రభుత్వమువారు చూపినవైఖరి, రయితులలో జరిగిన అసంతృప్తి నింకను పెంచుచుగాని, తగ్గింపనేరదు.

పోలీసు పరిపాలనము

పోలీసు పరిపాలనము ఎంత అసౌకర్యముగ నున్నదో గ్రహించుట కిటీవల తటస్థించిన సందర్భములు తేటపరచెను. చెన్నపురికి సైమను కమిషను వచ్చినపుడు, ఆంధ్రనాయకులను నిష్కారముగ నరెస్టుజేసి వదలివైచట, యొక సందర్భము. వీరి నందుకు అరెస్టుజేసిరో, ఎందుకు వదలివైచిరో గూడ తెలియదయ్యెను. ఇందుకు తగిన సమాధానము జెప్పటకు మార్గము, నాయకులు పూచీనిచ్చి రని హాంమెంబరుగారు అపనిందను మోపి, హాంమెంబరుగారు లయిరి. సైమను కమిషను రాకసందర్భమున, బహిష్కారవాదులను హార్బరుయొద్దకు పోనియకుండుటకు, హాంమెంబరుగారు నరియగు కారణము దెలుపక, హార్బరుయొద్దకు పోనెంచుట నటనయని బహిష్కారవాదులను నిందించిరి. బహిష్కారవాదులు నటన నలిపి రక్షకొనినను, వారు మంచుకు జోవుచో బలము నుపయోగించి ఆటంకపరచెదమని పోలీసు కమిషనరుగారు చెప్పిన విషయముగూడ నటనయేని, వీరు భావించెదరా? కమిషనరుగారి ఉత్తరువును ప్రజలు ధిక్కరించినచో, శాంతికి భంగము కలిగినయెడల, హాంమెంబరుగారు రప్ప జేయని యెశివార? పోలీసు ఉత్తరువును ధిక్కరింప కుండుటచే, వీరిపుడు నటనయని తెలుపుచున్నారు. సత్యమూర్తిగారు చెలిపినట్లు, హాంమెంబరుగారికి తృప్తిగలిగించుట యసంభవముగ గన్పట్టును. హార్బరుయొద్దకు ఊరేగిపుజోవునెడల, సహకారవాదల మూరేగింపుతో సంఘర్షణ కలిగెదని దెలుపుట నిరాధారము. సహకారవాదుల ఊరేగింపు బయలుదేరనేలేదు. పోలీసువారి నిరోధమునకు, బహిష్కారవాదులధర్మములు సైమను కమిషనువారి పీనులలో జొరకుండ జేయుటయే, ముఖ్యకారణమని విదితమగుచున్నది. సాంబమూర్తిగారిని జామీను కేక్షనుక్రింద నిర్బంధించుటయు, కాంగ్రెసు ప్రచారకులను నిర్బంధించుటయు జూడ, రాజకీయప్రచారము సరికట్టు నుద్దేశ్యము గనుపించును. అంతియ గాని తీవ్రనేరముల అన్వేషణవిషయములో పోలీసువారి సామర్థ్యము గనుపించుటలేదు. సాంబమూర్తిగారి కేసుపరములు, ప్రభుత్వమువారికి జేరకుండుట ఎంత వింతయో గ్రహింపవచ్చును. రాజకీయ నాయకులను సి. ఐ. డి. వారు వెంట నంటుటకు కారణ మేమని యడుగగ, అట్టి దెన్నుదను జరుగలేదని, హాంమెంబరుగారు చెలిపిరి. కాని, ఇట్టి సందర్భములు గలవేమో విచారించుట కయినను వీరు పూనుకొనలేదు. మనోరంజన గుప్తగారి అరెస్టు సందర్భముల గూర్చి నేమి ప్రశ్నింపగ, ఆసంగతి తమకు తెలియనే తెలియదని, హాంమెంబరుగారు జెప్పట ఎంత చోద్యమో యూహింపవచ్చును. ఇకముందయినను ముఖ్యముగ అరెస్టుల గూర్చి ప్రభుత్వమువారికి ముందుగ సమాచారము దెలుపుట కుత్తరు విషయవలయునని యడుగగ, ఆ విషయమై తా మెట్టి వాగ్దానము జేయజాలమని, హాంమెంబరుగారు చెప్పిరి. ప్రభుత్వమువారికి జెప్పకుండనే పోలీసువారు ఎట్టి నిర్బంధములయినను బూనవచ్చునని తేలుచున్నది. రామసోమయాజులుగారి తీర్మానముపై జరిగిన చర్చ జూచిన, పోలీసు పరిపాలనమును ప్రశం

సింహులకు సాధ్యమగును. ఈ కాళిక్రంద, ధనము నధికముగ పెచ్చించుటవలన, ప్రయోజనము గనుపించదు. ప్రజల విశ్వాసము నీకాళి చూరగొనుట లేదు. పోలీసుకాళి ప్రజలకు వశమగువరకు, ప్రస్తుత దుర్గతి తొలగు నని తోచదు.

కారాగృహపరిపాలనము

కారాగృహపరిపాలన సందర్భమున, రాజకీయ నిర్బంధితులయెడ జాపబడు నిరాదరణ ఖండింపబడెను. ఖయిదీలకు కడ్డరు దుస్తుల నొసగవలయు నను తీర్మానమును ముదిరాసు శాసనసభ వారామోదించుట నమంజనముగ నున్నది. కడ్డరు ఖరీదు ఎక్కువయినయ్యు, అది చాలకాలము నిలువదనియు మున్నగు ఆక్షేపణలను లామోబరుగారు చెలిపిరి గాని, శాసనసభవారి ట్టి ఆక్షేపణలను నిరాకరించిరి. వెంకటరమణయ్యగారు సూచించినటులు, ఖయిదీలను నూలువడుకుట, నేరనేయుటలో తయారుజేసినయెడల, వారు నిర్బంధానంతరము సుఖజీవనము గడింపగల్గుదురు. చేతిపరిశ్రమలను చేపట్టగల్గుదురు. అందుకు మారుగ, యంత్ర పరిశ్రమలలో ఓరిచే పనిజేయించినను, వెలువలకు వచ్చినపిమ్మట వీరి కుపయోగముండదు. ఖయిదీలకిచ్చు ఆహారపదార్థములు, వారి యవసరములకు చాలినవిగ నుండవలయును. వారి యలవాటులకు తగినవిగ నుండవలయును. ఖయిదీలకు మజ్జిగ నీయకపోవుట, గొప్పలోపమని తోచును. చెన్నరాజభానిలో, అన్నిజాతులవారును మజ్జిగ నుపయోగించెదరు. అధికారులు తలచినటులు, ఇయ్యది భోగపదార్థము గాదు. అవసరపదార్థములలో నది యొకటి యనుట నిశ్చయము లామోబరుగారు మాత్రము, ఇది ఖయిదీల కవసరముగాదని చెప్పట చోద్యము. జయిలు పరిపాలనములో సంస్కరణము లేన్నియో జరుగవలసియుండెను. జయిలుల దుస్థితిని, కమిషనువారిదివరకు గుర్తించియుండిరి. కాని ఇంతవరకు, అనుకూల సంస్కరణములు జరుగజయ్యెను. లా మోబరుగారిప్రసంగము, ఈ విషయమై యెట్టియాశను పురికొల్పుచున్నది.

లాంకుమైరు వస్త్రములు

లాంకుమైరు వస్త్రములను అధికముగ తయారుజేసి, తూర్పుదేశములను వానితో నింపివేయవలయునని, అక్కడి వస్త్ర సంఘమువారు సంకల్పించిరి. విదేశవస్త్ర పరిత్యాగమునిమిత్తమై భారతీయులు విశేషప్రయత్నముల గావించుచున్న సమయమున, లాంకుమైరు వస్త్రవ్యాప్తివలన ఎట్టి నష్టము గలుగనో యూహింపవచ్చును. అందుచే భారతీయులు జాగ్రత్తకులై మెలగి, ఎట్టికష్టములు సంభవించినను పాటింపక, కడ్డరు ధారణదీక్షను విడనాడకుండుట యవసరము. జపానులో నవలంబించెడి కడ్డరీనే, లాంకుమైరులోగూడ నవలంబింతురట. హిందూదేశపు దూది సధికముగ కొనవలయు నని, వీరు తలపెట్టిరి. ఇక్కడదూదిని కొంపోయి, తిరిగి వస్త్రముల నీదేశమునకు పంపుట క్రొత్తపద్ధతి గాదు. దీనినే ఎక్కువ పట్టుదలతో లాంకుమైరు వర్తకులవలంబింపవచ్చును. మద్రాసు మొయిలపత్రిక, హిందూదేశము తన దూదిని ఇంగ్లండుకు పంపి, అక్కడ తయారయిన వస్త్రములను తెప్పించు

కొనుటయే శ్రేష్ఠమగుమార్గ మని, భారతీయులకు హిత వాసగుచున్నది. ఇట్టిహితవునే లాంకుమైరు వర్తకు లొనగెదరనుటకు సుదియములేదు. కాని, భారతీయులు విదేశవస్త్రముల నికమీన దెప్పించుట కంగీకరింపజనదు. ఇదివరకే విదేశవస్త్ర స్వీకారమువలన, హిందూదేశముతన ఆర్థిక రాజకీయస్వతంత్ర్యముల గోల్పోవుట తటస్థించెను. ఇకను ఇట్టి ఆత్మహత్యను పుకొల్పు మార్గముల నవలంబించుటవలన, తీరని నష్టము గలుగుట నిశ్చయము. విదేశవస్త్రహిమ్మారము త్వరితముగ కొనసాగుగాక!

మహాత్ముని పర్యటనము

గాంధీమహాత్ముని పర్యటనము బర్మాలో అత్యంతజయప్రదముగ జరుగుట శుభచిహ్నము. బర్మా ప్రజలును, భారతీయులును నూడ అహిమహామికను బూని, మహాత్మునికి స్వాగతము నొసగి, వారికి కానుకలను సమర్పించి, వారి వాగమృతమును గ్రోలుటకు ఆతురము జూపుచున్నారు. బర్మాప్రజలు వాద్ధమతావలంబులు. అహింసను బోధించి వ్యాపింపజేసిన బుద్ధుని మతము ననుసరించుచు, తద్విరుద్ధముగ ప్రవర్తించుచున్న అనుచరుల గాంచి, మహాత్ముడు జాలినొందెను. బుద్ధుని సందేశమును అనుసరించునెడల, వాద్ధులు ప్రపంచమునం దంతటను అద్భుతవైదిక పవనరసము గలిగింప గల్గుదురు. బర్మాలో పొంగిలను వాద్ధనన్యాసులు పెక్కుమంది గలరు. వీరుగూడ, ప్రజల హృదయములలో విశేషమగు మార్పు గలిగింపజాలకున్నారు. మతగురువులు తమవిధిని నెరవేర్చవలయునని మహాత్ముడు గోరుచున్నాడు. మహాత్ముని సాబోధనము, బర్మాప్రజల హృదయములను మలినరహితముల గావించుటకు తోడ్పడు నని నమ్మెదము. బర్మాపర్యటనమునకన్నను మహాత్ముని ఆంధ్రదేశ పర్యటనము వేయి మడుంగులు అధిక విజయము గాంచునటుల జూచుట, ఆంధ్రమహాజనుల కర్తవ్య మగుచున్నది.

బాంబాయి గవర్నరుగారు: జాతీయత

హిందూదేశ మొకజాతి గాదని, క్రొత్త బాంబాయి గవర్నరుగారు యూరపియను సంఘసభలో బలికిరి. వీరు కన్పర్యటివు ముఖ్యులు. వీరు తమ సాంక్రదాయములను విడువరయిరి. వీరు హిందూదేశమునకు వచ్చి కొలదికాలమే యయినను, అప్పడే తమయభిప్రాయమును తెలుపుటకు సాహసించిరి. భారతీయులు స్వపరిపాలనార్హులు గారని చెప్పుట కిదియొక ప్రబలకారణముగ బనికనవచ్చును. హిందూదేశమునగల జాతిమతభేదములను పాటింపక పిలువేదని వీరు చాటుచున్నారు. ఇంగ్లండులో గూడ ప్రారంభదశలో నిట్టిభేదము లుండెనట. కాని, అది ఎటుల తగ్గిపోయెను? స్వపరిపాలనానుభవమువలననే గద. హిందూదేశము గూడ స్వపరిపాలనము ననుభవించునెడల, ఇట్టి వైషమ్యములు అనతికాలములో తొలగిపోవును. ప్రస్తుతపరాధీనస్థితి నిలిచి యుండునంతవరకు, భేదము లింకను పెరుగునుగాని, తగ్గిపోజాలవు. కెనడా మున్నగు దేశములలో స్వపరిపాలనమే, అంతర్వైషమ్యములను సమయజేసెను. బాంబాయి గవర్నరుగారు పైక్కుగా రిప్రెజెంటియను ఉదాహరింప రయిరి. స్వపరిపాలనమును వెంటనే ప్రసాదించకుండుటకు, వివిధజాతులమధ్య గల భేదములను వీరు అడ్డుగ నూదించవలసియందురు.

వికటరుటనుగారి పౌరబాటులు

ఇండియా సహాయమంత్రి యగు వికటరుటను గారు చేసెడి పౌరబాటులు, రానురాను పెరిగిపోవుచున్నవి. కలకత్తాలో గాంధీమహాత్ముని అరెస్టు జేయలేదని పీ టిటీవల చెలిపియుండిరి. తరువాత పౌరవిడితిమని అంగీకరించిరి. అప్పటికిని, మహాత్ముని అరెస్టు పెక్కికలు అరెస్టు గాని, నిజమగు అరెస్టు గాదని మాత్రము జెప్పిరి. వీరి చమత్కారమును వర్ణించదరము గాదు. 1918 సంవత్సరపు రిగ్యులేషను క్రిందవిచారణ లేకుండ నిర్బంధింపబడినవారు ఆర్ధులు మాత్రమే నని, వికటరుటనుగారు కామన్సునధిలో చెలిపిరి. నలువది ఎనిమిదిమంది గలరని, ఇండియా ప్రభుత్వపు హోంమోబరుగారు చెలిపియుండిరి. వికటరుటనుగారు పౌరబాటు జేసిరని, హోం మోబరు గారు నిన్నటిదిన మంగీకరించిరి. బాధా ఇండియా సహాయమంత్రిగారు, నిజస్థితిని గ్రహింపకుండ, ఇచ్చవచ్చినటుల ముచ్చటించుట, ఎంత విచిత్రమో యూహింపవచ్చును.

ప్రభుత్వపార్లమెంటుకొనుసంస్థలు.

ప్రభుత్వ పార్లమెంటుకొను విధానము మిగుల ఆకాళంగకరముగనున్నది. వీరు స్థాపించిన పార్లమెంటుకొను సంస్థలు అత్యల్పము. ఇతరులు ప్రారంభించిన సంస్థలకు వీరు నలుపు సహాయ మంతగ గనుపించదు. నిన్నటిదినము మదరాసు పరిశ్రమల మంత్రిగారు చెలిపిన ప్రత్యుత్తరము ప్రకారము, ప్రభుత్వమువారు ప్రారంభించిన మూడు సంస్థలు ఎత్తివేయబడినవి. స్టూఫ్యాక్టరీ క్రింద, 37078 రూపాయల నష్టమును, పండ్ల ప్రతిష్ఠాపన క్రింద 80459 రూపాయల నష్టమును, సిరా ఫ్యాక్టరీ క్రింద 10150 రూపాయల నష్టమును చేకూరెనట. నష్టకారణములను కనుగొని వానిని నివారించుటకు మారుగ, ప్రభుత్వమువారి ప్రతిష్ఠాపనలను అసలే ఎత్తివైచిరి. పార్లమెంటుకొను విధానమునకు, విశేష ప్రోత్సాహము గలుగు నను ఆశ గనుపించదు.

నిర్బంధపరంపర

కలకత్తాలోను, బాంబాయిలోను లాహోరులోను, తదితర ప్రదేశములలోను, జరుగుచున్న నిర్బంధపరంపర జూచిన విభ్రాంతి గలుగక మానదు. ఒక్కమారుగ కార్మికోద్యమముతో సంబంధము గలవారి యిండ్లను సోదాజేయుటకును, ముప్పదియొక్కమంది ప్రముఖులను నిర్బంధించుటకును అవసరమేమి గలిగెనో తెలియదు. కుట్రనేరముక్రింద వీరిని నిర్బంధించు చున్నటుల క్రేరారు గారు చెలిపిరి. ప్రజారక్షణచట్టము త్వరలో చర్చకు రానున్నది. ఈసమయముననే కార్మికప్రముఖులై దాడి బయలుదేరినది. రెంటికిని ఎట్టి సంబంధము గలదో తెలియదు. కాని యిట్టి నిర్బంధములు, ప్రజలలో విశేషపు అలజడిని గలిగించుట సహజము.

వాగ్దానభంగము

స్తాంపుపన్నుల మూలమున వచ్చు ఎచ్చురాబడిని ట్రాన్సుఫర్డు కాళులకుగాను వినియోగించెద మని, బెంగాలు ప్రభుత్వమువారిదివరకు వాగ్దానము జేసియుండిరి. కాని, సమయము వచ్చునప్పటికి, అట్టి వాగ్దానమును చెల్లించజాలకపోయిరి. ఇట్టిచర్యలు తరుచుగ జరుగుటచే, ఆశ్చర్యము గలిగింపజాలవు.

నిదేశవార్తలు

కామన్వెల్త్ సభలో ఇండియా వ్యవహారములు

లండన్, మార్చి 18:— 1818 సంవత్సరపు మూడవ నిబంధన ప్రకారము ఇంగ్లండు అత్యధిక నిర్బంధముతో ముగ్గురనియూ వారి విషయమై ఇ. దీయా ప్రభుత్వమువారి పురుషుల ఆలోచించుచున్నా రనియు వి బుర్గును ప్రభువు దలిపెను. బొంబాయి విల్లులపై మొత్తము 5% వసతియు కామన్వెల్త్ వ్యవహారముల దనియు ఈ సమైక్య కాంగ్రెసుల సరయిట చాల కష్టమనియు వింట్లర్ ప్రభువు ప్రత్యుత్తరము నిచ్చెను. ఈ అల్లగలక, అందోళనమునకు చాల లోతుగా దిగిన గాని లేలదనిరి.

ఇండియాకు విదేశముల నుండి కమ్యూనిస్టులు వచ్చి కమ్యూనిజము సిద్ధాంతములను బోధించుట చేతను, కమ్యూనిస్టుసంఘముల ప్రచారముచేతను కెట్టుబడిదాసులకు, కార్మికులకుగూడ చాల నష్టములున్నదనియు, ఇట్టి దుర్మార్గులు లేకుండ చేయుటకు బోలీసివికవిల్లులు ప్రవేశపెట్టుచున్నారనియు, వింట్లర్ ప్రభువు ప్రత్యుత్తరము నిచ్చెను.

ఇండియా సమద్రతీర వ్యాపారపట్టణములగున్న యెన్సె 'టెడ్' కింగ్డం వర్తక సభనువారే తమకు సమర్థులని చాటుటచే అవిషయమై ఇండియా ప్రభుత్వమువారి కెట్టిసంహన తామియ లేదనియు వింట్లర్ ప్రభువు సకలత్వాలానికి ప్రత్యుత్తరము నిచ్చెను.

ఇండియాను స్టేటురైల్వే ఆదాయము ఎక్కువగా నున్నదని ప్రభుత్వమువారి అంగీకరించినపుడు రైల్వేసంపాదకేతనముల నేల హెచ్చుచేయరాదని సకలత్వాలాగారు అడిగిరి.

బొగ్గుగని అంటుకొని మరణించుట

లండన్, మార్చి 18:— హెల్స్ పైన్ బొగ్గుగని అంటుకొని 9 గురు గనలపనివాండ్లు చిక్కుపడిరి. అందులో 8 గురు చనిపోయిరి.

ఆంగ్లో ఈజిప్టు బడంబడిక

కయో, మార్చి 18:— యధాపనుయమున ఈజిప్టుకు బొగ్గు పట్టయిచేసినపుడు బొగ్గుపడెనటు టూర్నిడో అయినందువలన అసగా మంచివేయబడినందున గల్లిన నష్టమును అచ్చుకొనెదమని ఆంగ్లో ఈజిప్టు ప్రభుత్వపు బాడంబడిక ఈజిప్టు ప్రభుత్వము తేసికొనెను. 1855 తాలూకు అట్టానును ప్రభుత్వ ఋణముతో తమవంతు పెట్టుబడిని వడ్డీని ఇచ్చుటకు ఈజిప్టు ప్రభుత్వము అంగీకరించెను. తనవంతు రావలసిన పరిహారము మొత్తముతో 1000000 పానులను ఈజిప్టు బ్రెజుకు ఇచ్చి తేయను.

కరాచీ వైమానిక మార్గము

వివరములు ఇంకను నిశ్చయము గాలేదు

(ఆంధ్రప్రదేశ్ ప్రత్యేకతంతరి)

లండన్, మార్చి 21:— 80 తేదీని కరాచీ వైమానిక ప్రచారము లండన్ నుండి ప్రారంభము కావలసియున్నది. మార్గమునుగూర్చి వివరములు ఇంకను నిశ్చయము గాలేదు. సరిగా ఆణేశకు అసకొన్న కాలమునకు భింగము రాకుండ మొదటి వైమానిక తరాలు ప్రారంభముగుటకు పీలుగ నే మిగిలిన విషయము లన్నిటిని తరిమిగొనుచు వేసెదనిరి. వైమానిక బ్రాన్సు పోర్ట్ ఖర్చులకింద 1927-28 ఆర్థిక సంవత్సరములో 226400 పానుల నిచ్చిరినది సర్ క్యామ్యూట్ హోదగాదు దలిపిరి.

జర్మను నష్టపరిహారముల బ్యాంకు

(ఆంధ్రప్రదేశ్ ప్రత్యేకతంతరి)

లండన్, మార్చి 21:— జర్మను నష్టపరిహార విషయమై నిర్ణయించుటకు నియమించబడిన ప్రత్యేకనిపులుల సంఘము స్థానపరిహారముల బ్యాంకును నెలకొల్పు ఏర్పాటు నంగీకరించిరి.

చీనా ఆయుధనిషేధపు తొడంబడిక

(ఆంధ్రప్రదేశ్ ప్రత్యేకతంతరి)

కుప్పీ, మార్చి 19:— పైన జెప్పబడిన ఒడంబడిక ఆమలలో నున్నంతవరకు బ్రిటిషు నాకాదరాధికారులసహాయమున చీనా కిచ్చుటకు పిలువదని బ్రిటిషు గౌరవ కామన్వెల్త్ లో దలిపిరి.

ఈ ఒడంబడికను రద్దుచేయు విషయమై ఆలోచించుచున్నారమని చేంబర్లెనుగారు ప్రత్యుత్తరము నిచ్చిరి.

జోహానాస్టర్ట్ దేశీయులకు ప్లెన్ గోగము సోకెను.

ఆఫ్ కల్లొలము

సరిహద్దుల అల్లరి

(బీము సర్వీసు)

లండన్, మార్చి 19:— ఆఫ్ కల్లొలము తిగునూచనల తేనియూ దానివలన సరిహద్దులందు అందోళనము బయటపడుచున్నదనియు, డెయిలీ టెల్ గ్రాఫిక్స్ ప్రకారమున్నది. బోల్లి విజయ తమ ప్రచారములను సాగించుట కిది అనుకూలముగ నున్నదనుచున్నది. మహామండ్యమున్నగు తెగలవారిని సరిహద్దులపై దండెత్తినవని ప్రాత్యక్షించుచున్నారనియు ప్రాయమున్నది.

వైద్యురాలి మోసము

(బీము సర్వీసు)

లండన్, మార్చి 19:— మ్యాడీ మోసము చాపెను అను వైద్యురాలు తనతోడి వైద్యురాలు గోల్డ్రును అనగామె సంతకమున స్పష్టించికొనెను. మార్చింపుమండలీటి నిచ్చెనట. అట్లు చేసినందుకు ఆమె బాలీకును దలిపెన ననుటచే ఆమె గోల్డ్రును అనగామెను జంపుటకు నిశ్చయించెను. ఆమె ఆర్థిక వాత్సల్య గావించుకొన ప్రయత్నించెనుగాని సాగ లేదు. ఈమెకు రి సంవత్సరములు కేతుయు నేయప్రభుత్వంల జీమాకాను విధింపబడెను.

నైమను కమిషను బహిష్కరణము

నిజమే యని బయల్పడుట

(బీము సర్వీసు)

లండన్, మార్చి 19:— ఇంతవరకు నైమనుకమిషనుకు సహకారము లభించుచున్నదని ప్రాసినను కమిషనుకు పూర్తిగానున్న సమయమున అసలు నిజము మెల్లగ బయటపడుచున్నది దీర్ఘమంది ప్రెస్సు ప్రతివాదిలేఖరి యట్లు చెలుపుచున్నాడు:— నైమను బహిష్కరణ కాయకలు తమ కార్యక్రమమును విడనాడలేదు. సమచిత్తసహకారములను గూడ తమతో గలగొనగల్గిరి. నైమనుకమిషను బహిష్కరణ ప్రదర్శనములను సాగించుచున్నాడు.

హెండవకాయకలు, విద్యాధికు తనకును నైమనుసంఘముతో సంబంధమును తెట్టుకొనలేదు. నైమనుకమిషనుకు విరగ్ధులకు పోనియలేదు. ఇది చాలవిచారకరమైనసంగతి. ఇదొక్కటే చాలను. అసగా స్వరకరిపాలనవిషయముతో మంచి బ్రిటిషు అనుభవమును బాపలేదు. వారినితేజితో ఇట్టియ సభనము గన్వించుదు. భారత రాజకీయ విజ్ఞానము ఈ విచారణలో నున్న వారి స్వానుభవమును చెల్లుచు లాభకరమును నుంచినవేకను తయారుచేయగల్గెదవారు. ఇట్టిద్యేయమును బరిగొల్పు విధానము భావిభారత ప్రభుత్వమునకు చిక్కులను గల్గించును."

జనీవా ఒడంబడిక

విషవాయు ప్రయోగ నిషేధము

(ఆంధ్రప్రదేశ్ ప్రత్యేకతంతరి)

లండన్, మార్చి 20:— యధాముతో విషవాయువును ప్రయోగించరాదని జనీవా ఒడంబడిక ప్రకారము నిశ్చయించిరి. దాని కనుగుణ్యముగ రివిప్రాసినభవారు జర్మనీలో ఒక విల్లును ప్రవేశపెట్టుట కంగీకరించిరి.

అంతర్జాతీయ కార్మిక సంఘము

భారత యజమానుల శాశ్వత ప్రాతినిధ్య మవసరము

ఖయిటునుగారి ప్రకటనము

(ఆంధ్రప్రదేశ్ ప్రత్యేకతంతరి)

లండన్, మార్చి 20:— అంతర్జాతీయ కార్మిక సంఘములో భారత యజమానులకుగూడ శాశ్వతమగు ప్రాతినిధ్యము నీయవలెనని ఖయిటునుగారు జనీవానుండి రి రి గెవర్ని రూటరుతో దలిపెను. యూరపీయనుల మాటను భారతీయులు వినక తక్కుని పరి యగుచున్నది. యూరపీయనులమాటయే చెల్లుచున్నది. భారతీయుల మాటను విషవాయులేదు. దీనిని భారతీయులు సహించదు. అధిని వేతములు స్వేచ్ఛాముతో సహకారమును సల్పవలెనన్న ప్రాచ్య దేశీయులకు ఎక్కుడు ప్రాతినిధ్యము నీయవలెను. అన్ని కాలములను పీరికి స్థానము నీయవలెను.

ఇన్ను మ్యాన్సిపీల్లు పార్క్ మెంటు పథ్యము చనిపోవుటచే కారిస్టానే ఉపనిన్నకలను జరువదలచుకొనలేదట.

జార్జి రాకొమరుడు రాయలు నాకాదరమునుండి విరమించబడినది. విదేశాంగ కార్యాలయమున జేరి వనిని జూచెదరు.

ఇంగ్లండు బొగ్గు పరిశ్రమ మరల ఉద్వృద్ధిలోనికి వచ్చుచున్నదని సర్ ఆర్థుర్ స్టీలు మెయిట్లందుగారు కామన్వెల్త్ లో దలిపిరి.

రైస్ ప్రదేశముందున్న ఫ్రెంచి సయనికలను శిశులమున కవాచేయించి నడిపించినందుకు ఆనాయకులను చీవాట్లు పెట్టిరి. ఒకరిని ఇంకొక నేనకు మార్చిరి.

దిగుమతియగు పొగాకుమీద అపారముగ అదనపు వస్తువు కేషియా పార్క్ మెంటు చేరు నిశ్చయించెను.

దీనివలన ఎక్కుయిదా ఆదాయము గూడ హెచ్చు ననుచున్నాడు.

యెన్సె 'టెడ్' స్టేట్స్ ప్రభుత్వముగూడ జేరుటకు అంతర్జాతీయ వ్యాపారసంఘటనలబడికను సవరణచేయుట కంగీకరించిరి.

పెరిషియా ఆర్థిక ప్రము

టెహరాన్, మార్చి 18:— పెరిషియా ప్రభుత్వమువారి 1929-30 ఆర్థిక ప్రమును పెరిషియా పార్క్ మెంటు ఆమోదించెను. ఇందులో ఆంగ్లో పెరిషియావముకు కంపెనీ ఇవ్వవలసిన రోయల్టీని చేర్చలేదు. మూలధనముగ నుంచిరి.

శ్రీ యు త

బులుసు సాంబమూర్తిగారిని

బల్లారి చెరసాలకు మార్పుట

నిన్న 20 వ తేదీ రాత్రి రైలులో తీసికొని వెళ్లుట

శ్రీయుత బులుసు సాంబమూర్తిగారిని రాజమండ్రి చెరసాలనుండి బల్లారి చెరసాలకు మార్చి నందున, నిన్న 20 వ తేదీ రాత్రి 9 1/2 గంటలకు రాజమండ్రి గెంట్రులు జములునుండి బయటకు తీసికొని వచ్చిరి. ఆయన సామానులమూటలను ఆయన నెత్తినే పెట్టి అచటికి రెండుమైళ్లదూరమున నున్న రైలుస్టేషనుకు నడిపించి తీసికొనివెళ్లిరి. సాంబమూర్తి కొద్దిగా చిక్కిపోయిరిగాని సంపూర్ణోత్సాహముతోనే యున్నారు. [[శ్రీ ప్రెస్]]

దేశభక్త వెంకటప్పయ్య పంతులుగారి తంత్రవార్త

"నే నుడయమన శేష గుంటూరు రైలు స్టేషనుకు వెళ్లి రైలులో బల్లారి కట్టుచున్న సాంబమూర్తిగారిని చూచిరిని ఆయన చాల ఆశోక్తముగాను; ఉత్సాహముగానూ, పట్టుదలతోనూ యున్నాడు. ఆయనను బల్లారి తీసుకొని వెళ్లుచున్న సంగతి తెలియనందున కొద్దిమంది మాత్రమే ఆయనను చూడగలిగిరి."

దేశమునందంతటను పోలీసువారివిజృంభణము

నాయకుల అరెస్టులు - ఇండ్ల సోదాలు

బొంబాయి - కలకత్తా - పూనా - కాన్పూరు - లక్నో - బారిపాలు - నగరములలో జరిగిన చర్యలు :

బొంబాయి

ప్రీతెసు కార్యాలయమును సోదాచేయుట

నిన్న 20 వ తేదీ వుదయమున ఒక పోలీసు యొక్క క్లబ్బును మరియు కెక్కుమంది పోలీసు ఉద్యోగులను బొంబాయిలో ప్రీతెసు కార్యాలయమునకు వచ్చి కార్యాలయమును సోదాచేసిరి. మిరలు బెల్లామేజిస్ట్రేటు 121 వ సెక్షను క్రింద యుచ్చిన వారంటులను సోదా చూడుటకు తమ కఠికారము కలిగినదని వారు తెలిపిరి.

అవారంటులో ప్రీతెసు అని చూడమే యుండెను. కాని ప్రీతెసు అని యిందేయూ లిఖించెను అని వాగియినచో తమ గాని యింకొకరు ఆతేదినను నిరాకరించెను. పోలీసు పోయెప్పుడు మున్నగు గ్రంథములను పోలీసులు పట్టుకొని పోవుటకు పోలీసువారికి ఉత్తరపు లిఖించినదని తెలియజేయవచ్చును. భూమిసాహేబు కెట్టిగారాగారు ఒక యూరోపియను పోలీసు ను సమంపించెడిందుకు గూడ ముగ్ధులవచ్చి యుచిపోవుచుండిరి. అగంటునేపు పోలీసువారు సోదాచేసి కమ్యూకార్యాలయము నుండివచ్చిన కఠికారములను (ప్రెస్ కట్టింగు) మరియు గ్రంథములను విదేశములలోని విదేశీయుల కట్టికను ఆదాయ గ్రంథములను లెక్కల పుస్తకములను తీసికొనిపోయిరి. (ప్రీతె)

ప్రీతెసు కార్యాలయమునందు కమ్యూనిస్టు కలెక్షన్లు లేవన దొరికినచో పట్టుకొనవలెనని ఇండియా క్రెడెన్షియల్ చోడు దివ్యమెంటువారు సెప్పినవారంటు నిచ్చిరి. కమ్యూనిస్టుల వద్దనుండి ప్రీతెసువారు ధనమును పుచ్చుకొనిరి. తదోపరిశోధించుటకు పోలీసువారు లెక్కలను తనిఖీ చేసిరిగాని యింకొకరు తేరము వారంటులను కెట్టి అధికారులను దొరుకలేదు. అని నేననలు హెర్బర్టు క్రిక ప్రాసెడి.

పోలీసువారి యేర్పాటులు

19 వ తేదీ రాత్రియే యేర్పాటులను చేయబడెను. 20 వ తేదీన తమనామమునే పోలీసువారు పయనించుట మేజిస్ట్రేటులకు మున్నగు వారందరినూ నిర్దిష్ట స్థలములలో నిద్రింపగా నుండిరి. ఇల్లకు సోదా చూడుటకు 150 వారంటులు యుచ్చబడెను. కావున నగరమునందన్ని భాగములలోనూ యేకకాలము నందే సోదాలు జరిగినవి. యూదుల తీసు కార్యాలయములను పట్టిని కార్మిక సంఘ కార్యాలయములను పట్టిని కార్మిక నాయకుల యిండ్లను గూడ పోలీసువారు గంటలంతా సోదాచూచిరి. నగరమునందెక్కడ పోలీసు, వాదక, నిర్మాణ, ఇల్లి పోలీసు, ముత్యం గా మున్నగు స్థలములలో గూడ సోదాలు జరిగినవి. ఉదయముననే యూదుల తీసు కార్యాలయముల నన్నిటిని సోదాచూచిరి. (కఠికార్యాలయముల వద్దను విల్లు ప్రాంతములలోనూ పోలీసులను కావలియుచుండిరి.

ఇండోను సోదాచూచుట

కాంగ్రెసు సమీపముననున్న భూమిలో జి.వి.సి. రైల్వే యూనియను అధ్యక్షుడు ఎన్. హెచ్. బాబుగారి యింటిని 100 మంది పోలీసువారు చుట్టవేసిరి. ఒక యూరోపియను యొక్క క్లబ్బును, ఒక సార్వభౌము 124 సెక్షను క్రింద వారంటుచూపించిరి. బాబుగారిని వెంటనే అరెస్టుచేసిరి. కార్మిక నాయకులకు బాబుగారి గారు యింటిని యూరోపియను జరిగిన రైలుపథము అధ్యక్షులవహించెను. ఇకని యింటిని 5 గంటల నేపు సోదాచేసి చాల గ్రంథములను పట్టుకొనిపోయిరి.

భూమిలోనున్న యూదుల తీసు కార్యదర్శి హెచ్. జి. కాబాగారి యింటిని గూడ నేపుదే సోదా చూచిరి. ఇకను ఎం.గు లిఖించుటకు కఠికారములను సమంపించెను. యూరోపియను జర్మలిక్కును క్లబ్బుకుండునకు లెక్కల పోలీసులకు యింటినిగూడ పోలీసువారు 5 గంటలనేపు సోదాచేసిరి. అతని పోలీసువారు పుస్తకములను పట్టుకొనిపోయిరి. ఇకని యింటిని యూదుల తీసు పథములో నున్నదని యింటిని.

వారిముగారి యింటిని కార్యాలయమును గూడ సోదాచేసిరి.

చౌవట్టిలోనున్న హిందూస్థాను అను గుజరాతీ దినపత్రికాధికారియగు రణచంద్రాను తోలకాగారి అరెస్టును అను యింటినిగూడ పోలీసువారు సోదాచేసిరి. ఇకను

అరెస్టుచేయుటకు వారి పేర్లు
పైక వివరించబడి బాబుగారి, నిర్మిత వివరములను యింకొకరు అధ్యక్షుడు, కార్యదర్శి ఉపాధ్యక్షులకు పే. పి. ఆర్. ఎస్. పతంగే, జి. కె. కాన్వే కార్మికుల పార్టీలలో కార్యకర్తల కార్యదర్శి ట్రేడ్యూని అనుచూరార్థి కఠికారియగు హెచ్. ఉప్పాకర్, నిర్మితార్థి సంఘమునకు చేరిన ఎన్. ఎస్. మిరాజ్ కరంఠి మేజిస్ట్రేట్, జి. ఎం. అధికారి, స్వార్థకఠికార సంపాదకుడు, ఎ. జి. దేవా, లా. కె. సెన్గపాల్ మున్నగు వారిని కార్మిక నాయకులందరిని పోలీసువారు 124 సెక్షను క్రింద అరెస్టుచేసిరి.

అరెస్టుచేయబడిన వారి పేర్లు
పైక వివరించబడి బాబుగారి, నిర్మిత వివరములను యింకొకరు అధ్యక్షుడు, కార్యదర్శి ఉపాధ్యక్షులకు పే. పి. ఆర్. ఎస్. పతంగే, జి. కె. కాన్వే కార్మికుల పార్టీలలో కార్యకర్తల కార్యదర్శి ట్రేడ్యూని అనుచూరార్థి కఠికారియగు హెచ్. ఉప్పాకర్, నిర్మితార్థి సంఘమునకు చేరిన ఎన్. ఎస్. మిరాజ్ కరంఠి మేజిస్ట్రేట్, జి. ఎం. అధికారి, స్వార్థకఠికార సంపాదకుడు, ఎ. జి. దేవా, లా. కె. సెన్గపాల్ మున్నగు వారిని కార్మిక నాయకులందరిని పోలీసువారు 124 సెక్షను క్రింద అరెస్టుచేసిరి.

అరెస్టుచేయబడిన వారి పేర్లు
పైక వివరించబడి బాబుగారి, నిర్మిత వివరములను యింకొకరు అధ్యక్షుడు, కార్యదర్శి ఉపాధ్యక్షులకు పే. పి. ఆర్. ఎస్. పతంగే, జి. కె. కాన్వే కార్మికుల పార్టీలలో కార్యకర్తల కార్యదర్శి ట్రేడ్యూని అనుచూరార్థి కఠికారియగు హెచ్. ఉప్పాకర్, నిర్మితార్థి సంఘమునకు చేరిన ఎన్. ఎస్. మిరాజ్ కరంఠి మేజిస్ట్రేట్, జి. ఎం. అధికారి, స్వార్థకఠికార సంపాదకుడు, ఎ. జి. దేవా, లా. కె. సెన్గపాల్ మున్నగు వారిని కార్మిక నాయకులందరిని పోలీసువారు 124 సెక్షను క్రింద అరెస్టుచేసిరి.

మిల్లులపనివాండ్లు పనిమానివేయుట

నాయకులను అరెస్టుచేసిన వార్త నిన్న ఉదయము 10 గంటలకు కాకామిల్లులో పనిచేయుచున్న పనివాండ్లకు తెలిసెను. వెంటనే వారందరూ పనిని వదిలిపెట్టిరి. మరియు ఆ కాలమునందు తనవారు గూడ మొత్తము 20,00 మందికి పనిచేసిరి. వీరిలో కొందరు మధ్యాహ్నమువరకు పనిచేసిరి. కమ్యూనిస్టు, ఫిడ్లె, కాకామిల్లు కార్మికులకు, కాకామిల్లు, పానాను, కాకా, విల్లులు ముగిసినవి. విల్లులపద్ధి సాయమునుగట్టుటకు కాలియొచ్చును. (కఠికార్యాలయముల మేజిస్ట్రేటుగూడ వచ్చెను.

స్వార్థకఠికార కార్యాలయమును గూడ 5 గంటల నేపు సోదాచేసిరి.

కలకత్తా

అరెస్టుచేయబడిన వారి పేర్లు

నిన్న 20 వ తేదీన పోలీసువారు యిండ్లకు కార్యాలయములకు సోదాచేసిరి. స్వార్థి, ముఖ్య అహమదు ధారామి గోస్వామి, అయోధ్య (కనాదవర్మ) (హిస్సీ) సాంపలవం (కార్మికము) కిలోరాలా ఫూపు (తెంగాలు) (తేకు యూనియను ఫెడరేషను కార్యదర్శియను అమృత బహు కఠికార సహాయ సంపాదకుడు, ఆఫీసు ఆఫ్ (సినిమా యూనియను, రాధా రమణి క్రి (తెంగాలు బాటువర్క్యుయను నియమకార్యదర్శి), కార్మిక పట్టావర్మ, ధూపేంద్రవర్మ, ధూపేంద్ర, మణిసింగు పవీ. (కనీసా) (కెక్కు యి.వర్క్యు యూనియను) మెలియాలకాగారు అరెస్టుచేసిరి. వీరిలో కడపటి 5 గంటల సాయం కాలము అరెస్టుచేసిరి. యూరోపియను అలంకేషనును కార్మికసంఘ కార్యాలయమును నిన్న తేదినామము 4 గంటల వరకు సోదాచేసిరి. నిన్న ఉదయమున అరెస్టు చేయబడిన అమృతోమరాయి, బంకించంద్రముఖర్జీ, కార్మికముగిస్తా; కార్మిక పట్టామొట్టు పుచ్చుకొని నిన్న సాయంకాలము వారిని వదలవేసిరి.

కార్మికులకు సందేశము

కిలోరాలా ఫూపుగారిని అరెస్టుచేసినపుడు నిద్రాపాముకెట్టి కార్మికులకు ముగిసినపుడు ముగిసినపుడు దానికొకరు ముగిసినపుడు అని వదలవేసిరి. సీమెన్సు యూనియనుకు చేరిన అమృతు అలంకారిని గూడ నిన్న రాత్రి వదలవేసిరి.

వంగరాష్ట్రమునందంతటను అరెస్టులు

మిస్టర్ హెమంత్రేయ పర్మారుగారి యింటిని సోదాచేసిరి. ఎవరిని అరెస్టుచేయలేదు.

దక్కాలో కార్మికసంఘ కార్యాలయములను అరెస్టు గ్రంథాలయమును సోదాచేసిరి. ఎ.వి. అరెస్టుచేయలేదు. దక్కా చెరసాలలో కిక్కు నడచుచున్న కివానంద బెనర్జీగారికి వారంటు వందలవేసిరి.

చాందూరులో ప్రిడర్ ప్రేంద్రబాబు చక్రవర్తిగారి యింటిని సోదాచేసి కలకత్తా బాటువర్క్యు సంఘమునకు అధ్యక్షుడగు కాలిదాస భట్టాచార్యగారి కార్యదర్శియగు గోపేంద్ర కృష్ణచక్రవర్తిగారిని అరెస్టుచేసిరి. వారిని కామిల్లు వందలవేసిరి. అటనుండి మిరలుకు వందలవేసిరి. చాందూరులో యి.పి.యి.యి. కాకి అధికారిగానున్న కళలు సంధి బసావగారి యింటిలో గోపాలచంద్రబసావ అనునతడున్నాడను అనుచూచున పోలీసువారు అయింటినిగూడ సోదాచేసిరిగాని అతడు కనబడలేదు.

కలకత్తాలో మొత్తము 40 క్రమకములలో సోదాలు జరిగినవి. ఆనందబాబు కఠికార కార్యాలయమును సోదాచేసిరి. అరెస్టుచేయబడిన వారిపేర్లు మిరలు వందలవేసిరి.

పంజాబు

లాహారు

లాహారులో (కామిల్లు సాన్టీటీ) అబ్దులు మజీదు (వనదేవ భారత పథి) యి.వ.ల.లో కేదకాధసాగలగారును అరెస్టు చేసిరి. 1928 అక్టోబరులో మిరలులో జరిగిన కీర్తి పకు పథికు సాగలగా రిఫ్యూజిట్ వహించిరి. మజీదుగారు గూడ అసభకు వెళ్లిరి. కిగవరి చరణసింగుగారు దొరకలేదు.

లాహారులో, భగవతి చలు, లాహారు కేదకాధ సాగల, అబ్దులు మజీదు ఎన్. సెర్ (కామిల్లు సాన్టీటీ) గార్ల యి.ద్దు సోదా చేయబడెను.

బలంబరు

దేశసేవ కార్యాలయమును, భూమి బారీయ మద్రాలయమును సోదా చేసిరిగాని యెవరిని అరెస్టు చేయలేదు.

అమృతనరు

కీర్తి కఠికార కార్యాలయమును, ఓంకార మద్రాలయమును, కీర్తి కఠికారు మేజిస్ట్రేటు బల్యంకసింగు, వారిసింగు చాక్లెరియా, సోనాసింగుజోషి (కర్మిక్రెక్ డైరెక్టరు గార్ల యిండ్లకు సోదాచేసిరి. 121 సెక్షను క్రింద జోషిగారిని అరెస్టుచేసిరి.

నయ్యుక్తరాష్ట్రములు

లక్నో

కార్మిక సంఘమును కర్నాటక ఎం. ఎల్. సి. యు వగు చాంద్రి ధర్మసింగు 121 క్రింద అరెస్టుచేసిరి. ఉదయమున 4 గంటలకు యింట్లో కలలు పూటెలును ధర్మసింగుగారికి సోదాచేసిరి. సింగుగారు కాసన పథిసెట్టమే లక్నోకు వచ్చిరి. ఇండియను హాటెలులోని కలలు 11-12 గంటల వరకు అరెస్టుచేసిరి. సింగుగారిని నిన్న సాయంకాలము 5 గంటల 50 నిమిషాల్లో మిరలుకు తీసుకొనిపోయిరి. నిన్న రాత్రి 10-25 క్రింద అరెస్టుచేయబడిన మిరలుచేరెను. సింగుగారిలో ముట్టలాడవోగా పోలీసు నూపర్మెంటునిర్ధించెను.

కాన్పూరు

మజ్దూరు సభా కార్యాలయమును కార్యదర్శి వండిత వారివారాధ కాన్పూరియింటిని సోదాచేసిరి.

బాన్స్

బాన్స్లో కార్మిక సంఘ కార్యదర్శి కర్నాటకగారిని అరెస్టుచేసి మిరలు తీసుకొనిపోయిరి. హిందీపత్రికా కార్యాలయమును సోదాచేసిరి.

మధ్యరాష్ట్రములు

నాగపూరు

అర్. ఎన్. రూయకరుగారి యింటిని సోదాచేసిరి. రూయకరు గారు కార్మిక సంఘ కార్యదర్శి కాదుగాన. ఆయన యింటిని సోదా చేయబడెనది ప్రిడర్ ధూపే. తెలుపగా పోలీసు నూపర్మెంటు సోదాచేయవలె తెలిసి వెళ్లిపోయెను. రూయకరు గారు నాగపూరు యూదులకు అధ్యక్షుడు.

అజ్మీరు

బొంబాయి రాష్ట్రీయ కాంగ్రెసుసంఘ కార్యదర్శియను భారత కార్మికసంఘ కార్యదర్శియగు అర్. ఎన్. సింగుగారు రైల్వేవారివండ్ల సంఘము నేర్పరుచుటకు అజ్మీరు వెళ్లిగా అట 121 సెక్షను క్రింద అరెస్టుచేసిరి. కాంగ్రెసుకార్యాలయమును సెర్గారి యింటిని రెండుగంటలనేపు సోదాచేసిరి.

పూనా

(తేకు యూనియను కాంగ్రెసుకు వేనుక అధ్యక్షుడును భారత కాంగ్రెసు సంఘ పథ్యుడును కమ్యూనిస్టు నాయకుడును ధండిరాజు తెన్డేగారిని నిన్న ఉదయమున అరెస్టుచేసిరి. యూదుల తీసు కార్యాలయమును చిత్రాలా మద్రాలయమును చిత్రమ యూజగరుగారి యింటిని సోదాచేసిరి.

బొంబాయి నాయకులను మిరటటుకు పంపుట

నిన్ను అరెస్టుచేయబడినవారిని బొంబాయిలోనే నివాసమునందు కనకాళి మార్కును వారినందఱు మిరటటుకు నిన్ను రాత్రియే వెనుకను ఎక్కువకు వదిలి. రాత్రి 11 గంటలకు బొంబాయి టెర్మినల్ కు తిరుగుకొనినది వారివారకు విజయవంతముగా మూడవతరగతి కంపార్టుమెంటులో కూర్చుండి బెట్టిరి, వారిబంధు మిత్రులు వారితో నచట మాటలాడుట కనుమరిసి దిద్దిరి డంగే, దేశానుగూర్చి భాషించుచున్నది వారిని చూచిరి జలుగులాగా రొక పంచకమును వ్రాసి ప్రాంతము విలేజిరి కిచ్చిరి కాంగ్రెసు పంపుములను కార్మిక సంఘములును కలసి పనిచేసినచో స్వరాజ్యము వచ్చుననిరి.

(అ. ప్రే. శ్రీ. ప్రే.)

నింబరూరుగారి ఎరస్టు

అక్కడ, మార్చి 20:—కార్మికసంఘము నేర్పరచుట చేసిన నింబరూరుగారిని ఎరస్టుగావించిరి.

అరెస్టులను గూర్చి అసెంబ్లీలో పండిత మోతీలాలుగారి ప్రశ్న

హోముమెంబరు

హా|| డేముక్రీరగారి ప్రకటన

“బ్రాహ్మణ్యముగార్లు మున్నగువారు 81 మంది బ్రిటిషువారి అనగా రాజుగారి అధికారము తొలగించుటకు కట్ట వచ్చినందున వారిని అరెస్టు చేసి కేసు చేయుటకు యింది యా దొర తన ముచాదు అనుమరిసిచ్చి, వీరు చాలాచోట్ల కట్టవల్సిరి. క్రమశిక్షాసామంతు ప్రతిభాగారిని యిందుగల పరికరము వ్యక్తులను తోడ్చిరి. మామూలు నిబంధనలందఱి శిక్షాస్థానమున వీరిపై కేసు చేయుటకు చట్టబలము చేసినవారిపై తప్ప తొలకలపై కేసు చేయవలదు ఈనెల 14 వ తేదీన అనుమతి యిచ్చబడెను. 15 వ తేదీన కేసుచేయబడెను. అది క్రిరగ గారు నడిచి 81 మంది చేరుకు చున్నారు

(అ. ప్రే.)

31 మంది చేరు

ఫిరోజ్పూర్ కలకత్తా, బి. ఎఫ్. బ్రాడ్ బెంబాయి, లయోన్, బెన్ గుల్, మోర్, ఉస్మాని బెంబాయి, ఫురకాచర్ బోషి అలహాబాద్, గారికాచర్ మిరాత్, తరణి గోస్వామి మైసూరు, పిరవాన్ బెర్హంపూర్, ఖల్వాజుజుఫర్ అహమ్మద్ కలకత్తా, కిషోర్ లాల్, హోషు కలకత్తా, గోపాల్ బహదూర్, ముమ్మల్ హుసేన్ కలకత్తా, గోప్రేష్ చక్రవర్తి డక్కా, డాక్టర్ ముక్తిబల్ బరహూత్, శ్రీ రాధ అచ్యుత దాంగ్ బెంబాయి, సచ్చి చానంద నిల్లు ఘాట్ బెంబాయి, ఎన్. హెచ్ జి బ్యాల్ బెంబాయి, బాంబాయి, కాంతిరాం బెహరామ్ బెంబాయి, రఘు శాధ కిషరాం బెంబాయి, గంగాధరమణ్ బెంబాయి, అగిరా బెంబాయి, గోవింద రామం బెంబాయి, సూర్య సింగ్ బోషి అచ్యుతపర్ బెంబాయి, బెంబాయి, ఎం. ఎ. హుస్సేన్ బెంబాయి, కేవలార్థ్ నేపల్ బెంబాయి.

గాంధీమహాత్ముడు ఆంధ్రరాష్ట్రమున సంచారము చేయుట

ఏప్రిలు 7-వ తేదీని ప్రారంభమగును

భిద్దరును విక్రయింపుడు- విదేశాస్త్రముల భోగిమంటలు వేయుడు - మద్యపాననిరసనప్రచారమును నలుపుడు- పవిత్రముగు భిద్దరును కట్టుడు

భిద్దరునిధిని లాలాజీనిధిని ధన మొనంగవలె నని మహాత్ముడు కోరుచున్నాడు.

మదరాసువార్తలు

రాకపోకలు:—పునర్వేది గవర్నరుగారు వెంకటగిరి మహారాజావారసు శేటియయందును ముగ్రాను నదికి.

జయపురం మహారాజావారసు వారి శివాను 3. రాను కృష్ణగారును గతరాత్రి మద్రాసునుండి జయపురమున కేగిరి.

కాలికట్ బ్యాంకులొనుటెక్.—ఈ బ్యాంకు గాళు మద్రాసులో మాంటుకోర్డు దగ్గర వరసిగపురం వీధిలో తెరువబడెను. ఈ బ్యాంకు 20 ఏడ్ల కిందట స్థాపితమైనది. మలబారందు దీని కనే గాళుగలవు.

మద్రాసు ఆంధ్రనాటకసభ.—నాడు ఈ నెల 29 తేదీన నాయంత్రము 5-80 గంటలకు వాల్టాన్ థియేటరు రామరామ నాటకమును తెలుగు ప్రదర్శించెదను. ఈ నాటకమునకు విద్యుత్ ప్రకాశము తిరిగివచ్చి దీనిని శ్రీ శ్రీ రాధి మత భవనమునకు మహాయాత్ర మొనర్చి నేయుచును.

శ్రీమద్రాష్ట్ర స్వామివారి మహామండలాభిషేకము:—ఈనెల 24 తేదీ ఆదివారము ఉదయము 8 గంటలనుండి సాయంత్రము 6 గంటలవరకు ఎర్రపూజ చేపట్టబడుచున్నది. ప్రాంతాన్ని శాంతియుతము గృహమునందు వందీతస్వామి ఎన్. శ్రీరామచంద్రయ్యగారు, శ్రీమద్రాష్ట్ర స్వామివారి మహామండలాభిషేకము, శివార్చన, మహా యాగపూజయును గావించెదను

హోలీపండుగ:—హిందూస్తానీ విద్యార్థులందఱి వారి యాజమాన్యమున దిక్షిదీగి నివాసము హిందూస్తానీ ప్రజల బెంబాయిలో నెల 28 తేదీ రాత్రి 8 గంటలకు నెల 29 తేదీ ముగియబడి, విజయనగరమునకు మహాత్ముని సత్కారమును నిర్వహించుచున్నట్లు తెలియబడుచున్నది. మహాత్ముడు క్రతి స్థలమునకును వచ్చుటకు వీలు కలగదు గావున మొత్తముమీద జిల్లా కలెక్టరును శాఖ్యపట్టణ మగు విశాఖపట్టణమున మహాత్ముని సత్కారములు మనకు ధర్మము.

కాపున, దేశాభిమానులగు జిల్లామహాజనులందఱును, కాంగ్రెసు సంఘములలో చేసినవారైనను కావునను, లోక పూజ్యుడగు గాంధీమహాత్ముని సత్కారములకు తమ మానసాత్మహుడుకొని ధనసాహాయ్యము చేయవలయునని కోరుచున్నాడను.

(నూచనలు:— సాహాయ్య ధనము జిల్లా సంఘ కోశాధ్యక్షులగు శ్రీమంత నిమ్మకొట జగన్నాధగుప్త గారిచేర వంతులయిను, ఆయా కట్టణములనుండిను, గ్రామములందును దేశాభిమానులు చందాలు పంపించుచేసి మొత్తముగా వంతుల పదుపాయముగా ఉండును. హెచ్చుమొత్తమును సమర్పించు వారికి పథలో వేదికకు రగలగా మార్పును ఏర్పాటు చేయవలయుండును గాన వాటిల పేర్లుకాడ తెలుపబడును.)

మారేపల్లి రామచంద్రశాస్త్రి, అధ్యక్షుడు.

గాంధీమహాత్ముని కేసు

కలకత్తా పోలీసు కమిషనరు

టెగర్టు పంపిన తంతివార్త

“మీ కేసు విచారణ 28 వ తేదీని ప్రారంభమగును ఆనాడు విచారణ 20 నిమిషములలోనే ముగియగలదు.” అని రంగూనులో నున్న మహాత్మునకు కలకత్తా పోలీసుకమిషనరు టెగర్టుగాను పంపిన తంతివార్త నేడు చేరినది. (శ్రీ ప్రేమ)

హత్యగావించుటకు ప్రయత్నించినందులకు ఎరస్టు

మద్రాసులో వింటున్నప్పుడు గల విశాఖపట్టణమునందు వనిచేయుచున్న సాంబశివయ్యర్ అనువారకు మాధవరావు మరణమునకు హత్యగావించుటకు ప్రయత్నించెనను నేరముపై ఎర్రపూజ టుగేలు పోలీసువారిచే నెరస్టుగావించబడెను. గత ఆదివారమురాత్రి సాంబశివయ్యర్, మాధవరావునువీరికి కుమారు సంభవించెట. దానిపై సాంబశివయ్యర్ ఒకకత్తిని మాధవమును చంపిట్లు పొడిచెనట. పోలీసువారి కృష్టాంతము వెంటనే తెలిసి అప్పటికిబోయి మాధవమును ఆసుపత్రికి పంపిరి. ఆరోగ్యిని క్రమాదకరముగనెన్నుటకు సాంబశివయ్యర్ ఎరస్టుగావించబడెను.

విశాఖపట్టణము జిల్లా కాంగ్రెసు సంఘము

జిల్లామహాజనులకు విజ్ఞాపనము

సోదకలారా,

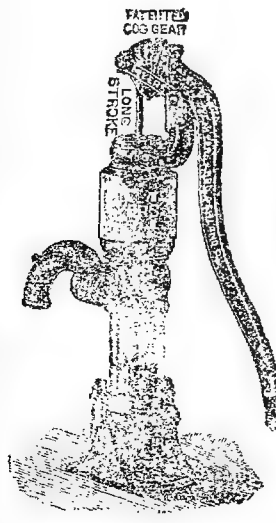
గాంధీమహాత్ముడు రాలోపు ఏప్రిల్ 7 తేదీ మొదలు కొని మే 12 తేదీ వరకును ఆంధ్రప్రదేశ్ మనచారము చేయునట్లును, అందు మూడునెలల మనజిల్లాలో సంచారముచేయునట్లును ప్రతికామ ఖయన తమ కింతకు పూర్వము విశదమొయ్యుండును. అనగావల్లి విజయనగరమునకు మహాత్ముని సత్కారమును నిర్వహించుచున్నట్లు తెలియబడుచున్నది. మహాత్ముడు క్రతి స్థలమునకును వచ్చుటకు వీలు కలగదు గావున మొత్తముమీద జిల్లా కలెక్టరును శాఖ్యపట్టణ మగు విశాఖపట్టణమున మహాత్ముని సత్కారములు మనకు ధర్మము.

కాపున, దేశాభిమానులగు జిల్లామహాజనులందఱును, కాంగ్రెసు సంఘములలో చేసినవారైనను కావునను, లోక పూజ్యుడగు గాంధీమహాత్ముని సత్కారములకు తమ మానసాత్మహుడుకొని ధనసాహాయ్యము చేయవలయునని కోరుచున్నాడను.

(నూచనలు:— సాహాయ్య ధనము జిల్లా సంఘ కోశాధ్యక్షులగు శ్రీమంత నిమ్మకొట జగన్నాధగుప్త గారిచేర వంతులయిను, ఆయా కట్టణములనుండిను, గ్రామములందును దేశాభిమానులు చందాలు పంపించుచేసి మొత్తముగా వంతుల పదుపాయముగా ఉండును. హెచ్చుమొత్తమును సమర్పించు వారికి పథలో వేదికకు రగలగా మార్పును ఏర్పాటు చేయవలయుండును గాన వాటిల పేర్లుకాడ తెలుపబడును.)

మారేపల్లి రామచంద్రశాస్త్రి, అధ్యక్షుడు.

మేయర్స్ బెంగాల్ పంపులు.

ఆంధ్రదేశమునకు తగినవి. “కాగ్ గేర్” తో నైనను, అది లేకుండును నష్టము చేయబడుచున్నది.

అన్ని పనుల కుపయోగపడు పంపులు.

ఇండియాకు పోల్ ఏజెంట్లు:—

లి మాయి బ్రదర్స్ లిమిటెడ్.,

1/173 బ్రాడ్వే, పోస్టుబాక్సు 202. మద్రాసు.

కృష్ణా, గోదావరి, గుంటూరు జిల్లాలకు.

ఫ్రెండ్స్ అండు కో, బెజవాడ.

ప్రేటు కొన్ని సభ

లాండు రెవిన్యూవిషయమై విచారణ

సలువలయునను తీర్మానము నిరాకరింపబడుట

జేటి దినము ప్రేటు కొన్ని సభలో పర్ ఫెక్ట్ సెక్షన్ గా రీ క్రియేషన్ ముపాదించిరి. భారతదేశము నందలి వివిధ రాష్ట్రములలో అమలమందున్న లాండు రెవిన్యూ విధానములను విమర్శించి కష్టక జనల ఆర్థికస్థితి కని అనుకూలముగ నున్నవో లేవో పరిశీలించుట ఒక విచారణసంఘము నేర్పడవలయును. ఈ విచారణ సంఘమున ఎన్నుకొనిన సభ్యులు, ఈ విషయములందు అనుభవముగలవారు కొందరు సభ్యులుగ నుండవలెను. రైతులకు లాభకరముగ విధించు లాండు రెవిన్యూ విధానమును వాచ్చుట, బట్టి మార్పులన్ని కలుగు నవ్వమును భర్తీ చేయుట మున్నగు విషయములపై ఈ విచారణ సంఘమువారు సూచనలను గావింపవలెను.

పర్ ఫెక్ట్ గారు తీర్మాన ముపాదించుచు ఇట్లు చెప్పిరి:—1902 వ సంవత్సరమున కర్ణాట ప్రభువు లాండు రెవిన్యూ విధానమును విమర్శించిరి. లాండు రెవిన్యూ హెచ్చించునపుడు విత్తము అదర్భుతగ నుండవలయు ననియు, రెవిన్యూ కమిషన్లపంపునకు రైతులపట్ల సానుభూతి చూపుమంటుంటు అవసరమనియు, కర్ణాట ప్రభువుగారు మానించిరి. క్రమముగ విచారణ సలిపి వ్యయముగ నున్న విధిమలును అదర్భుతగ అనేక ప్రభుత్వములవారు తొందరగాని యాజ్ఞాదు. భారత దేశమునందు కూడ ఇట్టి క్రమముగ విచారణ జరుగుట అవసరము. ప్రజల ఆర్థిక పరిస్థితుల ననుసరించి లాండు రెవిన్యూను నిర్ణయించవలెను. క్రమముగ విధించబడుచున్న భూమిపన్ను ప్రజల దరిద్రస్థితికి అనుగుణముగ నున్నదా, లేదా, అను విషయమై ఆలోచించవలయును. చిన్న రైతులు ఈ పన్నుపట్ల దరిద్రు లగుచున్నారా? అను విషయమును గురించి పరిశీలన మొనర్పవలెను. సానుభూతి పై రైతులకు కావ్యతమ హక్కుల నియ్య సమన్యము కూడ పరిష్కరింపవలయున్నది. ఈ కారణముల బట్టి ఈ విషయమై సంపూర్ణముగ విచారణ సజువులు అవసరము. ఈ సమన్యము రెండు విధములుగ పరిష్కరింపవచ్చును. భూమిపన్నున సంపూర్ణముగ రద్దుచేసి ఆదాయపు పన్ను మాత్రమే విధించవచ్చును. న్యూజిలాండులో లాండు రెవిన్యూ లేదు. భూమిపన్ను వచ్చు ఆదాయము పై ఆదాయపు పన్ను మాత్రము విధించబడుచున్నది. ఈ విషయమై విచారణ సజువులు అవసరముని బాధ్యులగునంతయు గరవుచున్నది. ఈ హెచ్చరికను ప్రభుత్వమువారు గమనించి తీర్మానమును అంగీకరించి తగు చర్య తీర్చుకొనెదరని నమ్ముచున్నాను.

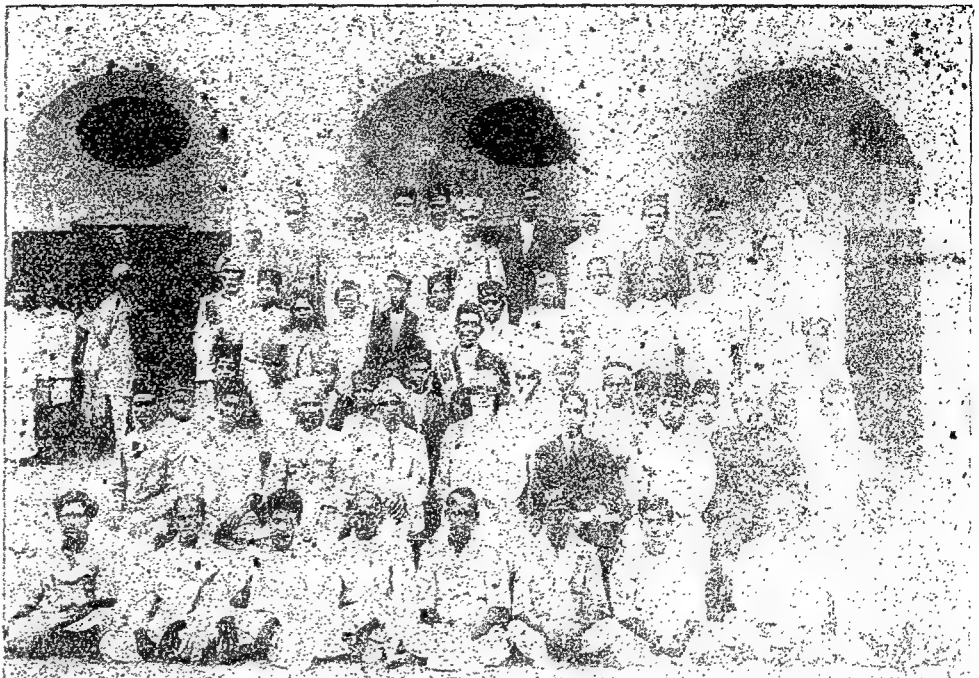
సర్ గోవిందరావుగారు తీర్మానమును బలపరచుచు ఈ విచారణ సంఘమున కేవలము కేంద్ర కావన సభ్యులే కాక రాష్ట్రీయ కావన సభ్యుల క్రిందిని యి కూడ నుండవలయు నని ఒక సవరణను సూచించిరి. ఒక్కొక్క రాష్ట్రములో ఒక్కొక్క విధానము అనుసరింపబడుచుండుటచే క్రమరహితమునది కొంతమంది ప్రతినిధులు ఈ విచారణయందు తోడ్పడుట అవసర మునని.

ప్రభుత్వసభ్యుని ప్రత్యుత్తరము

పర్ మనూయ్యున మాదిబుల్లాగారు తీర్మానముక ఆక్షేపించుచు ఇట్లు చెప్పిరి:—భారతదేశమున రైతులపంపు అత్యధికముగ నున్నది. అందుచే భూమిపన్ను సమన్య విధింపవలెను నైనదనుట నిర్వివాదాంశము. కాని ప్రస్తుతము వివిధ రాష్ట్రములందు అమలమందున్న విధానములు రైతులకు ఇబ్బంది కలుగజేయుచున్నవని అను విషయమై ఆలోచించవలెను. రైతుల కేవలమున నక్షయ ఇబ్బంది లేనివిధానమునే ప్రభుత్వము వారు ఆచరణయందుంచుచున్నారని నా అభిప్రాయము. అన్ని రాష్ట్రములందు ఒకటే విధానమును అమలమందుట సాధ్యము అను విషయమై ఆలోచించవలసియున్నది. క్రమశిల్పాయందును సెటిల్మెంటు ఆఫీసరులు రైతుల కష్టములనును పరిశీలించి భూమిపన్నును మార్పుచేయుచుండును. పర్ సెక్షన్ గారు సూచించిన విచారణసంఘమువారు ఈ సెటిల్మెంటు ఆఫీసరులకును ఎక్కువ సానుభూతిని రైతులపట్ల చూపించవలెను. అంతేకాక లాండు రెవిన్యూ రాష్ట్రీయ ప్రభుత్వములకు సంబంధించినవిషయ మగుటచే ఇండియా ప్రభుత్వమువారు స్వకంఠించి ఎట్టిపని చేయవలెను. అంతేకాక ఇట్టి విచారణపట్ల భూస్వాములకు రైతులకు ప్రభుత్వమువారికి ఎంతయోకాలము నుండి నిలిచియున్న సంబంధములకు విచ్చిన్న మేర్పడును. కావున ఈ తీర్మానమును ప్రభుత్వమువారు అంగీకరింపవలెను.

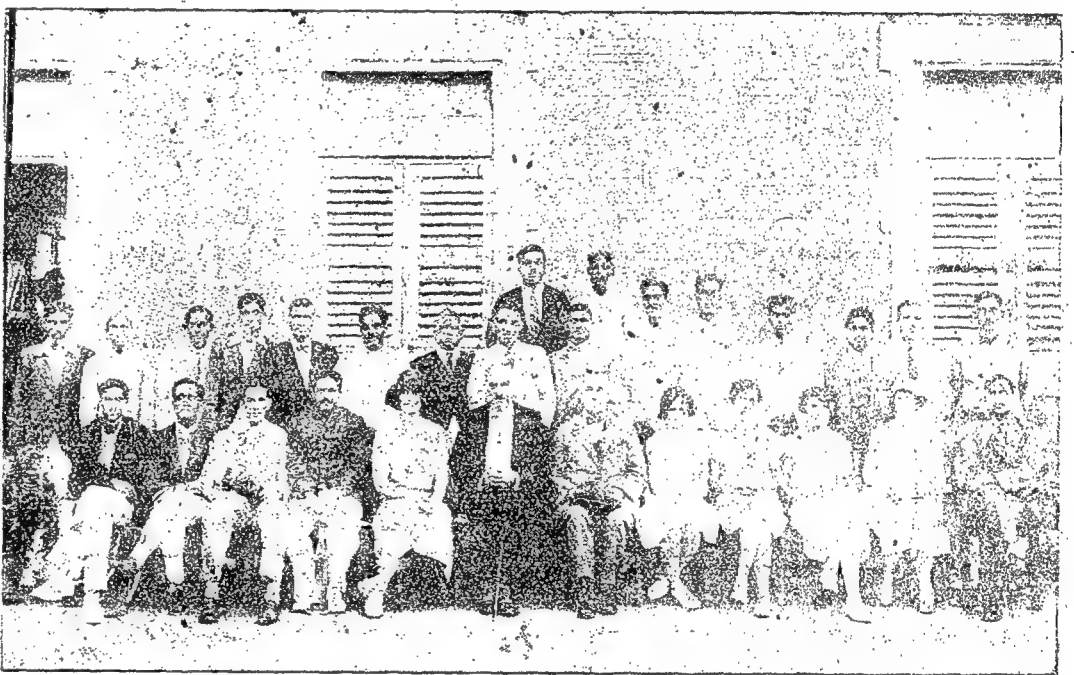
అక్బరుఖానుగారు తీర్మానమును బలపరచిరి. లాలా రామశరణదాసుగారు తీర్మానమును బలపరచుచు ఇట్టి విచారణపట్ల రైతులపన్నులు తొలగిపోగల ననియు, ఇండియా

ఎస్. ఐ. ఎ. ఎ. టెన్ని సు పందెములు

కడవటి ఆటలరోజున, ఆటలలో పాల్గొనినవారును, గవర్నరుగారును కలసి తీయించుకొనిన ఛాయాపటము.

[పి. య.క. ఎ.]

సైదా పేట టీచర్స్ కాళేజీలో, యుక్తవయస్కువచ్చిన విద్యార్థులతో జరిగెను.

[పి. య.క. ఎ.]

ప్రభుత్వమునా రీవిషయమై స్వకంఠించి పనిచేయవలసియో రాయలకవివ నును నియమించవచ్చు నని.

కపర్తిగారు తీర్మానమును బలపరచుచు విచారణసంఘమున కేంద్రకావనసభ్యులు అందరినక్కర లేదనిరి. అన్ని ప్రదేశములందు బాధ్యులను ఏర్పడక పూర్వమే ప్రభుత్వమువారు తగుచర్య తీసికొనట ఉచిత మని.

నవాబు ఉమైదుల్లా ఖానుగారు తీర్మానమును బలపరచుచు ఇట్లు చెప్పిరి:—ఈ సమన్య కేవలము రాష్ట్రములకు సంబంధించినది. ప్రభుత్వమునా రీవిషయమై తగు శ్రద్ధతో పని చేయవచ్చు భారతదేశమున కన్యూనిట్ట సిద్ధాంతములు క్రమముగలవు. అప్పుడు క్రమాసంరక్షణపట్లములు నిర్మయజనములగును. క్రమముగ వందలకొలది ప్రజలు అన్నములేక కృశించుచున్నారు. కరవు అధికముగ వ్యాపించుచున్నది. లాండు రెవిన్యూ అసహ్యములగుననే ఎంతవచ్చు హెచ్చించవలయునో నిర్ణయించుకొని విచారణ సజువుచున్నారు. రైతుల దరిద్రమునకు ఈ లాండు రెవిన్యూ విధానమే కారణము. ఈ విధమున రైతులయెడల నిరాదరణ చూపుట తేముము కాదని ప్రభుత్వమువారికి హెచ్చరిక తెలుపుచున్నాను.

మొల్లా ఇక్బలగారు తీర్మానముక ఆక్షేపించుచు రాష్ట్రీయ ప్రభుత్వములకు సంబంధించిన ఈ విషయమై కేంద్ర కావనసభలో చర్య సజువులు క్రమముగ మనిరి.

పర్ ఫెక్ట్ సెక్షన్ గారు చర్యకు ప్రత్యుత్తర మిచ్చుచు నూతన పంపురాయల విషయమై ఆలోచనల జరుగుచున్న ఈ సమయమున లాండు రెవిన్యూ సమన్య కూడ ఒక విధమున పరిష్కరింపబడుట ఉచిత మనిరి.

పర్ మాదిబుల్లాగారు చర్యకు ప్రత్యుత్తర మిచ్చుచు ఈ సమన్య ఎన్నియో విధము లగు చిక్కలతో కూడియున్న దని

యో, విచారణసంఘముపట్ల ఈ సమన్య పరిష్కారము కాదని యో, చెప్పిరి. వంజాబు పంయ క్త రాష్ట్రములు మధ్యరాష్ట్రముల కావనసభలకు తమక ఎట్టి లాండు రెవిన్యూ విధానముండ వలయునో నిర్ణయించుకొని రనియు, ఇకర రాష్ట్రములందు కూడ ఇట్టి ఆలోచనలు జరుగుచున్న ననియు, అందుచే ఇండియా ప్రభుత్వమువారు జోక్యము కలుగ జేసికొనట ఉచితము కాదనియు చెప్పిరి.

తీర్మానముపై సమన్యకు తుమ్మనడెను. అధిక సంఖ్యాకులచే తీర్మానము నిరాకరింపబడెను. (అ. ప్రె.)

జర్నలు సైనిక ఆర్థికవత్తము

(ఆంధ్రప్రదేశ్ ప్రత్యేకతంతరి)

లండన్, మార్చి 21:—జర్మను సయనిక ముడింపు 488472 మార్కులు. ఇందులో నాణాదశ్యమును చేరలేదు. సయనిక ముడింపు రివిన్యూసభలో త్వరలోనే చర్యకువచ్చును. ఇందులో కొంత తగ్గింపబడు ననుచున్నాను. 100 శేం ముని సయనికవర్గమునకు పరిపాలకసీబ్బంది గావలసియున్నట్లు 2700 పరిపాలకసీబ్బంది గావలెను.

రాజుగారి ఆరోగ్యము

(ఆంధ్రప్రదేశ్ ప్రత్యేకతంతరి)

రంగుమార్చి 20:—రాజుగారు రోజంతయు బాగానే గడపిరి. 50 గజములు నడిచిరి. మేరీ రాజామాత్రై లుండెను నుండి ప్రెయింజ్ గేలు లు భవనమునకు పోయి రాజుగారితో చావనేపు మాట్లాడెను.

చెన్నపురి కాననసభ

ప్రొల్లిసుశాస్త్రియందలి

దుర్గ యములు

హలోమెంబరు ఉన్నానా హెబుగారి

అసంబద్ధ శ్లోపములు

శ్రీ సత్యమూర్తిగారి తీవ్రఖండన

(నిన్నటి ఫూవా నానందము)

ఫలాహారానంతరము శ్రీ యస్, పత్తయ్యుర్రిగారు
పొలికు దేవాలయ వారలపై ప్రసంగించుట మధ్యమివకవే
శామినేలెడు పట్నంబులో నొక రకు శ్రీ యశ. శివరాజ్
గారు ఒక అక్షేపము చెప్పి పత్తయ్యుర్రిగారు ఫలాహారా
త్సవ్యము నాచి చిన ప్రసంగములలో నుండు బుధునివాక్
గారు ఎవరియొక్కయో వాదనకును దుండదీయించుట గూడ
అర్హులు గారని పత్తియొంకిరియొ ఆ పదము ఆక్షేపణయ
మునయు తల్పిరి.

అధ్యక్షులు — ఈ సభకు దేనిని సభ్యు లెన్నుకొని వెలు
పల నుండి దేని మరొకరియొక్క నామరచ్చము లేదని వచ్చి
తూర్పుతీరకర మనిగా? సభ్యుని రాళ్ళపాముమా?

ఇరవొకనాడు—ఆ విధమున చిత్పవద్దియను. కాని
ఆ విధమున మాత్రము చిత్పరాదు.

అధ్యక్షులు—నా రెండు హస్తాలో ఆ శుద్ధమైన చెప్ప
నలరాశి

పాపము దోషము — నీను చేసినది. తనోయి మంచి
 కు నాకు శ్రీ శ్రీనివాసయ్యమ్మనాకు వాగ్దేవరావు, నారల
 పొదరత్నం నూపడియుంట కరుణా కారతి వల్లమి.

అధ్యక్షులు:—అపరిమితము గా! వర్ధమాన ఉత్తరము
 రెండుకొనునది జూరెదను.

శ్రీ పత్మయూర్తి గారు:—తాము కోరినచో అటులే ఉత్సవసంబంధించుకొందును. హోమముంబరు యన్. శ్రీనివాసయ్యగారివైనను కాశీకాథని కాగేశ్వరరావు తంతులుగారిపై ఆరోపణ గావించిరి. హోమముంబరుగారిట్టి పదవుల విషయమై తలంపక పూర్వమే శ్రీనివాసయ్యగారు చక్రవర్తిగారి ఆద్యోక్తలు జవరలుగా తనిచేసి యుండిరి. కె. కాగేశ్వరరావు తంతులుగారు గొప్ప అక్రమము చేశరనియు, ఆంధ్రరాష్ట్రీయ కాంగ్రెసు సంఘాధ్యక్షుడు, అట్టివారిపై హోమముంబరుగారు ఆసత్యారోపణ గావించుట పెద్దవిషమ్యుక్తతనిననియుగము గాదు. అందును తమ వాదమును తెల్పుకొనటకు వారిచట హాజరగలేని సమయమునా అట్లు గావించుట అక్రమము. ఉత్సవమును హోమమునందు గొంపవలదని వాల్మీకి కవిమనరుగారు ఉత్తరపు తేనెపును ఉత్సవమునం దనేకులు ఉండకపూరితు లుండిరి. కాని వారిని మేము శ్రీవిద్యార్థకు గణం గలవని నిరోధించితిమి. తుట్టుతుడు వాల్మీకివారే జడించి యుండురు కాని రక్తపాతము జరుగుటయూత్రము నిష్పందియము. కాని కాంగ్రెసువాదులు అంధామతంబులకు లగుట వలన రక్తపాతమును కోరలేరు.

హామ మెంబరుగారు ఏదిధనాగ పంత్వైజ్ఞియెడెహా
కాకులేయదు. చట్టమును తిరస్కరించనందుల వాతేసింతురు.
తిరస్కరించినచో లాఅర్జరులకు ధింగము గావించికి ఆతేసింతు
నీ, తిరస్కరించుచో మేము బూలకపి ర్తనలనునివలగ్గుదురు.
ఇయ్యికి గౌరవముయొక్క పెద్దమునుదానియొక్క లక్షణము
నున్నటికినిగారు. పక్షాద్రతీరమునకు మేము పోదలంచితమి.
నాని ఉన్నతాధికారులు పోలవని వాదించిరి. ఇట్టిచో
గలభా జరుగునని తేల్చిరి. అప్పటికిని మేము పోదలంచితమి.
నాని దొడ్లవృత్తమునే నివారించబడదని చెప్పిరి. అట్టి పరిస్థితి
ందు గత సంవత్సరపు అనభవమును అట్టి రక్తరాతమును
మేము పోరలేదు. 1927 సం॥ జనవరి 28 వ తేది విషయమై
నాల్గినువారి కండ్లయెదుటనే అల్లరియంతయు జరిగెను. దొడ్ల
వృత్తము జరుగవలెనరకును పథి జరిపెతిమి.

నే దీపభాగిని నూర్చు దుండగిల్లు కర్రలు, కత్తులు
 బూనినవచ్చినవో హోంమెంబరుగారు తమస్థానముతో కదలక
 కూర్చుంటారా?

అధిక సమర్థుడు:—అహా, నేను అటులే చేయగలను.
 పక్షిమూరిగారు:—నా కట్టి ఆ ప్రాజ్ఞుల అభిప్రాయ
 తలుచు. (జ్వెలికపక్షుమండం నుండి సమర్థుడు) మానవసృభావము
 ప్రపంచమునందు నే నెరుగగలను. సాయాభివృద్ధి మండ

గ్రంథము నిరాయధులగు శ్రవాణియూహ మెదుర్కొన నలెనని తలంచువాడేమనగా మేముభక్తముగ లా, అర్థరతిను ముప్పిరియటకు శ్రయన్నింకి నలెనని బాధ్యతగల పరిపాఠకుల ఉద్దేశముని శే నమ్మిరిని. అర్థి పర్థు డట్టివిధానమునందు నమ్మకలేని వాడుగా గన్పట్టించుచుది. శకులబ, కయోగములేతనే పాలింపవలెనని వారి యభిప్రాయముగ తోచుచున్నది. వారింకను ఉక్కుచట్టునునకు చెందినవాడు. ఆటలై నచో దానిని శే నాహ్వానించుచున్నాడు. 1927 ఫిబ్రవరిమాసమున నైనుకకవిమనుజుంబయి పట్టామున కడ దెంచినపుడు మదరాసు పోలీసువారు హత్రాశిమన చెందుతావులందు లలితముకను ప్రోత్సహించిరి. ఇకపనింకెందర్ల జరిగిన కొట్లాటలందు పోలీసువారు ఆచ్యుతమండియని నిరపరాధులగు పోయను సంగతుల గావించి యొండలేదు. వ్యయమును తగ్గించుట, పరిపాలనయందలి లోపములు మొదలగు విధానమును చర్చించుటకుమా రిట్టి వ్యవస్థవిషయములను చర్చించవలసినవ్వి నందులకు విచారించిచున్నాను. కాని నోముమెంబరువారు పరస్పర ద్వేషకారకములగు విషయముల చేర్కొనినందున యిట్లు మాట్లాడఁబలివచ్చినది. పోలీసువారు తమ రాక్షసబలము నంతటిని వినియోగపరచుట నలచినే ముటకును, పరాకారవాదుల ప్రోత్సహించుటకును ఉపయోగించిరి.

పోలీసు కాటాయందు ఉద్యోగముల నధికముగ భారతీ
యలఃరము నాపించెదలెను. ఉన్నతోద్యోగముల నలంకరించి
ఁగొన్న పాత్యాత్మదాహల కెల్లఁడువేరవను లొసంగుచుండ
భారతీయుఁకునుక్రిము పట్టవేరవము లొసంగుచున్నార
భ్యాతీయులగు పోలీసు కాకన్వేబున్లు హెడ్ కాన్వేబున్లు
తనవమునకు చాలిన వేతనమునె నెవల బడయుటలేదు. నేరముల
ను నివారించి ఆనోక్తీయులతో సుదరాసు పోలీసువారు
చాలా బడమగుటై యున్నాఁ. కరీకోధికాకాటాయం దందర
పాత్యాత్మతేగావి ఒక భూతీయుడెను. లేదు. పోలీసు కాట
యందు కావలసినవానికంటె ఉద్యోగము లధికముగ నున్నవి
వీటిలో చాలావరకు తగ్గించబడును" అనిరి. వీరకు ఉపకాశ్ర
వముల మనోరంజనకు ప్రకారి నిష్పంధమునుచూర్చి మాటాడుచు
వారు రోగపీడితులై యుండ అర్ధరాత్రున న విదిందువారికి
గొంబాయ నిద్బంధం కవలసిన అగత్యము మని
పెత్తుంచిరి. కాంగ్రెసువారు రాబోవు
నిష్కలందు జయమందకండునట్లు పోలీసువారు తను శక్తి
సాధ్యములకల్ల కాంగ్రెసువాగ నలయుటకై వివియోగించుట
కాశ్రయనాయు (తక్కించిరి కాని కాంగ్రెసువారు పోలీసు
వారిని నిరాదరింపబడుకొలఁది ప్రజలచే గౌరవించబడెదరని
యు, పోలీసువా రిదేగిన ప్రజల సహకారము నుజడయనట్లు
సాగనియు, పరియం దచ్చి పక్షములవారును పోలీసువారు
కవియ ఆక్రమముల ఖండించబలెనని తల్లిగిరి,

పిదప పరిణా వోలుతుకెట్లునీ పీగివోయెను. పోలు
కొనగా 32 గు అశ్వులును, 57 గు ప్రతిభులును కనబడచే
సినరా పీగివోయెను. యిత్ర ప్రతిభులునాగు కాంగ్రెసువాది
బోలు పనిరా నమూలముగ వోలు చేసిరి. పి. శేషవెంకటేశ్వర
శాస్త్రి ముతు లక్ష్మీనాథు లెట్లుగానుగ నుండిరి.

పీఠక డిహుండు వోలుకు పెట్టబడి ఆమోదింపబడిను,
 “పాశ్చాత్యులకు పత్తేకపాతశాలలు”

విద్యాశాఖ ప్రవాణ తాళావికాసమును పాఠశాలలకు
 బంపించిన కాలమాత్రము ప్రభుత్వమువారి పోషణమున్నది.
 బట్టివూ నీ పథుర్విమునాత్రము ఈ దేశమునవల
 ద్వావిధానముతో విభేదములు కలగజేయుచున్నది. ఆంగ్లము
 పృథామకాని వారికిని ఆంగ్లముతోనే ప్రాథమిక తరగతినుండి
 మధ్య గలపాఠశాలనున్నది. పాశ్చాత్యుల జాగరికత భార
 తుల జాగరికతకంటెను ఉత్తమమైనదను కారణమున వారు
 విజయవచ్చును. అటులనొక, 150 పం|| బ్రిటిషు పరిపాలన
 రరక ముచి లేకలదు. కాని పాశ్చాత్యజాగరికత అత్యుత్త
 మైనదని నేనంగీకరింపను. భారతవర్షము ప్రపంచమునన్ని
 తములతోను అగ్రగణ్యమును జాగరికత గలిగియుండెను.
 పృటికిని గలిగియున్నది. ఆంగ్లభాష పృథామకావున ప్ర
 యిక పాఠశాలలందులేనను వాదనగాని, పాశ్చాత్యుల జాగరి
 కతయొక్క శ్రేష్ఠత్వమునగాని నిలవజాలవు అని వల్లికిరి.

అధ్యక్షులు పరిగణన అనుబంధమువారు లేనందున సభ
 పీఠాధ్యక్షుని ప్రకటించి, అధ్యక్షులు ప్రకటనను గావించి
 బయట లేచి ప్రారంభించగా పి. సి. వెంకటపతి రాజాగారు

పీఠకుఁ గాఁబట్టి ఆమోదింపబడెను.

విద్యాశాఖాపరిపాలన - "మర్రితిగారి నిన్నహాయత"

విద్యాభి (ప్రజామిత్ర) గ్రాంటును ప్రధాన
 అధికారిగా ఉపయోగించి, శ్రీ జవీరు అహమదుగారు గ్రాం
 టును రూ 100 లతో తగ్గించుకొనినదిగ వనరణ నుకూలించుచు
 జరిగి ప్రాథమిక, సెకండరీ విద్యావిధానములను క్రమశిక్ష
 నాచే స్వయంచూ నిర్వహించుచు వూని పురపాలక సంఘము
 క, విమనరీకులు, స్థానిక స్వశ్రమిపాలనా సంస్థలకు నడలి

పట్టిరనియు, సానిక స్వపరిపాలనా సంఘములకు విద్యుత్
వెచ్చింకగల ధనము లేదనియు, 2 1/2 సంఘము లధికారముతో
నాంబినను అత్మపర్వ దాక్తురు బిరుదమునా పదసిన ప్రధాన మం
త్రిగారి విద్యావిధానమున మార్పులేయజాలక పోయిరనియు,
మద్రాసు విశ్వకళాశాలనైపు సవరణపట్టుము వెనుకటి విధాన
ము పై సేమాశ్రమము అభివృద్ధికరము గాదనియు, ప్రత్యేక
సంఘములకు అందు ముఖ్యముగ మహమ్మదీయులకు తగిన విద్యా
సౌకర్యము లొపగల బడియొండ లేదనియు, అందుచే మంత్రి
గారు ఈ విషయములలో తగినన్ని సదుపాయములను కలిగింప
వలెనని పత్రికరి. కొన్ని సంఘములను ప్రత్యేకించుకొట్టి విశ్వా
సంసలకు ప్రజల ద్రవ్యమును వెచ్చింకవలసిన తనిలేదని
పత్రికరి.

డి. బి. రామకృష్ణ మిషన్ గారు సవరణను బలపరచిరి.

శ్రీ వి విక్రమాధిపతి వాసుదేవ పరబ్రహ్మ చలపరమమయ విద్యాకాళా పరిపాలనను విమృశ్యమయ విద్యాకాళమండలిగారు తమ కాలపరిమితినుండి ప్రాథమిక సెకండరీ విద్యావిధానములను; డిప్టి మార్కుగాని యభివృద్ధిగాని కలుగజేసి యుండలేదనియు, ప్రభుత్వ సహాయమును పొందు పాఠశాలలకే నూత్రముగాని తగిన ప్రోత్సాహము పంపియుండలేదనియు, మరయితో నూతనవిద్యాభావన గల ఆధికారిని, పరియ్య ప్రాంతములకు యిటులే, ప్రాంతీయ భావ రానివారిని ఆప్రాంతములకు బదిలీ చేయుట నివన మిగుల వ్యర్థము కలుగుననియు, విదేశములకు స్కూలకు ప్రియుల నొపంగి కంపుటలో రాష్ట్రములోని అన్ని భావనాని కిది సమానమును పాఠశ్రమ లొపంగవలెననియు, ప్రాథమిక విద్యా వ్యాప్తి కమండలిగా రెట్టి సహాయమును గావించియుండలేదనియు, ప్రస్తుత విధానమును డిప్టి ప్రజలందరకు ప్రాథమిక విద్య గలవలెననిన శతాబ్దముల కట్టుననియు వల్క్మీ, ఏజన్సీలందు పాఠశాలల తనిఖీ రివ్యూ డివిజన్లో ఆఫీసులకు తరము జేయుటలో ప్రభుత్వమువారు గొప్ప తప్పునవ్వరిని వల్క్మీ.

[illegible]

శ్రీ సి. బి. వెంకటరమణయ్యగారు సవరణను బలపఠ
సమ విద్యాభ్యాసరీతిలనయం దెట్టి విధానమునాని లేదనియు,
విద్యాభ్యాసవిషయమై ఎట్టి ప్రశ్ననుడిగినను ముక్రిగారు అతా
యచ్చామని వల్లెదెదె. ఈ యాలోచన కంటిముగిలదో
లేదో తెలియదు. గ్రాంటుఇచ్చెయ్యునోళ్లు వెంటనే సంస్క
ంతబడలెనియున్నది. నెకండరీ విద్యాబోర్డులనలన ప్రస్తుత
మట్టివనిగానిజనుగుట ఆసంధనముగనన్నది. నెకండరీ విద్యవిష
యములో ప్రభుత్వ మెట్టి ప్రయత్నములుగాని గావించియుండ
లేదు. ప్రాథమికవిద్యకు ధనము చాలనిచో ఇతరకాళులనుండి ధన
మును నేకఁచి ప్రాథమిక విద్యావ్యాప్తికై వెచ్చించుట ప్రభు
త్వమువారి విధిగాదా? నిమ్మబాది విద్యార్థులు గల పాఠశాల
యందు మధ్యాహ్న భోజనమును పెట్టుటకు ప్రభుత్వమువారు
గిన ఏర్పాటులను గావించలేదు.

రాత్రిపాఠశాలలను ప్రభుత్వమువారే ధరించి, నిర్వహింప
లెను. ప్రజాసామాన్యముందు విద్యను వ్యాప్తి గావించుట
యే ప్రధాన సాధనము. మంత్రిగారు “విచారించుచున్నా
ను, విచారించెదను నను” నుమూలపాటిన విడిచి “ఈ
సాక్షాత్కరణ ప్రకార మీకార్యముల గావించ నున్నాను”
ని చెప్పవలెనని కోరుచున్నాను అని పలికిరి.

వి. వి. మునుస్వామి పేర్లె గారు మాట్లాడుచు నిన్ను జూరి
 కర్షకుల బాంధవ బంధువులయై ప్రభుత్వమువారు క్రమేణ
 కర్షకుల గౌరవవలెననియు, మధ్యస్థులలో జనమును క్రమ
 మువారు పరస్పర చేయవలె ననియు వల్లెరి.

శ్రీ అబ్దులు హమీద్ ఖానుగారు సవరణపై ముట్టాడు
ప్రాథమిక పాఠశాలలందరి ఉపాధ్యాయులు లేని విద్య
యకముగ అర్హతగలవారు కారనియు, వారు బోధించుట
లెను బోధించుటకు కర్తవ్యమై యున్నారనియు, పునాది
గల ప్రాథమిక విద్యా విషయముచే ప్రభుత్వమునా
క్కుడు క్రద్ధపాపించవలె ననియు తలచిరి. ఈ రాష్ట్రము
ందు సాంకేతిక విద్య ప్రభుత్వమువారి చే
వేయించబడననియు, అ విద్యను ప్రభుత్వమువారు ప్రాప్త

హిందవలెనని పల్కిరి. ముమ్మడియ విద్యావ్యాప్తికి ప్రత్యేక పదుపాఠములు గావించబడలేనని పల్కిరి. చెంగలలు జిల్లాలో దొక ముమ్మడియ పాఠశాలయినను లేదు. ఇట్టి పరిస్థితులలోక జిల్లాలో గూడలేవు. ముస్లిము విద్యకు పాఠ్యాభ్యాసములే ప్రత్యేక పాఠశాలలు అవసరమని నేను తలచుచున్నను, ముస్లిము విద్యకు ప్రత్యేక విద్యాకాభ్యాసకానికి నియమించుటావశ్యకమని పల్కిరి.

శ్రీ అన్నానాథ ఉదయదాసు మాట్లాడుచు ఆంధ్ర విశ్వవిద్యాలయమును ఏర్పాటుచేయుట ఆంధ్ర ప్రదేశ్ ప్రజల కార్యస్థానము, కేంద్రము లేవలసినదని, సాక్షిని బోధనాపరిమత్తుగ నుండాలెనని కోరినను, విశ్వవిద్యాలయము వికాస పట్టణమందుండి, కళాశాలలు మదరాసు విశ్వవిద్యాలయము కనుబండనగా చేర్చబడుట కార్యము గాదనియు, విద్యావిషయములందు ఆంధ్రదేశ మంతటినీ ఒకటిగా తేల్చి పరిపాలించవలెనని పల్కిరి.

అంతట సర ముగిసెను.

ఖద్దరు వ్యాప్తి

దేశభక్త వెంకటప్పయ్యగారు

విదేశీవస్త్ర బహిష్కారమును, విదేశీవస్త్రదహనమును, కాంగ్రెసువారిచే అవశ్యకత న్యాయముగా నిర్ణయించబడి ప్రజాధము ప్రారంభించింది మొదలు దేశమున జరుగుచు ఖద్దరువస్త్రమునుగూర్చి అభిమానము అభివృద్ధియగునట్లు మూలము గాన వచ్చుచున్నది. మురియును వచాత్మకాంధీగారు ఆంధ్రదేశమునకు సంపూర్ణము యేలెలనెలలో రాజస్థానకు విమలము సహితము ఖద్దరునుగూర్చి నూతనోత్సాహము నంతరింప చేయుచున్నది. కాబట్టి పందొకటివరకుగా ఖద్దరుకృత్తికిని, వ్యాప్తికిని ప్రయత్నములు సాగుచున్నవి. కాని ఖద్దరును దిగి మానము కల్గినచో యాక్రిందివిషయమును గమనింప ప్రార్థించుట.

ఖద్దరును సేకరించే ప్రయత్నములకు కొందరస్వార్థపరులు తయారయించి కుద్రఖద్దరును ఎమ్మకముకల్పించి కృత్రిమరక విక్రయించి ప్రజలను మోసముచేయుచున్నట్లు కొన్ని స్థలముల నుండి మాకవచ్చుచున్న ఆత్మరక్షణలై తెలియించుచున్నది. అఖిలభారత చరఖా సంఘమువారి ఉద్వేగిస్తానములందును, విక్రయశాలలందును అట్టి కల్పితరకములను సాధ్యమైన యేర్పాట్లుచేయబడియున్నవి. మురియును చరఖా సంఘమువారిలో సంబంధములేకడి ప్రత్యేకముగ దేశమున యేర్పడి యున్న ఖద్దరుసంఘలలో సహితము కల్పితరకములను కట్టుదిట్టములేర్పరచి కుద్రఖద్దరు ఉద్వేగి, విక్రయములు చేయుచున్నారని ఎమ్మకముకల్గిన ఎ.స్థలములలో ప్రజా చరఖా సంఘమువారిచే ధ్రువీకరింపబడియున్నది.

మురియు ఇతర రాష్ట్రములనుండియు ఖద్దరు మన రాష్ట్రమునందుమాది అమ్మబడుచున్నది. కాని అట్టి ఖద్దరు సహితము అఖిలభారత చరఖా సంఘమువారిచే అంగీకృతమైన సంస్థలకు చెందినా స్పట్టు తగిన ఋజువును సేకరింప కుద్రఖద్దరుని విశ్వసించవలెదు.

చవ్వకగా దొరగనది కల్పితరకను ధరించిన ప్రయోజనములేదు. మురియు ధ్రువీకరింపబడిన సం. దెండు మానముల కొక్కతూరి తి.భి.సీ. నూరిం ధ్రువీకరింపబడియున్నది. కాన పూర్వ మెప్పుడో తాము పొందిన ధ్రువీకరింపబడిన, యోగ్యతాకరములను జూపి యిప్పుడు విక్రయించు వస్త్రముల తయారు కుద్రఖద్దరుని ఆస్యరాష్ట్రములనుండి ఖద్దరు తెప్పించి దానితో కల్పితరకములనుగూడ జతపరచి ధ్రువీకరింపబడిన లేకయే చవుకధరింప కష్టముచేయు మురిగొందరు, అఖిల భారత చరఖా సంఘమువారి సంస్థలలో పాటిచేయుచున్నారు. ఇట్టి మోసములనుండి తప్పించుకొనుటకు చరఖా సంఘ సంస్థలయొద్దను, వారినితర క్రమమైన ధ్రువీకరింపబడిన పొందిన సంస్థలయొద్దను, వారిచే నియమించబడిన హాకర్లయొద్దను మాత్రమే ఖద్దరుకొనుట యవసరము. ఖద్దరుఅభిమాను అందరకు యీ ప్రాధికారములను విషయములను తప్పక గమనింప ప్రార్థించుట.

కొండ వెంకటప్పయ్య,

20-3-29.

గుంటూరు.

ఇంగ్లండులో పనిలేనివారి సంఖ్య

(అంధ్రప్రదేశ్ ప్రత్యేకతంబి)

రగ్జీ, మార్చి 19-వ తేదీనవారి సంఖ్య చాల క్షుద్రులను గన్పించుచున్నది. 11 తేదీకి 126880 మంది పనిలేకున్నారు. క్రిందివారముకంటె 118682 మంది తక్కువ. నిరుద్యుకుంటె 19765 ఎక్కువ.

ట్రాన్సిట్ గారు సనింతులకు తాపముగూడవని తెల్పి యం మంత్రివర్గమువారు నిర్ణయించి.

శాసనసభా ప్రశ్నోత్తరములు

రాజమండ్రి ఆర్ట్స్ కాలేజి భవనముల

పునర్నిర్మాణము

కె. వి. ఆర్. వ్యాపిగారు

(ప్రశ్న:—(ఏ) రాజమండ్రి ఆర్ట్స్ కాలేజి భవనముల పునర్నిర్మాణములనుగూర్చి ప్రభుత్వమువారికి తెలియునా?

(బి) అట్లయితే, ప్రభుత్వమువారు రాజకాలమునందు యీ విషయము గురించి ఆలోచించుచున్నారా?

(సి) ఇందు నిమిత్త మేదయిన స్థలము సంపాదించబడినదా?

(డి) అట్లగుచో వెంటఖర్చునకే ఎప్పుడు?

(ఇ) పునర్నిర్మాణము 1929-30 లో ప్రారంభించబడునా?

జవాబు:—(ఏ) (బి) (సి) రాజమండ్రి ఆర్ట్స్ కాలేజి మాతనభవనముల యవసరము ప్రభుత్వమువారికి తెలియజేయబడినందున అందునిమిత్త మొకస్థలము 1921 లో సంపాదించబడినది. అటుకొరవారి కొంతకాలమునకు (దస్త్రలోకమునకు) పని ప్రారంభించబడాలనుకొనెను. అటుపిమ్మట ఆంధ్ర విశ్వవిద్యాలయముచేత విక్రయము, ఆనకట్ట, ప్యాసుకోర్సుల కేర్పాటు చేయు సుద్దేశముతో నూతనభవనములకు స్థలము యేర్పాటు చేయునా కావలెను. కాని, రాజమండ్రి ఉన్నతవిద్యకు విశ్వవిద్యాలయ కేంద్రముగా నుండుట నిశ్చయముగాక పోవుటచేత, సదరు భవనముల నిర్మాణమును కొనసాగించుటకు వీలులేకుండెను. తుదకు గత జనవరి నెలలో జరిగిన శాసనసభలో శాసనాదినపటికే విల్లునుబట్టి, రాజమండ్రి కేంద్రస్థలము కావాలను. కాబట్టి అప్పుట ఆనకట్టకోర్సు యేర్పాటు చేయబడవలెను.

(డి) ఇంతవరకుయిన ఖర్చు భవనములకొరకు సంపాదించబడిన స్థలమునిమిత్తము రూ. 83,138

(ఇ) 1929-30 లో భవనముల నిర్మించు ఆలోచన లేదు.

మ్యూజియములు

కె. వి. ఆర్. వ్యాపిగారు

(ప్రశ్న:—(ఏ) ఈ రాష్ట్రములో నెన్ని మ్యూజియములు ఉన్నవి?

(బి) అవి యెప్పుడెప్పుట నున్నవి?

(సి) అవి యెప్పుడు స్థాపించబడెను?

(డి) అవి యెవరిచే స్థాపించబడుచున్నవి?

(ఇ) కొన్నింటి ఖర్చుయెంత?

జవాబు:—(ఏ) (బి) (సి) (డి) (ఇ) ప్రభుత్వమువారు తాము వ్యయముగా నిర్వహించు మ్యూజియములను గాంటు నొసగుచున్నారా? జవాబు:—ఏ.డి. మద్రాసు గవర్నమెంటు మ్యూజియము, రాజమండ్రి మునిసిపల్ మ్యూజియము యీ రెండు మ్యూజియముల నుంచి మాత్రమే ప్రభుత్వమువారికి భోగట్టగలదు. మొదటిది 1851 లోను, రెండవది 1856 లోను స్థాపించబడినది.

ఇ. మద్రాసు గవర్నమెంటు మ్యూజియము, కన్నిమరా తల్లికలై జరిమి, ఖిక్కి యాద్యగ్రామముల నిర్వహించబడుచున్నవి. రెండవస్థలము నిర్మించి ఖర్చులకుగాను 1928-29 బడ్జెటులో రూ. 44,600 యేర్పాటుచేయబడినది. రాజమండ్రి మ్యూజియమునకును, ఏ.టి. కర్ గార్డెన్సుకును పంప తగ్గినవకు రూ. 8,000 ఖర్చుకావలెనున్నది.

ఎఫ్ లేదు.

1929-30 లో నశ్వేసటిల్మెంటులు కాబడుజిల్లాలు

కె. వి. ఆర్. వ్యాపిగారు

(ప్రశ్న:—1929-30 లో నశ్వేసటిల్మెంటులు, యొక జిల్లాలో జరుగునా?

జవాబు:— 929-30 లో నశ్వేసటిల్మెంటు యాక్రిందిజిల్లా లో జరుగును. గంగాం, వర్ధమగోదావరి, తంజావూరు, నేలం, మలబారు, దక్షిణకన్నడము.

నెటిల్మెంటులను యాక్రిందిజిల్లాలలో జరుగును. తూర్పుగోదావరి, పశ్చిమగోదావరి, కృష్ణా, నేలం, మలబారు, దక్షిణకన్నడము.

కాకినాడ మునిసిపాలిటీయొక్క ఎలెక్షన్ సిటీమునిసిపాలిటీ

సి. రామసోమయాజుగారు

(ప్రశ్న:—ఏ. కాకినాడమునిసిపాలిటీ 1931 మార్చి నెలలో ప్రభుత్వమువారికి చెల్లించబడిన ఎలెక్షన్ ట్యూము 1931 మార్చి నెల మొదలుగాను వాణిదాన్-ఫైన చెల్లించిన యబడులకు అంగీకరింపబడినదిగా ప్రభుత్వమువారిని గోరుచు నోకీర్లముగా వినిచెనా?

బి. దానిపై ప్రభుత్వమువారియైన యే తురపును గానించిరా?

జవాబు:— ఏ. అవును.

బి. 28-2-29 తేది నెం. 1019 ఆర్డరుయొక్క నకలు పథుయెదుట రెట్టబడినది. అది యాక్రిందివిధమున నున్నది. కాకినాడ మునిసిపల్ కౌన్సిలు 4-2-29 తేది 441 నెం. తీర్మానము ప్రభుత్వమువారికి రింపబాలరు. కాని, ఛార్జ్ షీటుగారి జాబులో నిర్దాపించబడిన యెల్లందులనుబట్టి ఎలెక్షన్ ట్యూములపై 1929-30 నెం. ఎమ్మెయింటేలమొత్తమును చెల్లించుటకు వీటిపన్ను, ముగుసినీటిపన్ను మొత్తములో కొంతభాగము నువయోగించుటకు మునిసిపల్ కౌన్సిలున కిప్పు డిఫికార మొదగబడినది. అట్లుపయోగించబడు మొత్తము 1930-31 లో పరిచేయబడవలెను.

చిట్టివలస జాటుమిల్లులలో నమ్మె

సి. సి. వెంకటపతిరాజుగారు

(ప్రశ్న:— ఏ చిట్టివలస జాటుమిల్లుల పనివాండ్లు ను మారు 2,700 మంది గతజనవరి 16 వ తేదీనుండి సమ్మెకట్టి యుండుట ప్రభుత్వమువారికి తెలుసుదా? ఏ, సమ్మెకు కారణము లేదా? సి. వికాసపట్టుపొలితులు సమ్మెదారులకు భయపెట్టుటనిజమేనా? డి. సమ్మెదారుల తరపున నేడయిన విన్నపము ప్రభుత్వమువారికి చేసినదా? ఇ. అట్లగుచో యావిషయమున ప్రభుత్వమువారు లేమిచర్యనీకొనెను?

జవాబు:— చిట్టివలస జాటుమిల్లుల పనివాండ్లు ను మారు 2,000 మంది 1929 జనవరి 17 తేదీన సమ్మెకట్టిరి. పనివాండ్ల బోనస్సు నిచ్చుటకు యజమాను అంగీకరింపకుండుట సమ్మెకు ముఖ్యకారణముగా గాన్పించుచున్నది. మార్చి 4 వ తేదీన సమ్మె ఆంతమొందెను. రెండు తేదీనుండి పనివాండ్లు మరల పనిలో ప్రవేశించిరి. సమ్మెదారులతరపున చిట్టివలస కార్మిక సంఘమునందే యొకవిన్నపము చేరెను. ప్రభుత్వమువారి యొత్తపుపైని యావిషయమును విచారించుటకు లేబరుకమిషను నరుగారు వికాసపట్టును కేగిరి.

సంస్కృత, లేక హిందీవిద్యకు పట్టికుద్రవ్యము

ఉపయోగింపబడుట

ఏ. కాశ్యోరరావుగారు.

(ప్రశ్న:—ఏ. విద్యాలయములందు పంపకృత, లేక హిందీవిద్యవిషయము పట్టికుద్రవ్య ముపయోగించబడకూడదని చెంగళ్లపైలో గో. డా|| సి. సుబ్బారాయణగారిచే ప్రారంభించబడిన ప్రథమ రాష్ట్రీయ ఆత్మగౌరవసహకృత యొక తీర్మానముగానించి ప్రభుత్వమువారి కంపెనా?

బి. సదరు తీర్మానము ననుసరించి పాఠశాలలందు పంపకృత, లేక హిందీ, విద్యాబోధనము నిలుపుగానించుటకు ప్రభుత్వమువారు లేమిచర్యనీకొనబడుచున్నారా?

జవాబు:— అట్టి తీర్మాన మేదయిన ప్రభుత్వమువారి కందలేదు.

అనుబంధ ప్రశ్నోత్తరములు

ఏ. కాశ్యోరరావుగారు.

(ప్రశ్న:—ఈ తీర్మానముగూర్చి మంత్రిగారికి తెలియునా? డా|| సుబ్బారాయణగారి జవాబు:— అవును.

(ప్రశ్న:—సదరు తీర్మానముపై తాముపయన చర్య దీనికోడలయియున్నారా?

డా|| సుబ్బారాయణగారి జవాబు:— లేదయ్య.

దంపతులు ఆత్మహత్య

గావించుకొనుట

మైలాపూరునందు జరిగిన ఘోరము

బలరామశాయకన్ అనునొక 25 ఏ.డ్లవయసుగల యువకుడు అతని భార్యయు నిన్న తెల్ల వారుబాను మైలాపూరు నందు మందవల్లి పిళ్ళలో నోకరెరటితోలలోగల మూలలోబడి యాత్మహత్య గావించుకొనిరి. బలరామన్ అనునొకడు మద్రాసు లాజర్సుల ప్రెజ్డెంట్లు ఒక కాంపౌంట్లరుగ నుండెను.

గత మంగళవారము రాత్రి బలరామశాయకను అతని భార్యతో కపాశ్వరదేవాలయోత్సవమునకేగి చాల రాత్రివరకు చచ్చుటచేయుండి తమయంటికి బోయరట. నిన్న తెల్ల వారు బానున వీరు ఆత్మహత్య గావించుకొనినట్లు చెప్పబడుచున్నది. నిన్న ఉదయము తొలకావరవాడు పిళ్ళపొడుకు కాబావి యొద్దకుబోవగా వీరి రుతులేవములు పైకి లేలియుండెను.

బలరామశాయకన్, అతని భార్యయునొకరు తమంతట తామే ఆత్మహత్య గావించుకొంటి మురియు, దాదాకై యిరుల నెరిసి నింపింపగూడదనియు (వాసి వాకట్టుకొనన వస్త్రములకొక చీటిని పిన్నతోతగిలించిరి. బాలీసువారు నిన్న ఉదయము వెంటనేవల్లి కేసులను పైకి తీయించి నిన్న సాక్షులము పంచాయితీ చేసిరి.

భోర్లు సంఘజ్యోతి గెజటు

19-3-1929

సాహిత్య పరిశోధనాభివృద్ధి.

పి. శత్రుస్వామిగారు మద్రాసు మేడికలపెర్వెళ్ళలో నేపాలు అస్థిస్థానము చక్కగా నియమింపబడిరి.

శ్రీధర్భోర్లు పత్రికలుగా యాక్రిందివారు ప్రభుత్వము నుండి నియమింపబడిరి.

1. సాహిత్య మేసార్జున్ ఇన్స్టిట్యూట్ శ్రీ రామచంద్ర భట్టరాజుజీవుగారు (కల్లికోట జమిందార్.)

2. రా. బి. సి. ఎస్. శత్రుస్వామిగారు.

ఈ క్రిందివారు ఆయా తాలూకా భోర్లు అధ్యక్షులు అగా నెన్నుకొనబడిరి:—కొల్లిపర వెంకటరమణయ్యగారు, గాడ-బండరు. అడుగుమిల్లి పొరిసీడు చౌదరిగారు-గుడివాడ. గుడివాడ నూర్యనారాయణగారు-తైకలూరు. నూరిక్కరామకేశవయ్య చౌదరిగారు-బెజవాడ. కందిమర్ల సీతారామరావు బహదూరుగారు-నూజివీడు. వాసిరెడ్డి రామశాఖగారు-నందిగామ.

ఈ క్రిందివారు ఆయా జిల్లాభోర్లు పత్రికలుగా ఆయా తాలూకాభోర్లుచే నెన్నుకొనబడిరి:—విశాఖపట్నం జిల్లాభోర్లు మొదలైనవి పాలిశాయుడుగారు విజయనగరం తాలూకాభోర్లుచే నెన్నుకొనబడిరి.

రామశాఖ జిల్లా భోర్లు ఎస్. గోపాలాచారిగారు శివకాశి తాలూకాభోర్లుచే నెన్నుకొనబడిరి.

కృష్ణ జిల్లాభోర్లు యాక్రిందివారు బండరు తాలూకాభోర్లుచే నెన్నుకొనబడిరి:—మండలి రామస్వామిగారు, పిలకెట్టి వెంకటరత్నం గారు, కోడల్లి లక్ష్మయ్యగారు, రా. సా. వెనిగెగు వెంకటరంగయ్య, జవాబ్ అబ్దుల్ హిం సాహెబ్ బహదూర్, పెన్నేటి వనంకాళి రావుగారు, పరుమారి వెంకటప్పయ్యగారు, పి. లం. జగన్నాథరావుగారు.

కృష్ణ జిల్లాభోర్లు యాక్రిందివారు నూజివీడు తాలూకాభోర్లుచే నెన్నుకొనబడిరి:—బద్దిరాల రామరావుపంతులు, పట్టా వెంకట రామయ్య, వెంకటరామయ్య అప్పారావు బహదూరు (మిర్జాపూరు రాజా), ఇనుగంటి శోభనా ప్రసాద్, మేకా శ్రీనివాస అప్పారావు బహదూరు జమిందారు, అట్లూరి సీతారామయ్యగారు.

కృష్ణ జిల్లాభోర్లు యాక్రిందివారు బెజవాడ తాలూకాభోర్లుచే నెన్నుకొనబడిరి:—ఇనుగంటి వెంకటరంగ సీతారామరావు, అచోటి వెంకయ్యచౌదరి, శ్రీ రాజా నూరాసేని వెంకటరామయ్యరావు బహదూరు జమిందారు, రాజా వెంకట రాధావెంకటకృష్ణరావు బహదూరు జమిందారు, శ్రీ రాజా ఇనుగంటి వెంకటకేశవల రామచంద్రరావు బహదూరు జమిందారు, పల్లెటనేని చినకామయ్యచౌదరిగారు.

కృష్ణ జిల్లాభోర్లు యాక్రిందివారు నందిగామ తాలూకాభోర్లుచే నెన్నుకొనబడిరి:—కాకుమాన శివయ్య, గుంకల నరసింహం, కోవూరి మంగయ్య, కనకపతి వెంకట నారాయణ, పర్య నారాయణరావుగారు.

కృష్ణ జిల్లాభోర్లు తైకలూరు తాలూకాభోర్లుచే యాక్రిందివారు నెన్నుకొనబడిరి:—అల్లభు తాతయ్య, చిన్నం నెట్టి వెంకయ్య, అడవల గోపాలస్వామిగారు.

కృష్ణ జిల్లాభోర్లు గుడివాడ తాలూకాభోర్లుచే యాక్రిందివారు నెన్నుకొనబడిరి:—అడుగుమిల్లి గోపాలకృష్ణయ్యచౌదరి, ఘంటా ఆదిత్యారాయణ, పి. వి. యా. ఎస్. పి. పి. ముబ్రహ్మయ్య చౌదరి, వానుమర అప్పయ్యచౌదరి, కోగంటి వెంకటరామయ్యచౌదరి, గుళ్ళిగల్లి శివయ్య చౌదరిగారు.

గుడూరు తాలూకాభోర్లు జవాబ్ మల్లామహమ్మదు షేక్ సాహెబ్ బహదూరుగారు వైసు (పెన్సిలే) గా నెన్నుకొనబడిరి.

విజ్ఞాపనలు

కర్నూలుజిల్లా ఎడ్యుకేషనలు కౌన్సిలు పత్రికలుగా యాక్రిందివారు ప్రభుత్వమువారిచే నియమింపబడిరి:—

1. బి.సి. వి. పి. విల్లమ్మ, 2. హెచ్. ఎం. డి. మాలానా మోర్టి మహమ్మదు ఉమ్మర్ సాహెబు బహదూరుగారు.

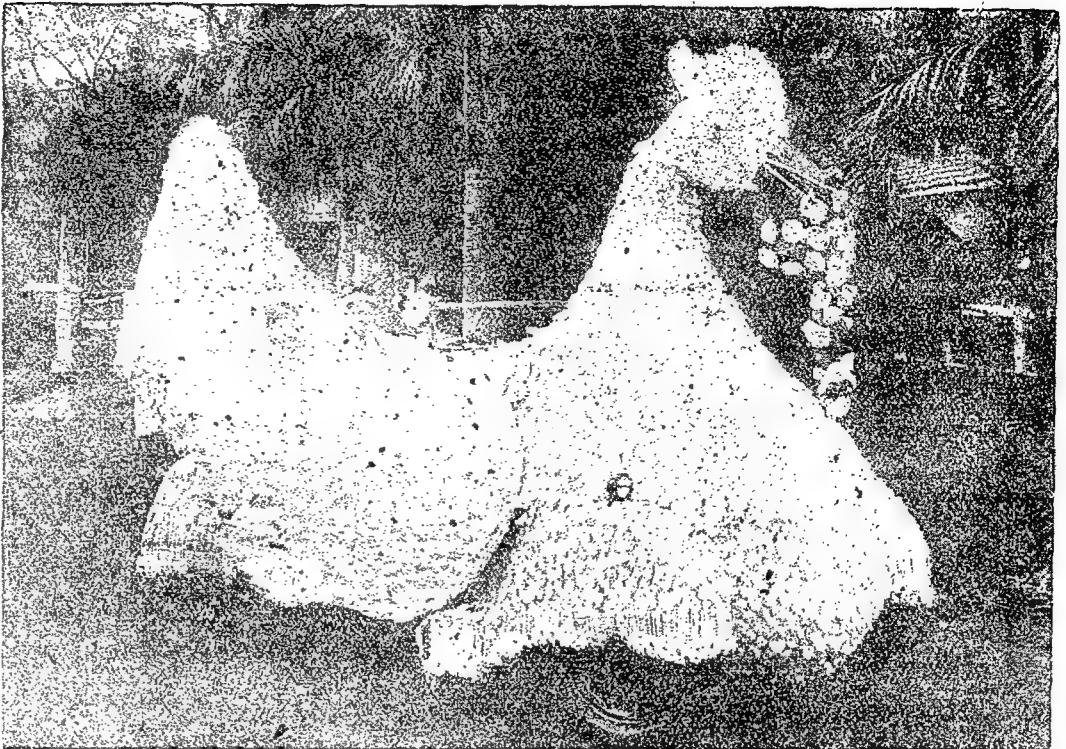
కడపజిల్లా ఎడ్యుకేషనలు కౌన్సిలు పత్రికలుగా రా. పి. సామూల్ గారు ఎస్. పి. జి. మిమనచే నెన్నుకొనబడిరి.

కూర్నూర్ గోదావరిజిల్లా ఎడ్యుకేషనలు కౌన్సిలు పత్రికలుగా పి. రంగబ్రహ్మరావు గారుగారు పి.రావురం తాలూకాభోర్లుచే నెన్నుకొనబడిరి.

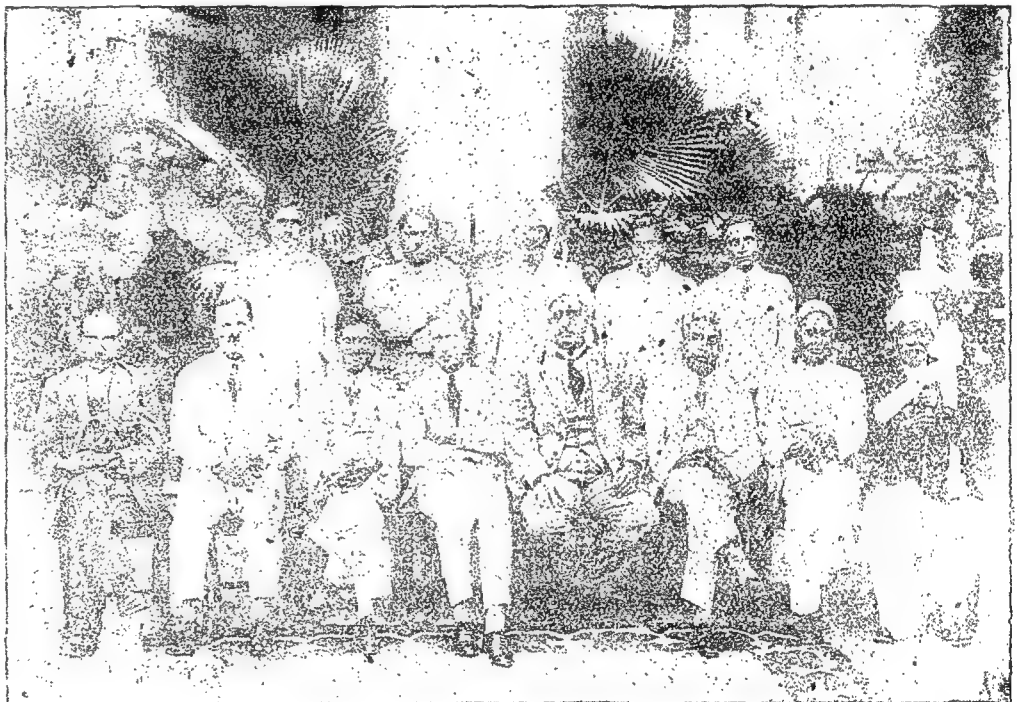
పైకాపేట కేంద్రకాలేజికి పి. కె. అనంత నారాయణయ్యగారు వైసు(పెన్సిలే)గా నియమింపబడిరి.

రామచంద్ర ప్రెయిసింగు కాలేజి మాడల్ స్కూలుకు ఎ. పి. ముబ్రహ్మయ్య పంతులుగారు ప్రధానోపాధ్యాయులుగా నియమింపబడిరి.

హంసవాహనము

రా. బి. ఆళ్లారెడ్డిగారి మనవి వివాహసందర్భమున మోటారుకారులై హంసవాహనము నిర్మింపబడెను. వధూవరు లిరువురను యీ వాహనమునందు ఆసీనులై యున్నారు. (పి. ఫో. టీ.)

ప్రాధనరు యా. జి. రంగారావు, లేబరుకమిషనరు స్టేటరుగారికి "మాడరగ హిందూ హోటలు"లో వీడ్కోలువిడిచినప్పుడు. (పి. ఫో. టీ.)

కవితలు

జె. కె. లాంకెష్టర్ ఐ. సి. ఎస్. గారు గో జన్మితు ఇ. పాశ్చాత్యవాల్సూరీ మద్రాసు హైకోర్టునందు జడ్జి గ నియమింపబడిరి. గో జన్మితు ఇ. పాశ్చాత్యవాల్సూరీ గో జన్మితు మాధవ నాయర్ గారి వద్ద మద్రాసు హైకోర్టు జడ్జిగ నియమింపబడిరి.

వ్యాసాలు

రాజమహేంద్రవరం (పిన్స్కో) పలుజడ్జిల తూర్పు గోదావరి నెవక్స్ డివిజను అసిస్టాంట్ నెవక్స్ జడ్జిగ నియమించిరి.

రికన్యాలు

ఎస్. బి. నరసింహారావుగారు కడప ప్రెజిడెన్సీ డిప్యూటీ కలెక్టరుగ నియమింపబడిరి.

జ్యుడిషియల్

ఎం. వెంకటనారాయణరావుగారు బి. ఎ. బి. ఎల్. మద్రాసు హైకోర్టు అడ్వోకేటు పెనుకొండ డిస్ట్రిక్టు మన్యుగ నియమింపబడిరి.

మరణము

రి.వ. వల్లర్ రిట్యూరెడ్డు ఎం. పి. గారు మద్రాసు అప్రెంటిసుగ నియమింపబడిరి.

ఫారెస్టు

ఎ. ఎస్. రామస్వామిఅయ్యగారు గోదావరికెక్కిమ డివిజను నిడదవోలనందు అసిస్టాంట్ ఇంజనీరుగ నియమింపబడిరి.

జి. రంగారావుగారు నల్లూరుడివిజను కందుకూరు పలు డివిజనుకు అసిస్టాంట్ ఇంజనీరుగ నియమింపబడిరి.

హెచ్. వెంకటరమణయ్యగారు డివి పలుడివిజను అసిస్టాంట్ ఇంజనీరుగ నియమింపబడిరి.

డి. రామస్వామిఅయ్యగారు కోరాళెట్టి డివిజనులో ఇన్చార్జి పలుడివిజను అసిస్టాంట్ ఇంజనీరుగ నియమింపబడిరి.

ఆర్. ముబ్రహ్మయ్యగారు కోరాళెట్టి పలుడివిజను అసిస్టాంట్ ఇంజనీరుగ నియమింపబడిరి.

మేడికల్

ఎస్. గంటాచి మహేశ్వరగారు పర్వతీపురం ప్రభుత్వ ఆసుపత్రి అసిస్టాంట్ సర్జనుగ నియమింపబడిరి.

వి. ఎ. జ్ఞానాచలం పిల్లైగారు కరామడి హ్యాంపిసల ఆసుపత్రి అసిస్టాంట్ సర్జనుగ నియమింపబడిరి.

జి. ఆర్. పునరామగారు మద్రాసు పబ్లిక్ మెంటలు ఆసుపత్రి డిప్యూటీ మాజరింపబడిరి.

నోటెలు వైమానికుడు

(ఆంధ్రప్రదేశ్ ప్రత్యేకసంఖ్య)

అందఱు, మార్చి 21:—వైమానికుడు నోటెలు అగారిపరిభవ మనకు బహుశాగారే యీ త్రవచాదినని ఒప్పుకొనెను. నోటెలు గారు దీనికొన్ని వర్షము లుబాధ్యులారే కారణంబు. తానీ నోటెలుగారిని రక్షించెదననియో, అందులకు ఒప్పుకొనిరిరవలె నని చెప్పితినియో దెబ్బపడువాడ. ఆతడు వలదన్నకు బిప్పించెనట.

ఉష్ణప్రదేశముల కేర్పాటైన దగుటవల్ల,
ఎండరోజులలోకూడ చెడకుండ నుండ
గలదు. మంచిగుణమును యివ్వగలదు.

ఆపనదేశవార్తలు

నాడిరానుగారు బాచాసాకో గారిని రణమున కావ్యనించుట

ఆపనదేశమునకు రాజుగా నుండుటకుమీ యెట్టి అర్హతయునులేదు. అట్టిచో నేను రాజునని మీరు ప్రకటించుట చాల పొరబాటు. తగినవారి ని ఒకరిని రాజుగా యెన్నుకొనుటకు మేమిపుడొక సభను జరుప గోరుచున్నాము. మీరుగూడ మాకు తోడ్పడ గోరెదము. లేనిచో మీతో యుద్ధము చేయుటకు తెగలవారిని పురికొల్పుటకు నానలుకు బడినంతను వినియోగించెదను.

అది నాడిరానుగారు బాచాసాకోగారికి వ్రాసిన తెలియబడుచున్నది.

ఘోర్జాయాలకును మాజారాలకును పోరాటము చేసినాడు జిల్లాలో ఘోర్జాయా తెగవారికిని మాజారా తెగవారికిని యుద్ధము ప్రారంభమైనదని తెలియుచున్నది. ఈ కాలము తెగలవారికిని విరకాలమునుండి క్రుత్తము కలదు. యుద్ధకారణము తెలియలేదు గాని దానిని వెంటనే ఆపదించియింప అమానుల్లాగారికి కొంత లాభమును కొంతనష్టమును గూడ కలుగును. ఘోర్జాయా అమానుల్లాగారికి ప్రతిహతులగానే యుండునెడల వారి యుద్ధములో చిక్కుకొనుట నున బాచాసాకోగారికి సహాయము చేయబాలరు. ఇది అమానుల్లాగారికి లాభము గాని అమానుల్లాగారికి సహాయము చేయుటకు సరియైనదని వాదనముచేసిన మాజారాలగూడ ఘోర్జాయాలో యుద్ధమునందు చిక్కుకొని యుండుటచే వాడుగూడా అమానుల్లాగారికి పూర్తిగా సహాయము చేయబాలరు. ఇది అమానుల్లాగారికి నష్టము.

బాచాసాకోగారి విమానము నేలగూలుట మాదాలో జరుగనున్న ముల్లాల పథకు పెట్టుటకు బాచాసాకోగారి విమానములో యుద్ధము ముల్లాల బయలుదేరి. దానిలో నది నేలగురికిఁబడెనది. అమానుల్లాగారు వైమానికుడుగూడ నుండెను.

అమానుల్లా సహాయనిధి ఈ నిధిని లాహోరులో జమీందారు అను దినపత్రికాధిపతి యేర్పాటు చేసెను. ఇంతవరకు 12000 రూపాయలు లభించినది. పత్రికాసంపాదకుడు మాలావా జాఫరాబీఖాను, మాలిక్ బరఖతౌల్, మియాను నురాజి దివపరచా డాక్టరు మహమదు ఆలంగార్లు సహాయులతో ధనమును ప్రోగుచేయుటకు 16వ తేదీ రాత్రి లాహోరు నుండి బయలుదేరి. (ఆ. (పె.) పెహావరు ఆపన ప్రేక్షకులకు తెలుసు కుటుంబము పెహావరుకు వచ్చుట పెహావరులో ఆపన ప్రేక్షకు యేకైంబును అమానుల్లాగారికి అనుకూలము నగు సర్దారు అబ్దుల్ హక్కింఖానుగారి కుటుంబము కాలూలు నుండి శురక్షితముగా చేరెను. బాచాసాకోగారు కాలూలును పశ్చిమమునకువచ్చియుండియు హక్కింఖానుగారి వద్దనున్న ధనమును ఏకైకము ఆధికారమును యిమామజినుగారికి పశ్చిమమునకువచ్చెనని అనేకసార్లు కలుసుకు తలచివారలు ఉత్తరములు మున్నగువానిని కంపెనుగాని హక్కింఖానుగారు వారికి లొంగగలదున కాలూలులోనున్న హక్కింఖానుగారి ఆస్తిని దోపిడి చేయించెదనని బాచాసాకోగారు చెబెదలెను. దానికి గూడ హక్కింఖానుగారు లొంగగలదున "24 గంటలలోగా నీవు ధనమును వచ్చిగించనిచో నీ కుటుంబమువారి నందరిని చెరసాలలో పెట్టించెదను. అత్యుక్తిని నీవు లొంగనిచో వారినందరిని కుట్రతో బాల్చించెదను" అని బాచాసాకోగారు తెలియజేసిరి. "నేను నాకుటుంబముకంటే బాచాసాకో అధికముగా ప్రేమించెదను. నాకుటుంబమును భగవంతుడే రక్షించును" అని హక్కింఖానుగారు ప్రత్యుత్తరము నిచ్చిరి. ఇట్టి స్థితిలో కాలూలులోనున్న హక్కింఖానుగారి కుటుంబమువారు బ్రిటికి బయటకు వెళ్తురని యెవ్వరను అనుకొనలేదు. కాన వారిటుల అడ్డుతముగా పెహావరు చేరుట కందరకు చాల సంతసించిరి. నీరు బాగ్నిలిబాతివారి సహాయమున కరచివారుమీదగా 17వ తేదీ సాయంత్రమునకు పెహావరు చేరిరి.

అమానుల్లాగారి విమానములు అమానుల్లాగారి విమానములు మహమందు రాష్ట్రమును చేరినవనవారై యింకను నిరపడలేదు.

జలలబాదులోనున్న బ్రిటిషురాయబారి జలలబాదులో బ్రిటిషు రాయబారిగానున్న ఖానుసాహెబు సర్దారు జహంగీర్ ఖానుగారు పరచివారు చేరిరి. ననం బరునెలలో పి.వ్యారీలు పి.వ్యారీచేసినపుడు ఖానుసాహెబుగారచటనే యుండిరి. ఆపుడు పి.వ్యారీలు జలలబాదుకు వెళ్తులనున్న ప్రభుత్వవనముల నన్నిటిని తగులబెట్టిరి. అమానుల్లాగారి దివ్యభవనమును దాగిలోనున్న కొట్లకొలది రూపాయల నెలగల అన్ని అమానుల్లాగారులను గూడ తగులబెట్టిరి. ఖానుసాహెబుగారిని గూడ పి.వ్యారీలు బాధించిరి. అచటనున్న ఖానుసాహెబుగారి యువదాస్తిని పి.వ్యారీలు దోచుకొనిరి. కాని ఖానుసాహెబుగారు రాకచక్రముగా తన ప్రాణమును కాపాడుకొని చహరబానునబిఖానుసాహెబుగారి యొద్ద తల దాచు కొనెను. అత్యుక్తినియు అచటనే యుండెను.

టిరాలోనున్న పి.వ్యారీల దుస్థితి టిరాలో 140 కుటుంబముల పి.వ్యారీలు నివసించుచు న్నారు. పి.వ్యారీలు అమానుల్లాగారికి ప్రతిహతులుగా నుండుటచే టిరాలోని పి.వ్యారీలుగూడ రాజద్రోహులే యగుదురు గానవారిలో పురుషుల నందరిని పశ్చిమనెననియును స్త్రీలను వృద్ధులను బిడ్డలను చెరసాలలోనుంచవలెననియు ఆఫ్రిడీలో కొందరు నూచించిరి. దీనినిగూర్చి కొంత చర్చజరిగిన పిమ్మట ముల్లా అఖండగారటుల నిశ్చయించిన నటుల చేయుటకు నిశ్చయించబడెను. టిరాలోని పి.వ్యారీలుగూడ రాజద్రోహులే యగుదురుగాని వారివృత్తివరకును తటస్థులుగానేయున్నార గానవారిని వెడలగొట్టవలసినదేగాని చంపగూడదు. చెరసాలలోను పెట్టగూడదు." అని ముల్లా అఖంతుగారు 15వ తేదీని నిర్ణయించినట్లు తెలియుచున్నది.

15వ తేదీని తీరధులోని బాగులో ఆఫ్రిడీయును వారి మాలికులు ముల్లాలును సభచేసిరి. అమానుల్లాగారికి విజయము కలుగువరకును అంతరకలహములను వదలుకొనుటకును అందరుకులసి అమానుల్లాగారికుమారు యుద్ధము చేయుటకును ఆసభలో నిశ్చయించబడెను. పి.వ్యారీలుగూడ ఆసభకు తమలో పెద్దలగు మాలికులను పంపిరి. వారు పరిక్రమగు ఖురానును చీనుకొని ఆసభకువచ్చిరి. "మేము యి.ఎ.ఎ.ఆర్. ముల్లాల దుర్బాధ నలభన తప్పచేసితిమి. రాజుగారు మమ్ములను క్షమించునట్లు మీరు ప్రయత్నించినచో మేమిపుడు రాజుగారిపక్షమున యుద్ధముచేయుటకు సిద్ధముగా నున్నాము" అని పి.వ్యారీలు ఆ సభలో తెలిపిరి. "మీరుమాకు సమీపమున నుండుటచే మమ్ములను క్షమింపవలెనని మేము రాజుగారిని కత్తివంచన లేకుండ నేడుకొందుము; గాని రాజుగారు సమ్మతించినచో మేమేమి యను చేయబాలము గాన మేమిప్పుడు మీకు పూచీ నీయబాలము" అని ఆఫ్రిడీలు తెలిపిరి. "అటులే నచో మీరు వెంటనే రాజుగారికి వ్రాయగోరెదము. వారి ఉత్తరపుట నమ్మునరకును మా విషయమున పెట్టిచర్యలను జరుగవలసిన మిమ్ములను కోరెదము" అని పి.వ్యారీలు తెలిపిరి. అంతలప ఆఫ్రిడీలు సమ్మతించిరి.

ఒకబందిపోటుదారు అమానుల్లాగారి పక్షమున చేరుట వనక నోకమాజారా నాయకుడు బందిపోటులను చేయుచుండెను. బందిపోటులను మానివేయుట కతడు సమ్మతించుటచే అమానుల్లాగారు వనక నతనికి 22000 రూపాయల నొసగిరి. అతడిపుడు కొంతసేనను సమకూర్చుకొని అమానుల్లాగారి పక్షమున పోరు పలుపుటకు సంసిద్ధుడయ్యెను.

ముల్లాయినధ స్యతంత్ర ప్రదేశమునందలి ముల్లాలపథ 16వ తేదీని జరుగవలసి యుండెనుకాని ఆ జాటికి హమంఖానుగారును తారంగయిహాజీగారును రాజాలక పోయినందున ఆ పథ 18వ తేదీవరకును జరుగలేదు. హమంఖానుగారు సాగరిపులో నున్నారు.

ప్రివలూరుతాలూకా ప్రాథమిక విద్యాసంఘము, అప్తమమహాసభ ఈమహాసభకు మ. రా. రా. శ్రీ పెరవలి అప్పారావుగారు బి. ఏ. ఏలూరుతాలూకాబోర్డు వైస్(పెసిడెంటు) వారి ఆధిపత్యమున ది. 24-2-29వ తేదీని ఏలూరు హిందూ యువజనసంఘ భవనమునందు ఉదయము 7 గంటలకు ప్రారంభించబడును గాన ఉపాధ్యాయులును, విద్యార్థిమనులు నెల్లరును దయచేయ ప్రార్థితులు.

ఆహ్వానసంఘము.

వృత్తాంతలేఖలు

కాకినాడ కద్దరు దినము (స్వకీయవిలేఖరి)

కాకినాడ, మార్చి 18:—విన్న యందయము కాంగ్రెసు అజ్ఞాతకారము ఖద్దరు యింటింట అమ్ముటయు, పథ్యలను కాంగ్రెసున చేర్చుటయు జరిగెను. సాయంత్రము, పద్ద జనీరంగ పథ కాంగ్రెసు అఫీసు యెదుట ఆగగంటలకు జరిగెను. శ్రీ బుబుకు వెంకటసుబ్బారావుగారు సభాధ్యక్షులుగా నుండిరి.

శ్రీ లక్ష్మరాజు సుబ్బారావుగారు ప్రభుమున సుప స్యసించుచు ఖద్దరు వ్యాప్తియందే విచేషస్త్రు బహిష్కరము గల దనియు, విచేషస్త్రు బహిష్కరమునందు మన మన ములు, కేంద్రీకరణము చేసెట్లు యిలే దేశపముస్త్ర పూర్తి యగు ననియు, ఖద్దరు ఎక్కువ ఖరీదె నవ్వటికిని మన్నిక ఎక్కువకాల ముందు ననియు, విల్లు వస్త్రములవాడుక యన్ని అవ పరపడవనియు, వికవేళ ఖద్దరు కొనలేమున బీదవారు విచేష వస్త్రములను గొనకుండ స్వదేశీ విల్లు నూలుబట్టులు కొనకొనవలసిన దనియు, అవి కావలెనని వర్తకుల నడుగుచున్నచో విచేష వస్త్రములు దిగునతి చేయవలయు ఉద్ఘోషించిరి. ప్రభుత్వమువారి నిర్బంధవిధాన అతీచనలను పత్రికలలో ప్రయరణమైన రీతిని తెలియబరచుచు ప్రస్తుతము దేశమునందలి స్వరాజ్యాంగోళనము నణచుటకు ప్రభుత్వమువారు శీఘ్ర చర్యలు తీసికొనుట స్పష్టమనియు, సాంబమూర్తిగారిని నిర్బంధము చేసిన చర్యయందలి ఆక్రమమును, గాంధీగారిపై న్యూసెస్సు కేసు పెట్టిన గవర్నమెంటు అధైర్యమును తెలియబరచుచు విచేషవస్త్రముల గడ్డితో కుల్లకరచవలసిన దని హెచ్చరించిరి.

శ్రీ పారుపూడి పత్తా రా యణ గారు పిమ్మట మాట్లాడుచు, ప్రభుత్వమువారు నిర్బంధవిధానమును ఎప్పుడును అమలులో పెట్టుదురనే విశ్వాసమునకు గలదనియు, సంపూర్ణ స్వాతంత్ర్యాదర్శము పెట్టుకొని రాబోవు సంవత్సరములో కడ వటి కాపనోల్లంఘనవిధానము నమలుతరువ సంసిద్ధులగున్నామని చెప్పచు ప్రస్తుత ప్రభుత్వవిధానమునకు భిన్నుల ప్రభా స్వాతంత్ర్యరాజ్యము నేర్పరుడవమకట్టినట్లును నిర్బంధవిధాన మునకు దిగక తప్పదనియు, సక్రమము, ధర్మము, అహింస, త్యాగము వీనిని పురస్కరించుకొని జన్మపాక్షైన స్వాతంత్ర్యమును సంపాదించుటలో వచ్చు నిర్బంధములన్నిటిని వదిగట్టి అందరును సంసిద్ధులుగా నుండవలసినదనియు, హెచ్చరించిరి. అనుమానవారలబట్టిమాడస్వతంత్ర్యవాదులపై ప్రభుత్వమువారు వెంటనే దండెత్తవలచినారు. అందుచేత, ప్రాణములకు తక్కు చేయని వారందరు స్వాతంత్ర్యప్రేమియుందు సభ్యులు గావలసిన దని హెచ్చరించిరి. కాంగ్రెసు అడుగుచున్న స్వల్పత్యాగము- విచేషవస్త్రములను బ్రిటిషు సామగ్రిని వాడుక చేయవద్దన్న స్వల్పత్యాగము జేయవలసినదని ప్రబోధముచేసిరి.

శ్రీ నందూరి గంగరాజుగారు (తాలూకా కాంగ్రెసు సంఘకార్యదర్శి) ప్రభుత్వమువారి ఆక్రమపురస్కర ఖండింపుయ ఖద్దరు కట్టవలసినదనియు, విచేషవస్త్రముల దహనము చేయవలసిన దనియు హెచ్చరించిరి.

శ్రీ కంభంపాటి లక్ష్మీనరసింహ సోమయాజులుగారు మూరు మాట్లాడుకంటకాలము గంభీరోకాశ్యముగా గావించి పథ్యల మన ముల ఖద్దరు పై కేంద్రీకరింపజేసిరి. కనములను యింట్లో కుళ్లకుండ బయటికి తీసుకపోయి దహనము గావించునట్లు విచేషవస్త్రముల నెంట్లు కుళ్లనీయక దహనము చేయవలసినదని హెచ్చరించిరి. కట్టరా కాంగ్రెసు కార్యదర్శి శ్రీ మండపాక.తంగయ్యగారుగూడ కాంగ్రెసు పథ్యలు జేలసంఖ్యతో కావలెననియు, ఎల్లరును ఖద్దరు ధారణముచేయవలెననియు, గాంధీమహాత్ముని తమ మధ్య మునకు రప్పించవలెనంటే, ఈకందుసమస్యలు తరిమివరము కావలెననియు, అయితేనే గాని ఆయనను ఎట్లు పిలువగలుగుదుమనియు, కాబట్టి యారెండుపనులను తమంతటామే చేయవలసినదనియు, కాంగ్రెసు అఫీసుకువచ్చి పథ్యలు కావలసినదనియు, హెచ్చరించిరి. జ్యురపీటుపై యున్నప్పటికిని అరరాత్రమున మనోరంజన్ గుప్తగారిని నిర్బంధించుటయు, సాంబమూర్తిగారిని, గాంధీగారిని, వెంకటప్పయ్యగారిని మున్నగువారిని పోలీసువారు నిర్బంధించుటయు, దీనికి సంబంధించిన ప్రభుత్వపు చర్యల ఖండించిరి. పథ ముగియసరికి గంటలూ దాటెన

చెన్నపురి బజారు ధరలు

1929 నవంబరు 21-వ తేది గురువారము

1. ధాన్యములు

చింతామణిస్తాలం

విద్యోగుల జాబితా			
మనుమ	కె. నాగిరెడ్డి	,,	42 సం. 18 0 0
నెల్లూరి	,,	డి. బి.	,, 18 8 0
ఫిల్లి	,,	డి. బి.	,, 15 8 0
రామల	త. 164	జా. 1-8	,, 11 0 0
నాథుల	,,	,,	21 0 0

2. ధాన్యముపప్పులు

కలహంబు అన్న 1-8 ర 205	,, 16 0 0	17 0 0
మనా... ,, డిబ్	,, 16 8 0	18 0 0
పెనలు ,, డిబ్	,, 16 0 0	17 8 0
మినుములు ,, డిబ్	,, 15 8 0	17 8 0
జీతములు ,, ర 195	,, 10 8 0	11 8 0

కె. నూనెవస్తువులు

ಕರ್ನಾಟಕ ರಾಜ್ಯ

సుప్ర్యులుసూన కా 1-8	,,	145 0 0	150 0 0
సంఖ్య మ 1-8	,,	14 0 0	19 0 0
శేరు సెవగతత్వ కా 1-8	,,	47 0 0	48-0-0
శేరు సెవగసూన సానుగ కా 1-8 రు 108 పిమ్మసూన 99			
అనుదను కా 1-8		99 0 0	102 0 0

1. చిల్లరవస్తువులు

కాయకనుపు కా 1-2	90 0 0	92 0 0
హారకనుపు ,,	55 0 0	65 0 0
నిరకకాయలు (గుంటూరుది) కా 1-2	91 0 0	94 0 0
దనివిహాలు ,, కా 1-2	49 0 0	56 0 0
గుంటూరుపొయకలు నీలిమలదూ మజుగు 1-2 ద 40, 50		

బెల్లూరు గ్రా 1-కి	చ 27	80	49	00
అన్నాపూర్వక్కల గ్రా 1-కి	,,	27	120	28 00
విల్లపవర గ్రా 1-కి	,,	85	00	70 00

పట్టారకం కా 1-3	,,	82 0 0	84 0 0
చదరం	,,	27 0 0	40 0 0
రవుండు	,,	88 0 0	84 4 0

३. प्रस्ताव

నం 20 కెస్సి సింహం యింటి	7 15 0
నం 6 ,, కట్టాది	5 0 0
నం 24 ,, లాడి	5 10 0
నం 40 జామ్మప 10 పా	11 4 0
నం 44 పాలిడో	5 12 6
నం 40 రాజి	10 10 6
నం 4 కెస్సి మసీదు	4 12 8

7. లోహములు

నాణ్య 100 మూల 1-1	56 00 00	56 67 80
నాణ్యమూల 1-1	21 00 00	21 20 00
మూల 1-1		18 88
మూల 1-1	560 00 00	262 00 00
మూల 1-1	10 00 00	815 00 00

၈၀၇၃၃၃

అధ్యక్షులు శ్రీమద్ద బాబుగారు అధివరణం నివేదిక

సీసా 1-డిగ్రీలు 200 కి ది 47 0 0		
99	నీలిరూ 1 కలి	1 10 0
99	14 కరుణ	1 10 0
99	20 కరుణ	1 9 0
99	50 కరుణ	1 8 6
99	1 అందక	1 8 0
కేంద్రము పాఠశాలకు లెక్క అనగా (బిల్డింగ్ కర్మ)		8 4 0
కాంగ్రెస్ కి		1 0 0
కరుణ 4 కి		1 10 0

ఆంధ్రపత్రిక - భారతి

నిజాంరాష్ట్రమునందలి ఆంధ్రజిల్లాలలో నుండువారికి పి. పి. లు పంపుట సామ్యు వనూలు చేయుట మొదలగు సౌకర్యములు లేనందున దక్షిణ ప్రాంతరాజ్యాదు 566 రెసిడెన్సీ బజారులో నుండు నామవల్లి గౌరీశంకరవర్మ అండ్ కో., ఆంధ్రబుక్ డిపో వారిని మా వజంట్లుగా నేర్పరచినాము. అంగ్రేజీ పోస్టు సౌకర్యములు లేనివారు మా వజంట్లుకు వ్రాసి పత్రములు వగైరాలు తెప్పించుకొనవచ్చును.

చందాలవివరము

ఆంధ్రజనపత్రిక సంవత్సరచందా (ఉస్మానియా)	28-8-0	కల్చరారు	24-0-0
" అరమానములకు "	14-4-0	"	12-0-0
" మూడుమాసములకు "	7-7-0	"	6-4-0
" మాసమునకు "	2-9-0	"	2-2-0
ఆంధ్రవార్తపత్రిక సంవత్సరచందా ఉస్మానియా	4-12-0	"	4-0-0

క్రొత్త సంవత్సరాది సంచికలు

దినపత్రిక చందాదాతలకు	1-0-0	చందాదాతలు కానివారికి	2-0-0
వార్తపత్రిక	1-4-0	పాఠసంచికలు సంచిక 1-8	1-0-0

సంచికల సంపుటకు కరెన్సీ ట్యాక్స్.

భారతి (సచిత్రమాసపత్రిక)

రంగుల చిత్రపటములు, విద్యాసంస్థల వ్రాయబడిన గద్య, పద్య, చారిత్రక, గాన, చిత్రకాది నివేదనములను చర్చించు వ్యాసములు, కథలు కలిగి అతిసుందరముగ ప్రకటితమగు చున్నది.

సంవత్సరచందా	ఉస్మానియా	7-2-0	కల్చరారు	6-0-0
అర్ధసంవత్సరచందా	"	3-9-0	"	3-0-0
విశేషపత్రిక	"	0-12-0	"	0-10-0

భాషా దినపత్రిక బాలకు సంపుటములు (1924 సం. మొదలు 1927 సం. వఱకు) క్యాబిన్లో లైండు విక్రయమునకు సిద్ధము. పి. పి. చార్జీలు వగైరాలు ప్రత్యేకము.

మేనేజరు, "ఆంధ్రపత్రికాకార్యాలయము" 7, తంబుచెట్టి వీధి, మద్రాసు.

నిజాంరాష్ట్రప్రతినిధి:— నామవల్లి గౌరీశంకరవర్మ అండ్ కో.,

566, రెసిడెన్సీబజారు, ప్రాదరాబాదు, డక్కన్.

ఆంధ్రగ్రంథమాల

నెం. 7 తంబుచెట్టి వీధి, మద్రాసు.

ఈ గ్రంథమాల యందు విజ్ఞానాభ్యుదయమునకు సాధనములై వివిధవిషయములకు సంబంధించిన గ్రంథములు రెండుమాసముల కొకగ్రంథమువంతకు ప్రచురింపబడును.

మొలుపడిన గ్రంథములు

- 1 శతకమంజరి (భక్తిసంపుటము): వృషభాధిప, నర్మేశ్వర, దేవకీనందన, ఒంటిమిట్టరఘువీర, నారాయణ, కాళహస్తీశ్వర, దాశరథి, రంగశాయి, రామతారక, రామచంద్ర శతకములు పది యిందు గలవు. ఒక్కొక్కశతకమునకు పీఠికయు, పాఠభేదములును గలవు. (ఈ శతకములు విడిగను దొరకును.) 0-5-0
- 2 బసవపురాణము (ద్విపద): పాల్కురికి సోమనాథుడు. అనేక తాళపత్రమాతృకలను బరిశీలించి కూర్చిన మూలము. పాఠభేదములు సూచింపబడినవి. శ్రీ వేటూరి ప్రభాకర శాస్త్రిగారు వ్రాసిన విపుల మగుపీఠిక గలదు 2-5-0
- 3 గాంధీమహాత్ముని జెల్లాము కాంగ్రెసు అధ్యక్షోపన్యాసము 0-5-0
- 4 కనుకాశీ (చిన్నవిచిత్రకథ): శ్రీ రాయసం వేంకటేశ్వరుడుగారు, యమ్. ఏ. యల్. టి. 0-5-0
- 5 నీతినిధి: ఇది యొక యుత్కృష్టసీతగ్రంథము. ఇది తొలుదొల్ల రెండువేలండ్లకు ముందొక భారతీయ పండితునిచే తిలకభాషయందు రచియింపబడి పదవడి యనేకభావల బరివర్తితమై వ్యాప్తిని గన్నది. అనువాదకులు: శ్రీ వేటూరి ప్రభాకరశాస్త్రిగారు 0-5-0
- 6 త్యాగరాజస్వామిచరిత్రము (పద్యకావ్యము): శ్రీ పసుమర్తి కృష్ణమూర్తిశాస్త్రి కృతము. శ్రీరామభక్తాగ్రణియు, గాయకపితామహుడు నగు శ్రీత్యాగరాజుగారి చరిత్ర మిందు నరసముగ వర్ణింపబడినది. సంపూర్ణసారముగ త్యాగరాజుగారు రచించిన కృతులును నిందు జేర్చబడినవి. 0-10-0
- 7 ధర్మపదము (వచనము): బౌద్ధమత ధర్మప్రబోధకగ్రంథ మగు 'త్రిపిటకము' నందలిది. బౌద్ధ మతధర్మతత్వము లిందు జక్కగా ప్రతిపాదించబడినవి. అనువాదకులు: శ్రీ కిళాంబి రంగాచార్యులుగారు, యమ్. ఏ. యల్. టి. 0-10-0
- 8 భీష్ముడు (అయిదంకముల నాటకము): నార్మేదేశపు కవిభిక్షామణి యగు ఇబ్నెను గారి బ్రాండు అను నాటకమున కనువాదము. అనువాదకులు శ్రీ బొణకా పిచ్చిరెడ్డిగారు. బి. యె. (అనర్థ) 0-0-0
- 9 జీర్ణవిజయనగరచరిత్రము: శ్రీ కుండూరి ఈశ్వరదత్తుగారు, బి. యె. శ్రీకృష్ణ దేవరాయ సామ్రాజ్యలక్ష్మీవీర మగు విద్యానగరము (హంపిశిలముల) యొక్క ప్రాచీనచరిత్రము, ప్రకృత చరిత్ర సీతీయు నిందు వర్ణితము లైనవి. 0-5-0

కాశీనాథుని నాగేశ్వరరావు, స్వస్థాపకుడు.

నిజాంరాష్ట్రప్రతినిధి:— నామవల్లి గౌరీశంకరవర్మ అండ్ కో., 566, రెసిడెన్సీబజారు, ప్రాదరాబాదు, డక్కన్.

Price Anna 10 only.

AMRUTANJAN DEPOT.
MADRAS & BOMBAY.

రోజుపుష్ప లేహ్యము 3351

మలబరమును వారించుటకొరకు శ్రేష్ఠమయినది. కాఠ విరేచనమును చక్కగా గలిగించును. రుచికరమయినది. వర్షము లేదు. 15 కలి డబ్బి యా. 0-10-0.

క్షయారిష్ట లేహ్యము 4

దగ్ధ, ఉబ్బినము, కఫము, అల్స, మొదలగు క్యావర్ష సంబంధముల వ్యాధులను పారించి గుండెకు బలము నిచ్చును. 15 కలి డబ్బి యా. 1-0-0. ఐ. పి. ఖర్బులు, ప్రత్యేకము, పి.సి.సి అందు కో, ఆయుర్వేదవనాజం, పెరిచేపి, నెల్లూరుజిల్లా.

Arundhati Ashramam

ఆరుంధతీ ఆశ్రమము

నిమ్మజాతిబాలికల వసతిగృహము

బంకరులో నిమ్మజాతి బాలికల విద్యాభివృద్ధికై నివసతి గృహము రేపు వచ్చే ఏప్రిల్ నెల మొదటివారములో స్థాపించబడును. హిందూ ఆశ్రమాంధ్రులు (మాల, మాడిగలు) ఎటు కల, ఏకాదితలములు మాత్రమే చేర్చుకొనబడుదురు. ఉచితముగా అన్నముపెట్టి విద్య, సంగీతము, చేతికలలు నేర్పించబడును. ఈ విగ్రహవరకులను గమనింపుడు:—

1. 7 మొదలు 9 సంవత్సరముల వయస్సుగల బాలికలే చేర్చబడుదురు.
2. సంవత్సరములో ఒక నెల నెలవు. ఆకాలములో స్వగృహములకు వెళ్లవలసియుండును. నెల్లూరుకు చార్జీలు యవ్వబడవు.
3. ఆశ్రమములో నిమ్మజాతి బాలికల ఖర్చుల భేదములు పాటించగూడదు.
4. మాంసము పెట్టబడక కూరగాయలతో ఆహారము యవ్వబడును.
5. అశాధిష్టల తల్లితండ్రులేని దిక్కుమాలిన బాలికలను ఆశ్రమనిర్వాహకలే చేరదీసి విద్యాబుద్ధులు నేర్పి వివాహములు చేసెదరు.
6. నిల్లలకు కోగములు వచ్చినప్పుడు ఆశ్రమస్థాపకులే బాగ్య శ్రమముతోని బౌద్ధమతము నప్పించి బాగుపర్చెదరు. కాబట్టి యీ ఆశ్రమమునకు బాలికలను వంకరలచిన వారలు 81-3-29 రేడియోగా అర్పించు వంతుకొనవలెను. లేనిచో 20 సానములే గణక క్రీడకేసు అర్పింపబడాలి. మేల్కానుడు!

321

వే. రాంజీరావు,

దీపబంధు అఫీసు, మచిలీపట్నం.

నూతనవైద్యగ్రంథములు

జ్వరవిగ్రహమునందలి	య. 1-0-0
ఆనవానిష్ట దిపిక	0-8-0
ఆంగ్లేయవైద్యరహస్యము	0-8-0
వెలుగుమొదటికృష్ణాంధుబుక్కు	0-4-0
కుటుంబచికిత్సాధర్మము	0-4-0

పాపునగరపురమునందు
డాక్టర్ కె. లు. నల్లూరి పాలమూరు
అత్రులిపాపు పశ్చిమగోదావరిజిల్లా